väktare

vèktare . -en. -are. -arna

(nattvakt; på stöne gårdar) Allm. (i skansjö vèktöne).

min man han va vèktare en

tåga på hyby. Hyby.

hans vèktare. Lomma.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vèktore

Skabenjō.

pær vèktore Per våktare.

(a' Skabenjō gorb).

dær va en vèktore som hede pær nélsen;
di kàla han pær vèktore.

1937 Nr 203 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väktare III

den va två väktare; di
løste hinan åw.

Skabusjö.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1948

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väktare III

Väktor i talesättet:

mit i min väktors ögn

Burlöv

1943. 253 Barakt

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väktare

Ja va väktare ve
Lagåsen i fåm år...

1165:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† väkter

väktor (= väktare)

endast i ullmycket

jå, i ènen på par väktor

eller jå i ènen på par väktor; säges

när man hör något otroligt eller osannolikt.

Bulåf.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

23/3 1918.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vel (olet) = väl. väl

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vel, adv. = väl

cf. vel

berǻne mi vél.

de kan du vel jora

de ma ja vél vida. Tottag.

253 I. Ingers 1921-1931. Dara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

7

vål

ad

vǽl = lat. bene

Ellen vǽl ant. fr. kyckebröinge å bssrp

Tottarp å Burlöf å kyppåkra.

jå luor ènte me slådor; ja gjöor

nit arbéte a déime vél.

Burlöf.

de va vél ad i kom in. "

de e vél déd. Tottarp. H.S.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vål:

de va ènte so vål

H. H. V. å.

1946. Kulöv. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väl

..bårra di kan håla si
vel me han å muda
han.

1165:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väl

adv.

de va for vǽl, ad --- cl.

de va do for vǽl, ad ---

säges då man känner lättnad, då man får en nyhet som skingrar oro.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1973

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väl
adv.

de e bå de i la a v ä l

talesätt om ngt som har både fö- och nackdelar.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

1973 I. Ingers 1972-74

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väl

..men sel jört e vel jört...

397/:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ vāla
v.

vǎla (böjningsformen ej antecknad)

binda rep om ett lass.

Tottarp

1935 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välkommen

intern:s.

välkommen

ungefär: 'var så god'

8618:10

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välde väldi .-d. (u) < välde (Bara välde)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Bz

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välde
s.

vèlde, n. (inlånat?)

prèstorna hade rt jœdla
vèlde fœr; dœ hade di' hús-
forhœr i àla forsàmlingar

Flackarp.

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

råldig

vèldi, vèldet, vèldia.

två stòra vèldia ùddraana sèga.

Bulöf. H.P.

1942 Nr 253 Bara hd I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väldigt
ond.

vèldet

pägana di tå si vèldet brå
ud.
å

Sotten. H. N.

1946 Nr 253 Bara ha I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vällagt:

di lèvde vàldat brå
dæ̀r lède
(hade bra kosthåll) P. 4.

Nr 253. Burlöv, Bara hd
I. Ingers.

1953.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välfodrad

välförad, neutr. =, pl. -ade

väl utfodrad.

störa, gröva, välförade öj.

Burlöf. J. W.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väfägnad, s.

Så reste vi väss ifrå bored
å tacka fär velfäjnaden.

933:13.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välgärning

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välgörenhet

s.

veljörenhed – en

Kyrkherdinge, Torsåy. H.S., Bunkeflo

kyrka hed for traktifäm kvinnor

de e rén veljörenhed.

Bunkeflo.

12/7 1945 Nr 253 Bara hd I. Ingers

14/12 1956

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× väli

väli vœli

framgång

han har väli i alltvarhan-tål
di-ti

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1946

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x väli, s. (?)

näli

fyamgång

hon har såddan väli me
att va hon tål si li

№ 948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× väling-bunke

vä̲ḷ̲ɛŋa bɔ̀ŋka, pl. – bɔ̀ŋka

bunke el. bunt av nis, ombunden med
visst slags rep (vä̲ḷ̲ɛŋ, se Rietz 834
A & B), som säljes vid skogsauktionen.

1963. 253. Hyby, Barsebäck.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välia

vä²la. ¹– or (Snbusps Bara Hyby Genarp Nefvelinge) välja

och vä²lja, ¹– ar (Uppåkra) vä²lde vald (vl)

• välja

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ja

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välja

välja. -or. välde. vald

Uppåkra. Knästorp, Lomma. Bunkeflo. Tottarp
Bårgarp

vèla Bara m. fl.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välja

impers. välde ant. fr. Hulöf: och Bara:
exp. vald el. vald : Hulör

Får han va i Dalby a välde
på rikstaxman. Hulöf. H. P.

Pass. inf. -es: 8/5 1932.
här skola väles präst. Bara.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välja III

Jörenånorsen i ägarp han ble
veld te komenålanförane, men
han kone änte gyta -d.

Bulsf. H.P.

Nr 253 Bara hd I.Ingers.

1942

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välja

vi hade sål vål nämnd

v.o.s. gäldens namn (– om Våbo)

P. W.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välja

v.

vèLa, Lor, vàlde, vald

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välja
v.

vèla, -or, vålde, vald

Nr 248 B Genarp, Bara hd
F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välja
v.

i bet. vända, bläddra

ja kólt tinigen a skala välja
bläad

Burlöv N.H.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980–81

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välja

Han vällor iblann alla
å så får han
ragnalla.

930:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× välja

vèlja. -or. velde. veld

= välva. Hädda.

Uppåka.

vèlja i et älbom.

vèla Bunke

jfr välva

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1927.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Välla vb

Välla me yenen

jfr välla vålva, blåddra

1112:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välla vb

välla

"rastgående rörelse"

jfr välva

1112:12

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välla vb.

välla me ȳenen

" "
= rulla med ögonen

1112:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välla

Bubblande rörelse i vattnet: välla, polla

1113:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välling

vèl̲ɛŋ. - en

yngre vèl̲ɛŋ. flm.

de e som a l̲da vèl̲ɛŋ ma en sýl
l
lom arbete som gå långsamt undan/

Möllebega

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1929

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Välling II

nær de rækjnar vèlrg, so kan

den fàtie ìgen gé

ordspråk om den som blir överhopad av arbete och inte kan åtaga sig allt; om den som inte kan tillgodogöra sig sina möjligheter.

Uppsala.

1941. Nr 253 Bara nd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välling:

bäti, de va gruvelat va
du hade såltad på välen
i mädas!

1966 Tottarp. Bara hej.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vållinghlocka

å. vèlɛzaklóka, -an

g. vèlɛzaklóka

dts. som måndaklóka.

fattinghlocka i stóra gården varmed folket kallas till måltiderna.

Bureå m. fl.

1928 № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vålingklocka II

de va gåsdrägen eller låfåden,
den rätte vålingaklókan.

(om Hellörgården).

G. O.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Välkommen

Välkommen

Uppåka

Barlöf

1926. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vålmakt

velmäjt

po höjden av makt

de va när hon va i sin velmäjt.

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vålment pa.

vålment

"de e ente mieck men vålment"

8618:7

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsigna

välsína -ar -a -ad,

konj. välsíne

När man kom in till någon som satt till
bords, sade man: gå välsíne
måden eller välsíne måden.

Senare sade man: smakelispís.

L

1929 Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsigna

vellsiná vellsiná

välsigna vellsinád

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Välsigna

välsína, -ar. -a. -ad

konj. välsíne.

När man kom in hit någon som satte hit bords,
sade man: gú välsíne måden
eller välsíne måden.

Lyngby
Uppsala. J Sahlöf

Senare sade man smakelisprís.

1919

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsigna:

jäntne fick ett stort stycke
av sjön: „ gå välsigne
sönt folk".

Tottarp

Nr 253 Bara hd

I. Ingers.

14/1 1951

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsigna v.

välsine (pres. konj.)

"gud välsine dej"

(ofta som avskedshälsning)

3618:5

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsigna, vb.

"Gu' velsine jär."

937:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignad

valsínad

ss. beröm:

valsínad snálon tós, knívon
ènte. (= snålan inte)

L

Nr 4185 Lyngby, Bara hd
I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignad

välsínad, neutr. =, pl. -ade

allm. i Bara hd.

de e ít velsínad rèjn vi han fått.

Tottorp. K.A.

de e en velsínad sàg. Bara, Bulltofta.

vå i hànens velsínade nàmn ---

Bara

1923. № 253 Bara hd. I Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignad II

ofta i ironisk betydelse:

dise velsinade bilana.

Hackas.

de velsinade fiska fåded.

Tollas.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignad III

välsínad ss. benöm:

välsínad snälon tös, knívon ènta.
(= så inte snål) Lyngby.

de e so gús välsínad (om hön vän dt
ha sybaket) Lomma

1942. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignat
a.

de e bätta ma en lider
vedsinad bid en et stöet
forbänad stèka. Gammalt talesätt.

Möllebergа

Nr 12505 Möllebergа Bara hd

I. Ingers 1978–79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välligsnat adj.

sagt ss. beskön:

å den velsignade arbetsnälsen,
som kommer ta mej ma så mycket
gott flesk!

citat efter gammal
kvinna i Tottarp

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

I Ingers 1981

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignad, p. a.

"Renlihed e en välsignad
sag da Kjærringjen, vände sin
särk nyårsaftan."

939:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignat, ado.

Många gille har ja vad po..., men knafft po nåd, där di har hatt så velsinad me mad.

933:14

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignat

vellsínad vellsínad

välsignad pl. vellsínade

de va itt vellsínad vär

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignat

adv.

velsinad ellu velsinade

en har hat so velsinade brät. so

en har nèstan bled nèrvös

Burlöf J. H.

de va so velsinade göt." H. P.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignelse

vəlsíːnəlsə , -ən

Hyby.

ja tróː dən ə vəlsíːnəlsə mə əd
(mål. att vara gjord)
H.S.

1958 L53 Barnkd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Välsignelse

välsínelse, -en

so fórt som ad klòkorna sèyde i
fjòrkan, so va de hèlet a dó va de
èyen välsínelse me arbéjed.

Lyngby.

1929 .Nr 253 Bara hd. I.Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Välsignelse II

vi hade mād a fyl̄a i gūs
välsīnelse (i vilket mått)

Georg.

№ 253 Bara hd I. Ingers

1938

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välsignelse

Vår harre tåddjor sin
velsinelse bodde i vann
å i vin. 1493:2:13

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta (v) välta

2 välta (alla)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta

vèlta, vélton, vèlte, velt.
Inf. passiv vèltas: Lomma, Nevishög.
vèltes Bunkeflo, Bjärsjöholm.

hon ble sjúg en natt a sjön óp a
vèlte bóred.

Bunkeflo. K. P. P.

vi ska vèlta dìta húsed (hån =
sin ned). T. & B.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1922-26

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta II

Om rivning av väggar etc:

de ska vältas, för de har

börjad a ji mé si.

Bjereshög.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1944.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta II

di ska vèlta hèla ráskad.

(hâ = riva ned) Tollare

dé húsed e vélt, menigen. Bulöf.

vélt ènte húsed! ungefär =
var stilla, lugna dig. Lyngby.

hésten sprant e vèlte lásed. Nenitshög.

1930 Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta

v.

nu e åla pilevålana vèlta.

kyrkåka.

1945 Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vålta

i bet. riva, om byggnad:

han mota vålta sitt paavit
ve nelsjöns svinahüs.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta
v.

dær va teg', som ble vèlta

(kamf. hus) P. W.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Välta:

Välta kakkelonen
= komma i barnsäng.

Se vidare under Kakelugn.

2439. Bjärtrahög Bara hd

S. J. Malmén.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta

v.

vèlta, -or, vèlte, valt

inf. passiv: vèltes

hùsed ska vèltes

8384 Bjeresjö, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta
v.

vèlta, -or. vèlte, velt

imper. sg. velt!

vélt èn̄te hūsed!, ung. =
ve stilla, lugna dig.

L.

Nr 4485 Lyngby, Bara hd
I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta

Liden tua kan välta itt
stort lass.

1063:17

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta
v.

anv. om träd som fälles med
roten:

min svaerfar han välte pilorna
a sate åskon i stålad.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv, Bara hd

1971 Ingemarsdagarna 1970-72

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta av

valta åv, valta, valt

välta av innehållet i ett kar.

Så va dan én lida dan

a valta åv.

Gårdsör.

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vålta ner

valta nor, vàlta. valt

gär du hör a valtor nor,
din tösa.

kåtan valta nor sìlabörken

Venitshög

1948 253 Bara hö

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta nå'n

välta nå'n, böjn. s. välta

de va störa bömlsa – vi' velta dom nå'n i sjäntan.

Burlöv N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1977

1972

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta nén

valta nón (böjn. s. vàlta)

ja valta nón nèden óse

J. S. Burén

253 Bara hd, l. Ingers 1966

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta ut

välta ŭd, riva och bortföra

dǫ välta di ŭd en stǫ̀n

bǫ̀garǫ̀n. Tottarp K-L.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1977

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta ut

välta úd (böjning som välta):

di välta mjólken úd på gården.

Burlöf K.P.P.

1932 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

vältelig

vèltali

ostadig, som lätt välter -, vacklande.

--- en höj a vèltali vöjn.

Gårslövs Kyrkoby.

de va vèltelet a ha en lämpa på
en sóden. (rimt. en dalla). Sottorp.

1923. Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ vältelig

vä"ltəli vä"ltəlet

pl. vä"ltəlia,

med ca"Hhet att vä"lta,
ca6il,

denn vo"jnen e sa° vä"ltəli
a/ta di; denn sta°r sa° vä"lt-
let,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Vältesten

Vältesten -en -a -ana

sten som inte kan lyftas utan får
vältras på marken.

Burlöf.

1944 Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hvälva

vɛ̂l²a. -or, v²ɛ̂lde. v²ald /vl/ = vâlva

(Skabersjö Bara Uppåkra

va vɛ̂l¹or, de² ɛ̂t¹or i bå¹gen (Nyvångsbarn)

(= bladen)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vålva
(välja 2:)

vèla . vàlde . vald

bådda (i en bok)

vèla i en båg.

Burlöf (Sunnanå)

967 Bete 40

1941.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välva

.. å jøen valde lant

åppad beren po han, ...

1165:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välva vb

se äv. välla

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vämpis

Beteckning för vill kräkas:
"bryda si," "vemjas."

3203:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänjelig

kunn. vännelet

vänjeligt

de småga kunt vännelet

№ 948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vämjelig

vämjeli vämjelet

pl. vämjelia

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vämjelig, a.

... vafår skolle de va så vemmelet ellens.

[om ricinolja]

934:8

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vämjelig

Vämjeligt: "vemmelet."

3203:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vämjelig, a.

vämeli, neutr. -et

dels om avsky i allm., dels om smakförnimmelse.

Neutr. ss. adv.:

de sinägar vämelat.

1967. 253. Burlöv, Bara hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänjeligt

adv.

vå̀mə̀lat

də̀ sɛ̀r jɔ̀ vå̀mə̀lat ú̀d

(sagt om två, som kysstes offentligt)

Burlöv

Nr 12498 Burlöv, Bara hd

Ingemar Ingers 1970–72

1971.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vin

vin, -lw, -or, -orna, (m)

-vin (adm)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vän

vän. -en. -or. -orna

i sing. ofta i tms. govén.

fllm.

ja hade vad a helsad pó en ànen

pìa, som ja va mìad govén ma.

Gösslövs Kyrkoby.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vän II

di hade áltid vád so gòa vènor.

Bunlöf.

só kan man fáu nan ỳngja bíd
au nan gó vén.

Tottarp. S.B.

ja vendes tít díd, for èlse a já
va so gòa vènor.

Bunlöf. H.P.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vån III

om ja hàde mi en vén
a gúd vele bevára dén,
a dé skole vá pærpérs maléna.

poem av en bondson i Tottens sn
fr. 1840-talet (Anders Åkesson i
Kabbarps Nonesång).

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vän II

de va vel en gamal vén ? ja
de vá léta.

Kånstorp.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vän, s.

En låner sin vänn, men
kräver sin ovänn.

1493:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

vända
s.

vä̀nna

runda, rundtun

ja han vad lùda a gå̀d en
vä̀nna

Burlöv N.H.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vända
v.

di mote vèna han på
lägenad

Burlöv N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingers 1979

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända
v.

i bet. gå till ett visst mål och
därifrån återvända hem:
ja kan vad åpa på vindaöksten
a vänd. Burlöv N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingers 1979

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända
v.

vänna

vänna huan om, medel att
hitta rätt. Då man blivit vilse i
skogen gm skogsmännens förvällande.
St. 26.

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända
v.

de brukar a vèna ; de vènor
po de bråa hólad elor de
dòlia . (om vädret vid midsommar)

Tottarp G. L.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1978–79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vända
s.

vänna-n, vännor-na

ud a° ga° en liden vänna

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända, vända 1 or, -de, -d. (vb) = vända
(allm)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

vända, -ar, -de, -t

vända bladen i en bok utan att läsa.

de ska ente vända på i bägen

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vända

Vänna

Vänna nesan i våned, utnyck för att
dö.

Har du hört, att Nelsen har vänd
nesan i våned?

2439. Björeshög Bara hd
S. J. Malmén.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vända ⊏

Vänna lomman om: ättegyck för att spy.
se nästa under lomma.

8439 Bjäreskog Bara hd
S.J. Malmén.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

vèn̲a. -ór. vèn̲de, vend.

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

v.

vens, vändes, vents

vistas, fändes

han vändes illa om nätorna.

G.

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

vèna, -or. vènda, vend.
pass. vènas tottep, vènes Bunlör.
vèna si, vända sig. Allm.

den stènen brugar a vèna si,
nor han lutar nybågad bró.
Lomma.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

han vénor akáva me en fjàra.

Burlöf.

di fek lega fjòka név om sténen
a lyta sténen i vérad a vèna
han.

(om en kvarnsten)

Burlöf.

1940-41 № 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vånda III

vänd, vända · vänd eller vänt

= beskaffad, inrättad.

ja vid enda handen de e vänt

i

i knästorp.

Burlöf. A.J.

1927 № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vända II.

dǫ́ skǫla di bǫ̀ra vę̀na
rǫ́kan ; ę̀la kǫm di ę̀nta
heḿ ijén.

Brägan

(medel att hitta rätt när man gått vilse)

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1944.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända:

de ble rt sónt fåselat

vår, so di mote vèna.

Lomma.

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända, vb.

vända sig

[om rörelse]

1112:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända, vb.

Vänna de vida udfär po yenen.

= "rulla med ögonen"

1112:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända, ob.

Får i varden fitti en inj ti
stan nä en hade nåd i komne
ongvara å en tränjde jo ti å
vänna ti pänja då åsse.

934:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

Ta upp stenarna kallades

"vänna åpp," ...

2116:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

...å ti sist matte hon
vänna si ti Pastor
Danielsen ...

1165:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

Hodden en vämor si,
så har en gåven bag si.

1063:14

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

Kräkas: "spi," "räma lomman om."

3203:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända

Beteckning för kornblick:
"Silla skär." "Sillen
vämor si i sjön."

938:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända sig

sälan vänon si i östongen

sades då komblickan vända sig.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vända upp och ner

vena ópp a nórr, vände, vand.

han vende ópp a nórr på kòpana.

Tottarp. G. L.

han vende ópp a nórr på skåulana.

Tottarp.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1942

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändare, s.

~
vännare

= "Öfil"

957:12

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vånds

vånns, vånder

ungås

ja har allti kommad vånns
ibland fålk

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vännas vän³as² vändas

dep., vänns vändes vänds.

"Väns I nåd te Nels Ols nu for liden.?" - "Fan vändes vi litt hos morbrors." "Där har vi allti vänds, nor vi kom ti stan.". "Vännas hos varanra."

Umgås, besöka.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas

väänns vänndes väänns
ungås, vistas

di väänns ued hoss
annors Lacs,
ude a° väänns

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas

vens. vens. vändes, vent(t). dep.

// = vändas, vistas. fardas, umgås. 2/ tillgå. försiggå.

där vendes på med för. Tolmp.

mor hon vendes med dig. Hudiks.

på migs ente hoden de vändes,

/kunn dä likgich/ Lomma.

han vändes lida om nätorna.

Jenny. Hara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

1. mår hon vändes mied
did. Barlöf. vändes II

2. der va en mån som vändes mied
hene te fårs.

Bara.

3. so sate di grödafåded öf på
löfted, der han brugar a vänes.
(näml. godeine). Flacharp

4. mår hon brute ål tid vänes dar. Tollarp.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

e dæ ude a vèns i dåi! vändes II
Burlöf. Nevitshög.
mins forälra di vèndes dær
po arbæje.

Kyrkheddinge.

han e mièd ude a vèns.

Skabersjö.

deva do värkeli sänry ad dær va en sasom
vèndes dær läns ad tyropavälen. Bägarp.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas IV

1. vi vèndes mied te hinan fö̀r. Bulöf.

2. han vèndes mö̀d te nèls más, dar
jö̀ fjènte.
(= ungicks) Lomma

3. dèr tors ènte fö̀lk vèns.

Bara.

4. kål den fèntene vendes tit hèr
lidad nar han va kronprins.

1925 Bulöf I. Ingers.

№ 253 Bara Inger

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vändas V

di vèndes ènte so mèed te
staʃǫ́nen.

Bulǰf. K. P. P.

ja vendes tít díd, for èlse a
já vaso gǫ̀a vènor.

Bulǰf. H. P.

deva nǫ̀let a títa pǫ àla di
gamle stèken, dær man hade véns.

Bulǰf H. P.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.
1928
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas!

han vändes med ta
Sörensens.

H. P.

Nr 253. Burlöv, Bara hd

I. Ingers.

1943.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas
v.

vens = fästas. vistas, ha sitt tillhåll

jä så skanens mjöla tit
no dan tiden ja vandas did

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1974

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas v.

vens i bet. fästes, umgås

de va nåe jä böja a vens dö

Burlöv m. f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980–81

1981.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas

skomågaren han vändes so
mèad hén te vánt

Nr 253. Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1950. Exc. gr.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas:

får a hån di vändes mäd
i hóva

Tottarp. Joh. J.

Nr 253. Bara hd
I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändes
v.

hansåsonsen, ja han
vändes lita ope i tugan

O.O.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändas
v.

Ja e inte so inöad ueda a
veńs i stán.

Bucló

253. Bara ett

1964

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändning

vänsy i bet. tidpunkt.
" vena "

de va i sána vänsy som vi flyta
ifra búrlöv.

Burlöv N.A.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vändning

Vènny, - en

so ble de en ån vènny

Burlöf J. N., Åkarp.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vändning:

i vèntsjen = vid den tid-

punkten

de va dó i vèntsjen di hade

sprèjd

Bunkeflo (Sunnanå)

Nr 367 Oxie hd

I. Ingers

1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vändning II

de va i vänligen som mor
jungfrus tyla år ("i ovan")

Tottep.

1931. Nr 253 Bara hd, J. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändning

vänj

de jitt i en snöwon vänj

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändning

vänning - en - a - ana

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändningsrygg, s.

vändningsrygdj

"Där man vände med hästarna."

957:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vännrygg

vä"nnerydd j - en - a - ana

vid plo"jning det stycke,
dä"r plo"jaren vä"nt och som
plo"jes sist.

vännrygg

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändplats

vänneplass-en

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vändskiva

vänsiva, -an
(å järnvägsstationen)

de hüsed läu dæ som vänsivan é.

Nenitshög.

1941.

Nr 253 Bara hd I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vänga
2.

vä̈nga vä̈ngde vä̈ngd

nota, bläddra

hann bära sadd a° vä̈ngde
i bå°gen

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 vänia

vänja, -or, -da. -d (rb) = vänja

• vänja (allm)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vånja

vèn̲a. -óv. vån̲de, vån̲d.

vèn̲a si á̲v me. vånja sig av med. Uppåkra.

vèn̲a si á̲v me. Tollarp. Burlöf.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vänja II.

kvinnan snaka mi̲kd sy̲norlé̲nat
fö̲r, men nu̲ har hon va̲nd si
mi̲kd á̲w me hd. Tottarp.

nar di va so gàmla, so di kon̲a
vena si á̲w me pàt̲en. ...
Tottarp.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänja sig

vèna se el. vèna si,

vènde, vend

men di vènde se fôrt

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänja

vèn̲a, -or, vèn̲de, ven̲d

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänja sig åv v.

sup.

ja hade nästan vand mi åw me

Burlöv N.A.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1982

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

*väna vb

väula

"rundgående rörelse"

1112:12

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väŋla, vb

Se *väŋla, vb.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vänlighet

vänlihéd. - en

allm.

tak so mǫd for vänlihéden.

Kyrkheddinge

№ 253 Bara hd. I. Ingers

1927

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† vänslas

vänslas

göra sig vänlig mot

han går å vänslas å åtrygge di

d 948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vênstor vinstri = vänster (allm). vänsten

te vênstor an.--- tin vänsla on —

(Hus)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vènstor, adv. = vänster

vènstor ad, = åt vänster.

fven tìmans, àti o. tìdi.

253 I. Ingers 1921-1931. Hara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vänsten

te vänstor i pörten dan va
dragkämaren

Burlöv m.f. 1901

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980–81

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänstra

vénstor ss. adjektiv:

i vénstor sìa tjénor ja ènte
nad (d. v. s. intet ont) Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd N. J.

Ingers 1979

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vänsten:

ja kom ud ed tät ve kronetorp,
fynt ja tyte ja ve te vänston hela
tiden.

Tottarp.

han sad i sedad på vänston
sia. Tottarp. J. J.

1922 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänsterkörning

vänstertrafik, -en

ynga: vänstertrafik,

vänstertrafik.

vi kör ju vänstertrafik. I.I.

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† västeroms-ugg

västeromsugg. -en

ugg lämpligt plöjt på visst sätt;

jfr. högeroms-ugg.

Möllenberg

1929 Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vänsteroms-rygg

vénstoromsrýj, - en

åkerteg, plöjd på visst sätt

jfr. högeroms-rygg.

Hällsberga.

vénstoromsrygg, yngre-ryg: Tottarp.

1931. Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2
vẽnstre (mask. o. realg.) vänstre

vẽnstra (fem. o. neutr.) l. adj.;

endast i best. f. = vänstra

t.ex. den 2 vẽnstra fóden,

de vẽnstra bẽnen

253 I. Ingers 1921-1931. Dara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vänstre
fot.

han va kajhänd, so han ståk svínan
me den vènstre nèven.

Tollag.

1992. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vänt

endast i best.f. vénten

i förb. ha i vénten, ha att vänta.

allm.

vi har bǿst i vénten. Tolleruds.

dǫ har vi brǫlǫp i vénten. Bsarp.

1928 № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänta, vänta
2 as, 2 a, 2 ad (vl)

1 vänta (allm)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänta

vènta, -a, -a, -ad.

imperativ vènta. Presens vèntar Skabenjs.

vènta et lîded grâne! Burlöf.

e de tvòyed duska jôra de nêe? —

å vènta lèta! Knåstorp.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänta

forts.

vi kan vänta te lägor ûdad.

(längre framåt)

Bulöf.

prästen väntar på di! – jâ kan väntad so tit på hân, so nu kan jänna prästen vänta på mäj. Bulöf.
(en dräng som skjutsar för prästen. – 1880 talet)
1939. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänta III

ja har gad a vèntad pa
Ejons Lèje

Bulör (Sunnanå)

№ 367 Oxie hd

I. Ingers 1947.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänta III

i får ènte venta for mien mâd.

Kyrkheddinge.

han vèntar a èdon te systoren

komor hém.

Bulöf. S.M.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1929.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänta
v.

imper. vänta anv. vid hotelse el.
skämtsam

vänta dú ta vi komma úd, so
mingél ska du fá! (skämt. styrk)
Burlöv enl. N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vänta

di ska änta vanta liud aw vos

(sagt om anvingar, som reden i föräldrarnas livstid fått ut en stor del av deras till-
-gångar)

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1978-79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bänta
v.

sup.

ja har väntad på hån
i förti år (om unkörig, som
inte gjort besök)

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänta på

Fö'r, när di' va komna ta
lå'sa'et'ed, di' vänta på' ad
dö'an skola kò'ma.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vänten

vänten, nr.-d-, n = vänten

något man snart kan vänta

snart e vintorn i vänten

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1939-40.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väd
a.

vä"r vä"rt pl. vä"a
vä"rd

di e ente vä"a mied,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värd
s.

värd, -en.

värd (i förhållande till gästen),
hospes.

Tottarp A.N.

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värd. adj.

vær. vært, væra

Allm. i Bara hd.

di pénana e ènte mæd væra

Burlöf (N.J.)

de e ènte vært = är icke tillrådligt

dèta e mér an pénga vært. Tottarp. K.G.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

1.1-5 1920 tabl.

Bara hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värd II

adj.

nór i vàngen me kàfetjélen,
han e ènte vér fém öre. B. J.

Tottarp.

dær va en klòka, ja vil ènte han
mièd hon va vér.

Tottarp - K. G.

№ 253 Bara ha. I. Ingers.

1928 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vård, adj.

III

möblorna e ènte vœra mer en

én kròna stiftzed.

Tottap. H.J. Kabbap.

dee ènte vœrt so mìed. Bulöv A.d.A.

6/3 1922. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väd
a.

vɛ̄a, n. vɛ̄et

de va ènte vɛ́et mɛ̄a i dɛ́
tìdɔa

Esarp

Nr 18627 Esarp, Bara hd
I Ingers 1969

1969
~~1980~~

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänd
adj.

vän

-- o de va han ärlien vän --

M & B s. 196

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vård
adj.

fjöva bröllopskörna a jö i
bröllopspresänt, de e änta
nad vänt

H.P.

Nr 253. Burlöv, Bara hd

1943 I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänd
adj.

kon e so dom, so kon e
inte vän a ga lös.

Tottarp

Nr 253. Bara hd

1954 I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vård
a.

jå, de va han vé'n, for
de va en lé'tfeamsgå'ba.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
L. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänd

a.

man va ènte vål en

liva sil.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänd adj.

De e ente värt å plåkka
tjyssebär ihop me di store,
får en får kanske stenarna
iblann ynnen. 1493:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vārd, adj

I sitt arbete slarvig pojke:
"han e ente vār foan."

3123:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vård
adj.

hälsan den e mén vén
en nåd ånad

Tottarp

Nr 11679 Tottarp, Bara hd

1970 Ingemar Ingers 1968-70

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårde

vàrde

i uttrycket ji vàrde på = iaktaga.
observera

... om i ga vàrde på dær e lajd stèna

... Om Ni observerade att dè ä lagt stenar.

Bara

ja har ènte jid vàrde på den stènen.

Hyby.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

di har ènte värde for dores pèza.
(= valuta).

Nevitshög.

jören va ènte so stört i värde
i dèn tiden.

Burlöf.

för va sònt i värde mér en nú. Burlöf.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.
1926-28
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårdefull

vårdefål. adj. ellen vårdefål

Burlöf.

för vade nad vårdefält me

fjörkevård.

1925— № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värdelös

Värdelǫs

di fǫnt nan gamla mǫnt, men
di va värdelǫsa.

Ugbg.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värdshus

värdshus, -hd. pl. =, -en,
något finare än krog, krog.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värdshusman

värdshusman, -en, krögare,
restaratör; t. ex. innehavaren av
värdshuset Kalinen i Barlöv:s tn och
Kvilen i Tottarps tn.

Även genuint: krusman (krogman)

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårelse

vårelse

rum

i v. delen av kåtard endast

i sms. husavårelse. 1-s.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

X

Vårelse

v.

Vårelse

vistelse, uppehåll, tillhåll

han hade sin vårelse i hön.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp, Bara hd

Ingemar Ingers 1971–72

1971

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

avïria
varja (q - an q - ok q - arna) s = värja

M 248. Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väŋja

vàŋja, -an, -or, -orna

só om mánen, nær han ęeste
dænifrå, sofrk han en vàŋja.

(Bunlöv)

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

varʃ (värker vaka) 1 ew /s/ = vårk

(ö varʃ.)

Bara

№ 248 Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårk
s.

varfs. -an

yngre vark. -an

L

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väck
s.

best. f. vackjen

M & B s. 162

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väk
s.

ja kan lat väk i bå̀da
bén a à̀ma

Möllebega

Nr 12505 Mölleberga Bara hd

I Ingers

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vārk, s.

vark - en

vårk

hann e rent i tu'brygdden

åv vark

tannavark

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårk

varfs. -en ; yngre och vanligare vark

formen varfs är i vår gammalmodig och

tällsynt men dock hörd på 1920 talet hos en

meddelare i Kåstorp som var född 1848 och

en i Bjärsjöp. född 1845.

ja har sönen vark i bénet.

Tottarp.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårk II

hon jälp mej nær ja va so
dån me vårk. Tottarp. M. J. B.

for nöna år sin hade ja sóden
vårk i åmana so ja kone ènte
bärja mi.

Burlöf (möllaren)

№ 253 Bara hd I. Ingers.
1925-29
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vărk:

ja har soden várk i den ena
sian men de e for de ska ble rein,
de e de nók.

Burlöf.

nók tjænor dú várk imod
ànæd vær. Tottarp. A. N.

19 25/3 25. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårk:

han va so fål aw várk, so
han kone ènte gå.

Burlöv. A. H. J. à.

1947 Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Väck, s.

vack. Lan

fordárvad av vánk

253. Burlöv, Bara hd. 1. Ingen 1966

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vår²fa (värkia) ō vår²ka . ¹– o vår³kte . (vl) värka

(ten vår²fa)

= värka

M 248. Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värka, v.

varka varkte varkt

vä"rka

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vänka
v.

vänka. -or. vänte. vant

(känna vänk)

de vänte i tanjänned

Tottarp. O.J.

1937 L53 Bara hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värkbuten

varkbrödden, pl. varkbrödna

Sotteyr

åla Jafyron so e di mén elon

mézyor varkbrödna.

H.O. – K.2.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1944.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värld, s.

vard - en

värld

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vard värld -en (s) = värld. värld

(uttalet vålden s. nya gång kan få hörn. beror väl på ordets skrivning)

Ba

M 248. Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våld

best.f. världen

komen ti världen = född.

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värld

vard, mest i best. f. varden

= värld.

hôden i ål vården va de vi räkna ↓

Uppräkna

va i hela vården ↓ Bara.

sô har de våd ifra vårdens

bejýnelse. Bråga. Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårld II

gen. vårsens:

kœr kœmon aţ vårsens staböa.
(uml. till Bökeberg). Uyby.

áţ vårsens mènnſon kaste i krág.
Rmlöf.

1927. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänd:

x/

(gen.) at vårsens skärs
mänsor va ude a vändas
va mjölnatstiden

(= slakt folk) Lomma

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954.

1917

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vädd:

Så for allt i världen

Gödelöv

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bäld:

de behövdes allt i dåna

vården

(kåmt. de många bilolyckorna)

Nr 253 Totterp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Väld S.

i tadesätt

de e väja en hèla vården va
i en pöjlsaéna, ung. = mycket väsen
för ingenting, vilsevalla.

Burlöv end. J. A.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1982

1938

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Bäckd S.

6. flyg.

de sea so gåled lúk hǽa i
váaden.

Burlöv N.A.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väld

De va samma år såm
bonakvid ve Klågorp va,
såm ja kom ti varden.

1164:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värld, s.

Hår låuor varden me dej?

937:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värld, s.

Jin-Sjins-Jins va kommen
ud i världen . . .

935:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värld

han trodde ad han ska ta
hela varden me färdil.

1493:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värld

Varden e galen, va den
ente har vad.

1493:7

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vild

De e pänjarna sån regjerar varden.

1493:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värld

Kunja vär å tjarmjeträtta
vårar så länje varden
stå.

1063:16

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väld

Hon kåjar å knejsar, sån
hon håde om hala
vadan.

1063: 13

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Pe Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Välsbelyktad

Välsbelyktad

Kyrkhedringe.

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954.

1954

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vårsbergömd

Vårsbergömd (lånord från sv.)

Burlöf.

1941. Nr 253 Bara hå I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våldshistoria

/
vårshistöria, -an

(lånend)

ja läsor i vårshistöriau

om kvèlana.

Bulof.

1918 Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väldig

vårsli

de e en vårsli såg

säges om en motgång eller något missöde, som
icke bör tillmätas någon större betydelse.

de e nåd vårslet.

Tolleryd.

Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

världslig

..eller såm bärra tänjt
po ditta varslia,...

1165:8

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårma, 1 or., 2 de, -d (vb) = värma
2 värma

M 248. Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värma
v.

varma

ja ficky lua o varma hans ja:n
så titt. M & B. s. 199

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värma

värma . -or. -de, -d;

värma si. värma sig

han sto a värmde si ve

kakelonen.

(Ölm)

de värmor gott me dise kakelonana.

Bulöf.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värma II

Dær kom en tr ìda ve kåkelǫnen
a vàrma si.

Burlöf.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värma
V.

ss. tmi'desterm:

en vármor a bòkar ---

vármen och böjen (mål. jäm)

Knästorp

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värma
v.

-- så nar man vármor dom
i ílen ---

Knästorp.

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värma, ob.

De fjändes litta kalt i bårjan,
. . . men dår va ente så höjt ti
länked, å fålked varnude snart
öpp.

933:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårma sig

met.

vi' jek ég pa kantóred a

vàrmde vos

(bekligt då man körde och handlade hos köpmän i Lund)

Tottarp.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1972-74

1973

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänna sig

vase gå a gä ej a
sed a vänn jer!

Tottarp. J. L.

Nr 253. Bara hd, I. Ingers

1955.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värme

varme, -n värme

eld

äjta di me varmen

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1939-40.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

varme va³rme² värme

s., –en

"Se ti varmen, so den inte går ut"

(släkes.) "Låna varme", en lek.

Eld. (Ordet hade även betydelsen värme)

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värme

Värme, -en;

värme, även = glöden som kvarligga i en
ugn.

äjta värmen (akta värmen) =
var försiktig med elden. d. äjta v.
passa på elden.

1922 № 253 Bara hd. I. Ingers Bara hd
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårme.

ja tólor bòde fjgl a vàrme

Tottarp. K.A.

i dá de rèktet blåsor vàrme nor
(om vàrme vinder)

Tottarp. aug. 38.

di hade ltàz di hade a tá
bàrmen me.

Tottarp.

№ 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fästa värmen, "fästa värmen", att raka ihop glöderna på den öppna härdstenen om kvällarna.

låna värme, låna värme; dels i egentlig bemärkelse (= låna eld, vilket fordom skedde genom att hämta glöden i en träsko),

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

lång bäime, forts.

dels, och numera endast, såsom tillhörighet:
Täir ja lång bäime! - gå te nabôens.
han hade åsad åid en hél skòfa me
bäime; han hade fôr si han skole
krøga rôr. Uppåkra.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värme IV

i bet. "uppvärmning":

ja får sẹta na hịd te vàrmes et

lịded grạne. Tollarp

seta mạd ig te vàrmes. Burlöf.

8/1 1929 Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värme V

döja av värme

plägas av värme. Bara.

1912 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värme
s.

Värmen, spec. = äsjan i
en smedja; även fyr; med
fyren avses själva händen, med
värmen den glödande massan.
Knästorp (Olin)

Nr 253 Bara hd
I. Ingers 1951.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värme, s.

"Passa kräjed å äjta varmen,
sa jag, å så bar de i väg.

934:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Värme

Varma vindpustar:

"De räcket blåsor varme

når."

938:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värme

När brödet bakades vid
dålig värme sade man:
"de har fått töjd varmen."

980:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värme

Rädd om elden: rädd

om varmen.

////:/

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× värmekōa, s.

värmetjö"ra-n,
värmetjö"ror-na

bdvallning (?).

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x värmepantofflor

värmepantöfflor -orna

kalla, oskalad, åter uppvärmda
potatis (som legat ovanpå ugnen
för att bli uppvärmda)

Tolley

1939 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vämeskåp

Vämeskåv, -ed

skåp av järnplåt ovanpå tältugnen, vari
mat insättes för att hållas varm; även
kakelonskåv eller Gåsa.

Tottarp.

1940. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värmesluk

värmeslug, n.

värmeskåvande eldstad, bränleskåvande.

den skostenen va et värmeslug

Burlöv N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vån

vån. -en

förstad; usps. om Söder- och Öster-vån vid Malmö, men sedermera en förstad i allmänhet.

det bojd en hel ny vån

(tagit av en som passerade de nya husen vid Lunds hospital).

Lyngby

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vån

vån, -en, -a, -ana

förstad; usp. använt om Söder- och Öster- vån i Malmö, sedermera om förortsbebyggelse i allm.; även i bet. hus-samling utanför by- eller gårds-komplex.

1926. 253 Dana kd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vån.

han mjöte vos lånt lånt ude
po vænnen. (mnl. Södermn)

Burlöf. U. P.
8/5 1932.

han skola ga ud po vænnen.

Burlöf. U. P.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vårn II

i bet. »förortsbebyggelse» också använt
i nom. hänseende:

Vårnen, namn på några hus vid in-
farten till Torsebergs gård i Nerikshögs tn

1926.

№ 253 Bara ha. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vån III

så kom den tösen gånanes ude
på vånan.

Sulöf. H.P.

1942 Nr 253 Bara hd I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värn, s.

...när vi börja å komma

ti värnen.

[Om en resa till Malmö]

934:5.

Nr 10963 Lyngby, Bcra hd

Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vännabo

vɛ̀nnabɔ́ -en -a -ana

invånare eller husägare på Södervärn eller Österväm i Malmö.

Burlöf.

№ 253 Bara hd I. Ingers

1940.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänja
v.

vänja, -de, vände, vant

Isländ. i denna form; det genuina är göra
se vidare under göra.

den var en tös, som skola vänja en
pög (nämd. på ABC-boken)
Burlöv sn. f. 1901.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värpa
v.

vɛ̀rpa, -or, vɛ̀rpte, vɛ̀rpt
(nyare; det genuina är jo:a é(:)g)
di jr̥k a vɛ̀rpte på lø̀:n, a di
kon:a hi:ta é:g ø̀:vor ált i hálman.

Tottarp.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

1973 I, Ingers 1972-74

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänja II

hönsen vänjte änte längon
en ud i októbon, a sín
börja di änte föran ud i máns
Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

1973 I. Ingers 1972-74

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vărpa

vĕrpa . -or. vĕrpte . vĕrpt

(Låneord från tysk; målets egna ord är jorda ägg)

Burlöf

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värpägg

Ägg som få ligga kvar
i boet: riddaäddj,
järvcäddj, värpeäddj.

2016:11

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våne VI

i förb. va våne (= överlägsen):

di la en pöj på böred a skole böka
si baglöjes a ta pöjen me mözen;
den som dö va våne kone tå pöjen
på en stol.

Lyngby. N. L.

1927. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårre

vårre, varst.

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

1. värri

våre. varet. (komp.-ō sup. adj.-ō adv.) väre

2 värre. vårst

№ 248. Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värre

vår, varst ; komp. och superlativ
till dålig (men användes i vidsträcktare
betydelse än "dålig").

meinsant har de gått vår och
vålen därhenne. Tottarp.
de e värst när de e lia ljus. Knästorp.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våre II.

de va de vårsta. Burlöf.

nu va di nok so klåga a bar ud

brännevin te dom, men de va

fölkets vårsta (d vårsta för folket)

Bara.

dær sjöps våre.

Sottorp.

de va våre kalt dö en nu. Lomma

1925. № 253 Bara hd J. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våre III

ålor som várst = tom alla várst!

nar han spránt ålor som várst,
so bòra lòyka han.

Jönsson Kyrkoby.

nä e de värsta gåd for möj. Tollare.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ble våra el. ble vårst = vinna i en tåvlan. segra; bli fortast färdig.

Hellem. i Bara hd.

1. tÇsorna di skola ble våra en dèçana te a lùa. Burlöf.

2. di hada vår sina stùka; àla vela va vårst. Burlöf.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1925.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värre II

di skola kåpes a bygga, a di
ble vårst kör nöra.
(= blero först fardiga). Tottarp.

dæ e mied våra te a koma ihæ
en jå. (= dukhiga) Flacharp.

1926. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våre

forts.

krijed e éns dánt; de e

våre, ike bétor.

Tottarp. O.J.

de blen nèstan våre, ike bétor.

Burlöf. A.H.

ja kan àlri sét våre. Ynderöök-by.

1939. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bärre

sup. de vársta e ---

säges nå man konstaterar någon defekt.

ja han en nylebil de kan ja

låna, man de vársta e, dan e

ega silabrädor. Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1974

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värre
adj.

sup. vanst

de va de vánsta di kanne sé
om di kala dom för "smés"
Burlöv (m.f. 1901) om en man som
blivit prästgåtabarnadator)

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingers 1979

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värre

adj.

superl. de värsta

M & B s. 161

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Bäne
a.

Sup. vaast

Inan åloc vaast vå de ...

14. f. 1905

Nr 18538 Hyby Bara hd

I Ingers 1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våre

han hade sålt, de blev värst
för den första.

Tottarp

Nr 11 679 Tottarp Bara hd

1972 I. Ingers 1972-74

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårre
forts.

Fèta kràva dee de vårsta
jà vèd.

Tottarp. A. W.

sìn daìvon di dom àtan -gàza
vàzz.

Tottarp. Joh. J.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1946 -61.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vänne:

de vä'sta di' kan si' te' kan,
de e ad kan ska sälja gå'an.

Hualöv.

B.

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våra:

va vånst = komma långst,
ta överhand, hända det mesta:

hon vele va vånst; hon sad
va löjtatänt a nåka bedor

Bunlöv (Åk.)

Nr 253. Bara hd, I. Ingers

1958

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänne

a åla vel va vänst =

komma främst, hinna först.

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våne:

ålon vänst va de nåe en

kå kåla ...

Joh. J.

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vänne

..å de va jo vänne än

anned, ...

1164:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värre

... sa han: "jo mer du drar
liss varre pustar du."

9576 14

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värre

Han e värre än fålk.

1063:16

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våre

De e ente farlet om de
tar i äddpin får de kan
sköss ut, men hade de vad
i ryddpin hade de vad
bäre.

1063:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bäre
a.

komp. bä:re = duktigare, bättre

di trø:n di e bä:re en di e:.

Nr 53 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värst

Varst va de me kvinjorna.

933:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värst

De e den värste tosing,
sån kan gå i itt par
sko.

1063:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

värst

De varsta hon va

ude får, . . .

1064:7

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårva
v.

vàrva -ar -a -ad,

pl. -ade

han lo vàrva si

Nr253 Burö v, Bara hd
I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

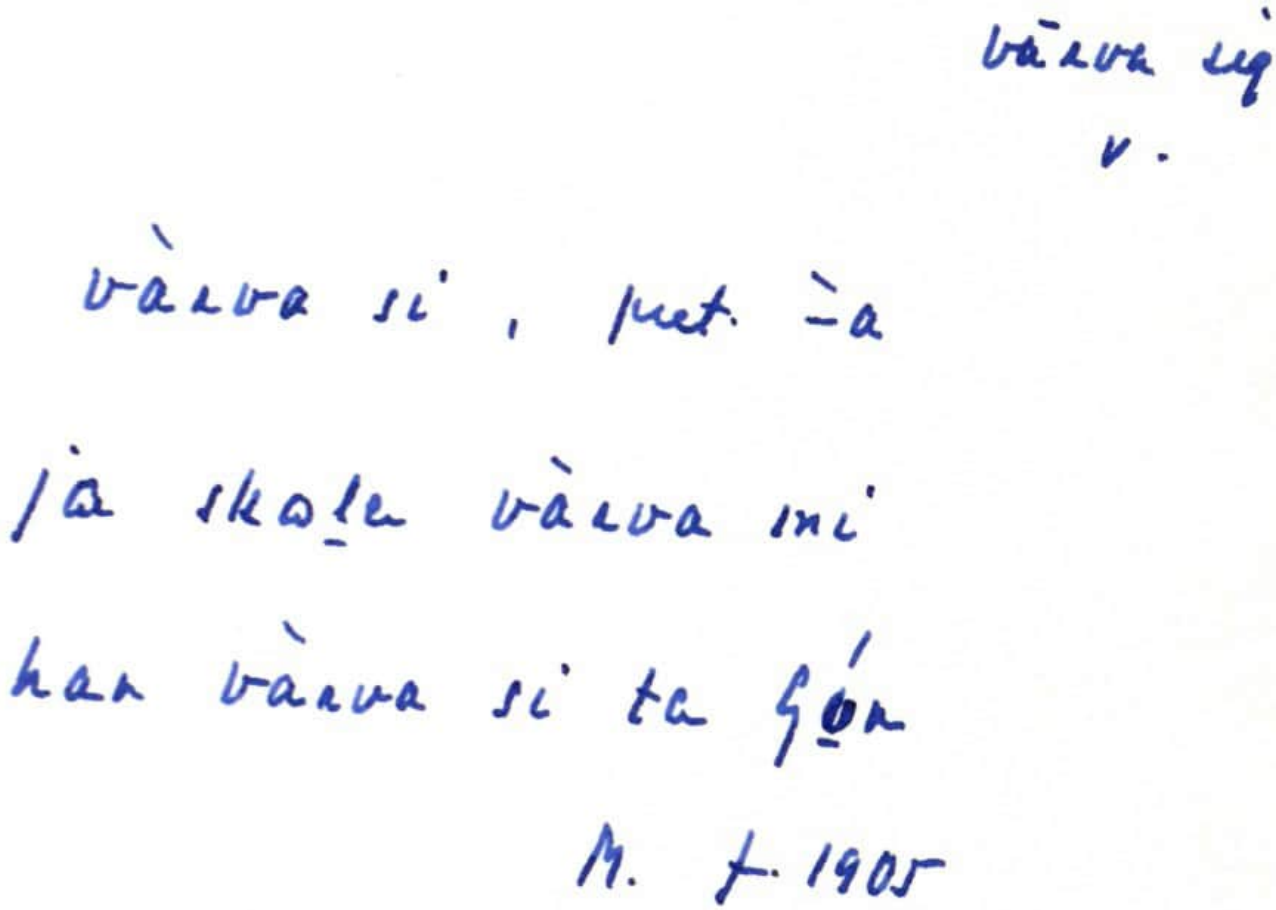

Nr 18538 Hyby Bara hd

I Ingers 1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

varvad. adj. = vårvad.

varvade tropa.

vårvade kappen. (Torsås)

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vesa, 1 or, 2 te, -t. (vb) väsa v.
-(h)väsa (allm)

Fr. Bååth 1906.

N 248 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vēsa, -or, vēste, vēst = väsa

Allm.

1. di hade jēs po gārən a gāsən (gåshonen) vēste so fārlet. Tottarp.

2. kátən satə rəddən i vēred a vèstə. Lyngby.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ara

Våra II

de vèsta tí.

Sunlöf.

Nr 253 Bara hd I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Väsa

vesa ve³sa² vester ve⁴ster.

-er -te -t a., obäjl.

"Drivelen e fallen nor po han, so han veser fram oren." "Han e vester, -de e svårt o höra, va han sier."

Väsa. Hes ständigt.

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väsa
v.

vèsa, -or, vèsta, vest

kátan sata nǫ́ggan i vǽiad
æ vèsta.

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väsa

vesa, - ov, - te, - t

vässa

de va en fauli gäse ti å vesa

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vässa
v.

vèsa. -or, vèsta, vest

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väsa, v.

vesa veste vest

va'sa

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våsen
s.

vǻsen, reuta.

= oråsen, bulle. Ålem.

ǻ kans ǻlsen, gå mé mi' ey i'
skå̀lan, dær e sont vǻsen ~~se~~ på
låwted so ja kan ènte bànja mi.

Bjeneshög.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bäsen

bǽsen, -ad

ovǽsen, buller

allm.

i bjérnese skóla dær va
bǽsen po lǽnted.

Hǿllebergs

1942 253 Barakl

vãsen:

dæ blę et vǫ́sam i en fjǫ̀rka!

Burlöv.

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väsen

ud väving :

Vävning.

Växlar: väsen. Växelinnätning
i väverstol. Se utförligare definitionen
i upptecken. från Alvo, 2682:2
Ingelst., Jämtl. och Ljusnitrakten. L.L.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

✓ väsen
s.

väsen – ed

bräddist vid lafforna i
en väv

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väska 2 väska 1 väska 2 väska
väska, -an, -or, -orna (s)
= väska (sam)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väst

vest. ´-en , ¨-a. -and. -flem.
såväl för kalder som fruntimmer.

. dære for lidet hål i västen
(= för liten urtagning). Tottorp.

1929 № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väst

Han har fått en knapp i
västen.
(utnyttjande för viss grad av
fylleri – relativt nytt.)
1493:3:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vèstan (: vèstan) vâstan

v. am .. 'vâzler on' ---- (Regelbej

M 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västan

västan

solen gnon på västan måln, so

blev de rejn.

Lyngby.

1928 № 253. Bara hd. J. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västan

..men den lynor åsse får
vestan vär, ...

3971:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västan

Adjektiv: Ustan, vestan, ..

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västan-norrdan

västan-norran

nordväst

de ställed liddjar västan-norran
om tjäukan

№ 948 Lyngby. Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

, våstanom

ell(n) vèstan om

vèstanom, adv. & prep.

vèstanom mít hús, va fjöns

ànors kòra, dær hadde leged en

gár (Dalöf). Jöns Nilsson. Åkers.

lít vèstanom bàra. (Bara)

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Västanom II

Västanom di störe trän.

Tottay.

Dær lau et skölehüs västanöm
räkstasmänens går. Bulof.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bästanom:

bàstanoin gàren

Tollarp.

Nr 253 Bara hd

I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västanom

västanom vägen

Lomma

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× västast

västast, adj: o. adv. = västligast
allm. i Bara hd.

ja bode alor västast.

Bara.

den västaste gården. Uppåka.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västast

Superlativ: Ustast,
vestast, ...

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vèstor Västra = vèsten (vällen) vèsten

St. adj i bett fra den vèstre = 'vèstlig'

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väster

västor

när de e nyt i västor, när
sólen går nór, so betydor de
stórm.

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väster

vèstor. allm.

nar sólen gar i vèstor
so e di lågde di bèste. ordsp.

Comma

nar de e nyt i vèstor nar sólen
gar nór, so betydor de stórm. Lyngby.
1925.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väster

Udad i vestor

: "Vestorut"

936:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västen

..va hon tytte om ed

po vestor, ...

1064:8

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väster

Beteckning för de olika väderstrecken: ustor, vestor, sunnor, ...

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

1 väster norrk + västnord

Vestonnär; i v. = i nordväst.

(Bara)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Västernord

vestornór, adv., = nordväst.
fjällm.

de fjens som vinden kom ifra
vestornór. Uppåka.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västernorr

Beteckning för de olika väderstrecken: Ustor, vestor, sunnor, nor, ustornór, vestornór,

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västerpå
adv.

di ska gå västerpå

[stan på frågan i vilken riktning ett
hus skall byggas likt]

Möllebergs

Nr 12505 Möllebergs Bara

1982 hd Ingemar Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västerpå, adv- västerpå
västerpå, västerut

di fick jagu femtan år
västerpå för död 1. femton
år västerpå d. v. s. på Malmö-
hus slott, för ett dråp som
de hade begått) Tottarp

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Västerpå II

Lidad västorpa, stål västerpå.

Vanlig tennanställning.

Burlöv

Tottarp

1926. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västerpå

västorpå

västerut

Lomma, Skåne

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västersöder

västersjön = sydväst

Allm. i Bara hd.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västra - södra

de lå i vagnsspår ifra
vilan so kalad.

Nr253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västersöders

Beteckning för de olika väderstrecken: ustor, vestor, sunnor, nor, ustornór, vestornór, vestorsunnor, ..

w

w el. ɣ

w el. ɣ 938:1

l. l.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Västerled

Uppsala

Västerut
osv.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1927.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

veſjéte . -en - a - ana = västgöte

ellen veſjét Uppåkra. Burlöv

gärdsmanhandland fr. Västergötland.

men hær va en veſjét som láu hær.

som hade sit kvartér hær.

Burlöf. H.P.

hær va en veſjét som bruga koma kid. Burlöf

Nära H.H.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västgöte II

här va en vefyt som hr de sålomon
som vändes hér för.

Burlöf. H.P.

--- som dendér vefytten som
vändes hér.

Burlöv.

so sad vefytten a fár a sråka.

Burlöv.

1942 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Västgöte

väj fyt - en - a - ana

västgötaknalle, gårdfarihandlande från Västergötland (med folketymologisk anslutning till väj, väg!)

Mölleberga.

väj fyt även i Kyrkheddinge.

Nr 253 Bara hd I Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västgöte

vejskytt, -en; -a, -ana

vestgöte (x väg-skytt?)

här kommer visten vejskytt
tjönares.

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västgöte

/

väjsjött, -en; -ar, -ana

vɛlgöte

Med folketym. anslutning till väg 1.1.

här kommer en väjsjött gående

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

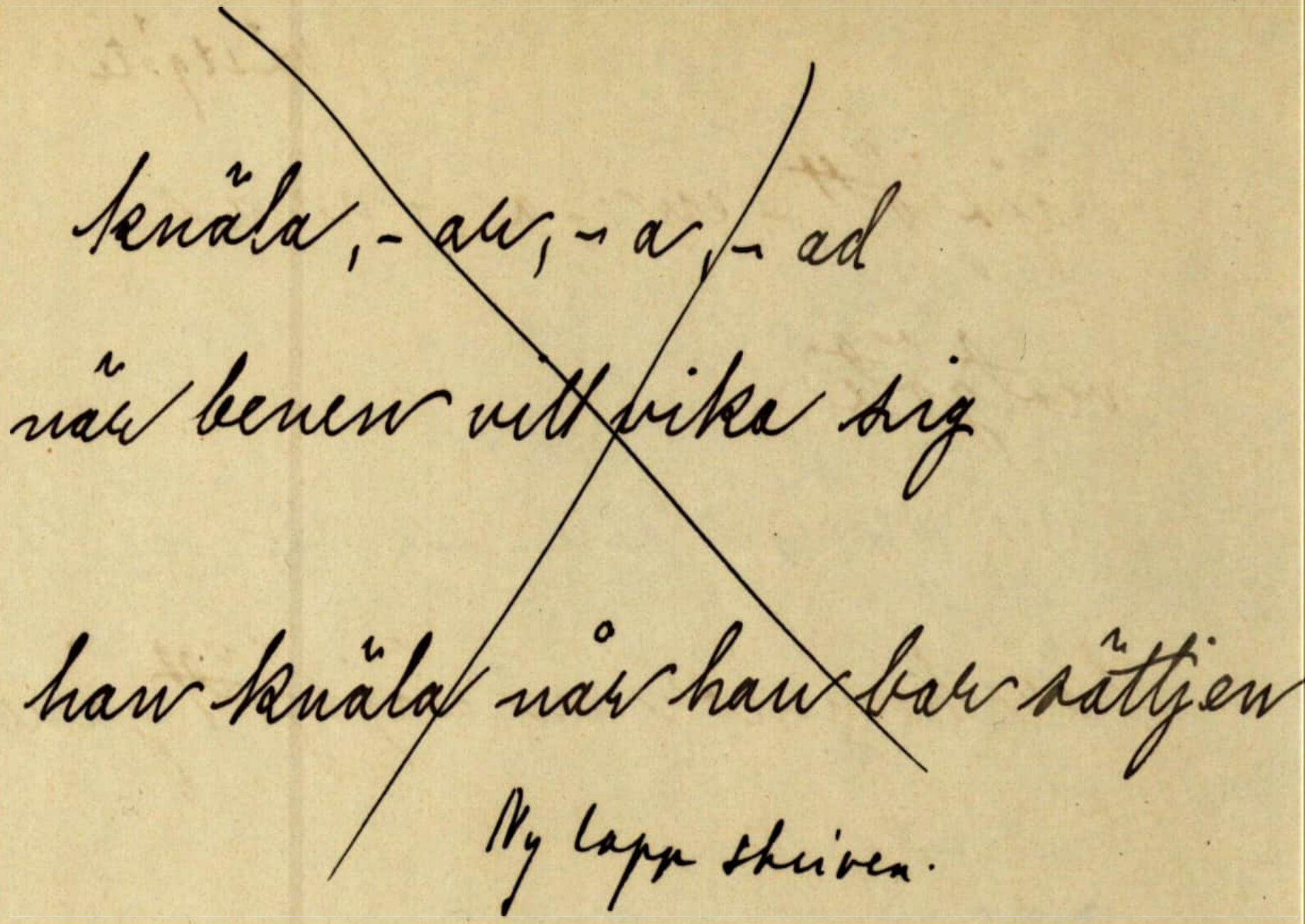

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västgöte

Vejsjytten vandrade omkring med olika slags varor från pärmvaror till silkeduker, ...

Endast det första ordet är folkmål; det övriga är regn. formen med sakliga uppgiften. J. J.

3205:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västgöte

väˈsjgˈtt -en - a - ana

väˈstgöˈte

hai kommor en väˈsjgˈtt,

honn ble jut me en

väˈsjgˈtt.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† västlomma

västalóma, -an. -or. -orna

el. västalóma etc.

lomma
Burlöv
Tollarp m.fl.

västficka. Allm.

1929 N 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västre

västra, f. och n. västra

den västra nära fjärran =

den nordvästra hörnan

G.

Nr 1491 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västre

västra, fem. och neutr. västra
(står endast i best. form).

ädanför den västra porten.

Burlöf.

den västra norra järnan.
(åt nordvästra hörnet)

Jenny.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

per kristensen hade vad mé a
böjd óp den västra läzan.

Tottarp. S. B.

han både på den västra läzan

Burlöv. Anna Knutsson.

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

västra

ja se hans hänsan ska
vida, ad ja bära har våd
en ända gång i di dära västra
byana, a de vå nar hägan
ölsen hade bröllop

Tolleryd

1922 Hans kl

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× västrast
adj. o. adv.

vèstrast

västligast

Bulöf (Sunnanå)

de vèstraste hûsed.

167 Skrie hs.

1941

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× västra - södra

vèstra - sjönra

(mask vèstra - sjönra) = sydvästra

den vèstra sjönra jèrnan.

Bunlöf.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* västrast

västrast, adj. o. adv. = västligast.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våta

veda, -ar

väta

de har vad en sådan
veda hela hysten.

M 948. Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väta, s

väta : veda

1113:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väta, s.

"Bliele veda kommor mången man ti å greda."

947:10

Nr 10963 Lyngby, Para hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* vätja

vädda; - an, - ade, - ad

slipa med bryntsten

ja ska vädda min le fort

M 948 Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vätja.

väd̈da väd̈da väd̈dad

väs̈sa

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vätja

vèda, -ar -a -ad.

= vässa, bryna

ant. fr. Knåstorp. & Burlöf, Möllebarga.
Bara.

vèda en lé (lie).

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* vätjesten

väddesten, -en, -a, -ana

bergsten

ja behäuder en väddesten å
nädda len me.

№ 948 Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vätjesten

vädesten -en

bryssten

1925

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vätjesten

väddesten - en - a - ana

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ vätjesten

vèdestén, -en

bryntsten

Bulöf. Lyngby. Tottarp.

de e fåns gamle vèdestén. Tottarp.

1935. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× våtske

Vèske. - en

vätska. fuktighet.

de va liavél en sorts vèske.

Bulóf.

1939 M 253 Bara hd. I.Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vätskig

vèsked, neutr. =

med vätska i, fuktig, gi' tom.

beged de ble bèda fäst a vèsked.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† ?våtta

s.

vèta -an -or- orna

mystiskt kvinnligt väsen som bodde under golvet.

de va i tötarp, i sjönsånorsa gården, där va vèton. när de va mört å di va gåna lidet, so hòpa di ifra stuedånskrågen å óp i gåsahåzken.

Bulöf. Kerstin Pers Pals.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

14/2 1922.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vätta II

ja vid ènte va vètorna vá
for nød.

Millesga

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

-Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vättelius

vättelius, -ed, -, en

petrefikat

ja hitte itt vättelius

№ 948. Yngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vätteljus

väˈttejus-ed, väˈttejus-en

belemnit

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vätteljus

vätejus, -ed, pl. =, -en

ljusstumpen som kvarlämnades i stugan av
gravrättorna. Burlöf. Tottarp, Möllebarga

eg. ett slags rörformiga, bruna för-
steningar.

Även ätejus etc. (folketymologi)
Gislövs Kyrkoby.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

1925.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vätteljus

vètejûs. -ed. pl. =, -en

rörformig förstoring av en fingers storlek; trodde vara ljus som vättarna efterlämnat.

Sunnanå. Burlöfs sn.

1942. Nr 367 Oxie hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vätteljus II

di skåra aw vätejus a
råa dom på såred.

Mölleberga.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vättelius, s.

Vätejus, n., pl. =

ett slags spöltormig förstening.

Di hitta en jäkla mäsa vätejus;

di va sohän långa, di va klövda

i dan ène änan. J. S. Svanenå

Burlöv

253 Bara hd, l. Ingers 1966

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väv
s.

väv, f en
vävstol
fälla norr väven = avsluta
vävningen och från väven borttaga
den färdiga väckan.
M. & B. s. 167.

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vävar
s.

vävare - en - a - ana
väv

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vqv 1 väf - en. 2 - a. 2 - ana (s) = vän.

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Da

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vår

vov. -en. -a, -ana

vår d.v.s. vårstol. Hlm.

vi hade många gånga tvåu vova i stugan.

Burlöf. 4.P.

va de ente han som gåre vova?

Burlöf. (Åk.)

1922 № 253 Bara hd. I. Ingers. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

áltid lade kon en vóv èpe. Vår II.
Bulöv.

sin skole vóven in; so skole vi
vòva de värsta vi kòne èna te den
fyste máj: do skole räkoma po blöjan.
Bulöf. H. P.

vóven stö nestan áltid i stùan.

Bulöf. H. P.

seta óp en vov. " "

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1927.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vår s.

väv

'vävstol'

3693:1

Nr 5113 Burlöv, Bara hd
K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väv

Vävstol: väv

2682:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väv

..så en kan vidda
hodden den väven
så ud.

1064:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-,50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vå̄va väva 1 – or ; vo̱ (mera förälderat) och vå̄vde

sup. vo̱vd (vb) = vāva

M 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våva

vǫ̀va. ´or. vǫ̀vde. vǫ̀vet eller vǫ̀vd

dessutom hos de äldre en stark imperf.-form

{vǫ̀v utt. från Torup och Bjärsjö. & Bara
vǫ: Lomma, Kyrkheddinge. Osby

vǫ̀va välmal. Allm.

mor ǫ̀korlǫ̀n hon sǫ̀dor på lǫ̀vet
a vǫ̀vor. Åkarp i Burlöv.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våra. II.

di skola ha vövd di lineda
rekorna te den fjäste maj. Burlöf.

U. P.

hon har vöved so mied om
åla slår.

Uppåkra.

kvinnorna snaka om va di vövde.

Burlöf.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våva. III:

di hade hemavövd – for di
vövde jo sæl dó.

Bara.

væva, nyare uttal.
ja e i láv me a væver.
di teffen har vi vövd.

Tollarp.

Bara.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våva IV

di e sèna a vøva. Bulöf. B. R.

hon har lærd si a vøva for fru

kòla i lön.

Bulöf. H. P.

hon sad a vøvde màtor, de forsörde

hon si på. Bulöf. H. P.

di skola vøva vår te sina glyta. H. P.

1929 — Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väva II

te anors åls, om rétorna, di
både vöve a spånt.

Burlöf. L. A.

vöva flómst = väva flamskt =
väva gobelin.

Lyngby.

va e de for nad gránt i vövor? Burlöv.

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våva

vöva pret. vo

do spånt fruentimorna a vo.

Nr 3380 Kyrkheddinge, Bara hd

Marta Jönsson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våva
v.

pret. vöve

hon vöve vän eveli da

M. & B. s. 166

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våva:

kvèzan kan vövd a sontdèn

lomma

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vāva

v.

vǫ̀va, vǫ̀vda, vǫ̀vd

Hackarp

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våva

di skola vova dräjal.

Nr253 Tottarp, Bara hd

I, Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våva:

Vǫva vålmal, en sånglek.
Allm.

Sǫ vǫvon vi vålmal
so slår vi isåmen etc.

Ant. i Bara.

vi vǫvde vålmal = lekte våva r.
Tillägn.

1925. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våra

När hon vov å mån

trå pitti itu i vårpen..

1064:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väva

vǎna, -or, -va, -vǎnd

vǎna vòwa, -or, v@, vǒwd

ja va en rǎttja i fǒǎ nan

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väva

vǿva el. vǿwa, -or,

vø, vøvd el. vøwd

vøva flómst = väva flamskt
= väva gobelin

1941 Nr 4485 Lyngby, Bara hd L

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våva
v.

våva vav vävd
väva

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vårare

Vårare, -en

en som har vårning till yrke.

par vårare. Arlöf i Bunlöfs sn.

har kom séks vårare på én gång.

Bunlöv.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1912.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vävband

Vävstol.

Från tramporna gående snören: hanka och vävbån.

2682:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårdoning

vovdǭneŋ, -en

vårverksdag, vårgrejor

Bukšf.

jǭses va dæn va mi̲en vovdǭneŋ.

H.P.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1942

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vâve
s.

vôve, -ad

vâving

Ja hade me vôve a gyta al tid.

Bunlö E.S.

(på den tiden hon gjäute)

1957

Nr 253. Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x vävel

väwel, -en; -la, -lar

långt rep för bindning av
hö eller dylikt

glim enl. å ta en väwel me di

№ 948 Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våvari

Vǫvari! -ad

handlingen att båva, båvnads-
konsten

1950 Lyngby. Bara kv

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våveri

vǫverí, -ed

vǫvning, vǫvarbete.

Tollare.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våverska

Vå'verska, -an

1. kvinna som har våning till yrke, som hittar hemma och väver.

2. vävpiga i större gården. (t.ex. Torpelsbygård).

Lyngby

1929

№ 253 Bara hd. I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våverska

Vå·verska. -an. -or, -orna

framstammen till benämningen på yrke
eller till för hållet är sysslat
med väving.

Burlöf.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väfstock

Avfall under väfstolen:

väfstock.

2682:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våvkammare

vovkámmare-n

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vävkammare

vävkámare, -en

särskilt rum för vävning (i stöne gården)

t. ex. Knästorps prästgård.

vi sad a lèsta i vävkámaren

Knästorp

1948 Nr 253 Bara hd J. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

↑ vǻvla

väula, -ar, -ade, -ad

binda samt om lasset med
väulen.

nu får du väula lasset bra

№ 948 Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

a väfnadhe

vävnad. 2 -- ên. 2 -- ór. orna (s) vävnad

= vävnad

(Bara)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våvnad
s.

vǫvnad -an -or -orna

textilier, vått arbete.

vǫvnadon a spryaˌion

Men vǫvney = handlingen att våva.

Nr253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våning

å. vå̀vneŋ, -en,

ɟ. vå̀vneŋ, -en.

Ælm.

hane so forfʒyst i sø̀den gàmeldås

vå̀vneŋ. Lomma (norra Elna).

1922. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vävpiga

vävpi'a – n

piga på Häckebenga
slott, som var sysselsatt
med väv'ning

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vävpiga, s.

Väupia, bryggjhuspia ...

"Personbeteckningar med avseende på arbetet på gården."

936:6.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårsked

vårske vår'ʃe⁴ eller ske. ʃe⁴

fr., -een -eer -na

Vårsked. Den bestod av "rör", sam-

manhållna av en ram.

Se "rör" och ram.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1934. L.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vaavskedh, -n, -ar. -- na. /s/ vâvshed.

M 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vårsked

vårfé . -en. -or. -orna

d. vårfén. -na

Hlm.

dæra vårfén a skåtor a spyda
a sylor - hèla håled va fält
me sónt.

Burlöf. H.P.

Vårpen skåla dràs me Fékragan
ijænom vårfén.

Möllebega.

Nr 253 Bara hd I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vävsked

Vävsked: vävske.

2682:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Väsked-man, s.

väusjeman

en som sålde väskedar

här kommer en väusjeman
gåes

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vävskedman

vävgeman - en, -a, -ana

kringvandrande försäljare av vävskedar

(kommo från Småland)

Uppåkra

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårskotta

vårskåta, -an-or-orna

= vårskytte?

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väskolla s.

väskolla

'väskyttel'

3693: 4

Nr 5113 Burlöv, Bara hd
K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vävstöre

vävstóre -en -a -ana

sidostycke i vävstol

Mölleberga

Nr 253 Bara hd I.Ingers

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårtissa s.

vårtisson (pl.)

("att binda upp våren vid")

Le 3693:2

Nr 5113 Burlöv, Bara hd
K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väta
v.

vusa, pres. vuson,
pret. vuste

M. & B. s. 166, 185

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vēka

vȯ̀sa, -on, vȯ̀sta, vȯst

Lyngby, Baraki
F. B. 1906

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vāka

vɔ̀sa, -or, vɔ̀ste, vɔst

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

växa
växa. 1 -or 2 -te. -t. (vb) = växa.

(Hefterbrev. Uppsala Dialektarkiv
Stenqvist)

för 2 växa

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vå²sa 1 v- vaxa 2 -or -te, -t. (vk)- växa. växa

(Smål. Bara Hyby Möckelbo Lyngsj. Gem.

fr vå²sa

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väka

vöjsa, -or, vöjsta, vöjst

eller vöjsa, -te.

G.

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väka

vusa vuste vust

väka = vusa

o va hann han vust

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 2
vöjsa. 1-or. vöjste, vöjst = våta

Flacharp
Gårslöv
{Bunlöv. Tottarp. Uppåkra, Lomma
Kevinge. Kyrkheddinge. Bråarp Hemp

der vöjsor rèktia pàdehàta
po vègana. Flacharp.

... nar ad jå vöjste öp. Bunlöf.
I södra delen av härad: 1 vöjsa — gl. ste. Hara

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

de vöjsor rènt vilt

Väka II

Hagberg.

dær vöjsor mös pa tåged.

Lomma.

de vöjsor so de vrålar i jåren. Sunlöf

yngre: de vèksor so de vrålar i jåren. "

sæen vöjsor brå. Nevitshög.

de vöjsor brå, nu de har rèjnad.

Nevitshög.

1926.

№ 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våka
v.

dø vöjsor ja nörfor, inga
ja vöjsor öpfor

Tollarp A. N.
(om ett par byskor som var för trånga)

Nr 253 Bara hd
I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väka

vässa, -or, vässte, vasst

Sunnansi i Bunkeflo.

(i) vässa & vässle.

1944. 167 Skåne hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våra:

de ska ju vöjsa nånstans –
har di änte gnävad vålana
ägan! om pilevallen ä.
tillhåll för vättligheten.

I. I–s.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våka:

Bedorna vöjsor för mööd

Tottarp
Gårslöv

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vöka
v.

vöjst = fullvuxen

di é jo vöjsta nué.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Våka:

kåna vöjsor jo ä:r for ä:r.

Tottarp Joh. J.

Nr 253 Bara hd I.Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väta, ob.

... når ja vusste åpp ...

9357:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våta, ob.

här vussor ente så mied
sån litt pärsilla

934:6.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väka

Han har vysst åu sjuten.

1493:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väka

Han vusor fibb i
förmånaden.

1493:2:11

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väka

Di hadde många glytta
å ettor sån di oysste
ti ....

1064:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väka

Där vysser ente gres po allfar vej.

1063:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våka

ja lar fäjjad vöjja

en älmegién, som va vöjst nånt

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våka ifrån

vojsa ifrå

sin en änte hade vojst ifrå ed

Nr 253. Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1950. Exc. gr.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våka upp

vöjsa ó'p, vöjste, vöjst

de ble vel böjd dó', nar
han vöjste ó'p (blev byggt,
etc.)

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våka upp II

di' som vöjson öj a ska bla
liasom tí nad...

Nr 253 Tottarp Bara **hd**

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ vässegröt

vöjsegröd, -en
gröt som barn vöka av att förtära.
Lomma.

di bruga a koga gröd nar di
fyla åm, so kanne di si de va
vöjsegröd.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vêsel. 1 växel -en (s) = vâxel. vâxel

förâldrat. numera vêksel.

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våkel

véksel. -en, véksla, -ana

(mask.)

hade ja fad fått po vékselen,
so skole ja reved i sjnor han.

Bulöf.

1939 Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våtel s.

"väkla (fl.)
'tvättå under vävstolen'

se 8693:2

Nr 5113 Burlöv, Bara hd
K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vårevåder

Lomma.

Vöjsevöjer. -hd (nom) Dunlöv. Tottarp

vöjsevöjer eller vöjsevöjer. (Stöde)

i yngre mål vökevöjer.

För växelvisten gagnande väderlek.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

växväder

Milt, fuktigt väder:
"Gröavär", "växevär."

938:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

väkevärk

vɯsevark-en

vä"kvä"rk

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ vätevärk

ä. vöjsevärtʃ. -en

ɣ. vöjsevärk (yngst väksevärk)

värk hos barn i uppväxtåldern.

de e bära vöjsevärk säges när barn

beklaga sig över värk.

Lomma. Burlöf. Tollarp.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vä²sla. ²-ar. ²-a. ²-ad (vkl) - växla växla
(föråldrat. numera endast) Veksla)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Väcla
v.

vèsla -ar-a -ad

gammalmodigt; numera vèksla etc.

ja kar ènte fød vèslad

citat efter
(en meddelare i Möllebenga cf. 1817)

Nr 253 Bara hd I.Ingers.

1942

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Väkla
s.

väˈxlor-na

lathor i en väv

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våket

västen vest. -en

väkten

klänna e syda ti västen

kan en se

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1944

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

växt

b.f. vusslen vust el. vyst, -l en

växten

den måtten e syd ti vusslen

-u-

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våxt
s.

vakst, -an. -or. -orna

kpn. form

de va en vákst, som vöjsta
ópad vägzan; de bavára
leasténan for nöja.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

våktlighet

vàkstlikéd, -an (resp. lån, upptaget i denna form)

de va möed bätor för vàkstlikéden. Tottarp G.L.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1976-77

1976

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårdi vyrdhügher (adj.) = vördig vördig (allm.)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vördig

vördi

vördnadsbjudande, imponerande.

de e en vördi stól.

(om en gammal stol i kyrkan). Tottorp.

1931 Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vördig adj.

vördi

Förslöv.

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vördig

vördi

de va en vördi stör mån

Tottarp (Theorin)

de va en stör vördi tös.

Bulör (Robertsson)

1935. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ürt
ürt h. ört (s. bögn.?) = vört (allm) vört
(ürt ant. i Bara)

M 248. Fr. Bååth 1906. Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vört

yrt. -en

(M första som rann igenom vid bryggen).

Bunlöf.

Vi i smäga yrten, den e so gö!

1938. Nr 253 Bara hd. I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vårt

vyrt, -en

Lomma

1935 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vårtbröd

vòrtabrǿ. - td. pl. =, - an

åkap i Bunlöf J. U. P.

kan i lega dǿgan tvǽn. vòrtabrǿ

te i mǽnan (ant. 23/12 1923).

Nyare uttal: dt genuina tvåvare × vǿrtabrǿ

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

vånd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Hamn. Vörtabröd är en form med
repa:s vörtbröd som substrat.
~~Det~~ Den genuina formen för vört är
i Burlöv yrt, men vörtbröd har
ingen hävd på orten. J. J.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

k

eks. ⁄ed. pl. =. ⁄en

bokstaven k.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

y

y. -ed. pl. =. -en

bokstaven eller ljudet y.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× yde, s.

yde

rätt för sig, fullgöra sitt åliggande

kan han jämka yde får di

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ÿddingakroken

ÿdrya krägen (ÿdrya-)

benämning på det sydöstra hörnet av
bienstugan i Staffanstorps krog (stånstorpa
krå) i Veritehögs sn, med därvarande bord
och stolen; var ett tillhåll för den s.k.
Anders Ydding, ett trygdeoriginal.

1941. Nr 253 Bara nd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x yla

yla ,- u ,- ade ,- ad

tjäta jämneligt

de va en näli hong ti å sidda å yla

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× yllen
a.

gìllen gìlled gìlna

av ylle

gni de litta me en gìllen

lapp, sa° bler de blankt,

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ympa

impa, - ar, - a(d), - ad

vill du impa itt träd ti mi.

№ 948 Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Gympa

ẻmpa. -ar. -a. -ad

(om fruktträd)

ja lærde mi a ẻmpa äv nels

nélsen i kàbarp. Tottarp.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ympa
v.

ìmmpa immpa

ìmmpad

ympa

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ympa
s.

impa-n, imporna
ympkvist

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ympning

ä. ämpnen. y. ämpnen. -en

= bleckning, koppympning.

hon ble så lyg av ämpnyen.

Burlöf. 12/4 32.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynglar. ynglade. ynglat. ynglad (vb): ynglande

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yngla

ỳngla ỳngla ỳnglad

föröka sig

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yngla

Föda ungar: "yngla,"
"tjälla."
(om katt)

3203:10

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ynk

ɣɣtʃ

medlidande, önkan

dɔ́ e dæn ɛ̀ɣen ɣɣtʃ

F. N.

1948 4481. Senarp. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× gnk

gnk -en

6ris t

hāc e ingen gnk

den genuina formen torde vara gyfs

/-s.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynk

för jämmer: ynkj, gnäll.

3122:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ynka
adj.

ỳnʃa

enstaka, enda

han e nan ỳnʃa komon hid

F.N.

1949 4481. Jenarp. Bara kv

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynka

yntja, -ade, -ad

bekaga

yntja kan ente fått då gnädor kan vakke.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynka

ynka
enstaka, enda

nånn ynka gång

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

F

ȳnfza, adj: (oböjl.), * ynka

o. ȳzka. nyare uttal.

– (B.-A. och B.-M. i Hunlöf sa ånne ȳnfza)

= enstaka, enda,

ja kan böra han ȳnfza vårs

a visan. Tottarp.

en ȳnfza gång el. en ȳzka gång.

allm. = någon enstaka gång

№ 253 Bara hd. Vingers. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ynka. II.

en ỳ̀ntsa bíd i bíbalen

(ett lösryckt bibelspråk) Tottarp. A.J., Kabbarp

nan ỳ̀ntsa gó̀z. Tottarp. K.A.

ja hǫ̀rde nan ỳ̀nka tág (= några enstaka

slag, näml. av kyrkklockorna på nyårsnatten)

Dunlöf. 3/1 1925. N.J.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynka III.

de va bòn en ỳnfja bi'd di kone sáu

Nerikshg. A. H.

han fòr en ỳnfja bi'd. Hyby.

dær va stensát på en ỳnka plát.

Burlöf. L. A.

di bjód nan ỳnka au bùrlovana, di som
va hỳggelia. Burlöf. L. A.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† ynka IV

só kan man fåu nan ỳỳtja bíd au nan gå vén.

Tottsp. S.B.

nan ỳỳka gúng tjỳpte vi malåga.

Vuléf. H.P.

dan vá nan ỳỳtja som lòdes di hade sít ed.

Tottsp. A.N.

1941-46 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ynka:

de vá nan ỳjtja hantjände

Tottarp H.N. f. 66

ja sǽ bi pa nan ỳjtja blòma

Tottarp Joh.J. f. 1876.

1951 25/2; Nr 253 Bara hd

1961 I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ynka
a.

so kan di nån ỳyfja löjta
tänd kan öpa.

J.J.

Nr253 Tottarp, Bara hd
I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yzsa (adj. oböjd) = enstaka. i ubbsås. ynka ×ynka

nan yzsa garz i nan yzsa då.

(allm.)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

unka unʒka² (u dragas åt ʏ) ʏnka

a., obäjl. ʏzka

"Han sittar ing om daren en o annen unka gång." "Han gå opp ett unka tag do o do men ligger mest." "To unka ställen hade di tad ueu."

Sällan återkommande, enstaka.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1934. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynka

ynka ynka ynkad

önka

ja ynkar di

den gemina formen torde vara ỳnfja

l-s.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrkelig

ä. yèzfzeli; reute-yèzfzeli;

y. yrgue yèzkeli; yzkelet.

de ser yèzkelet lèd. Flaskarp.

formen yèzfzeli ännu i levande tal i

bsarp 1927.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ynkelrygg, §

yntjelrygddj, - en, - ar, - ana

sägs om en som är jämmerlig och eländig.

de e en yntjelrygddj.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynkelrygg, s.

ynkjelrydd

= "geingt barn".

957:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrklig

ȳzkali, neutr. ȳzkalat

sorglig

Nr 3335 Burlöv, Bara hd

Kristina Pålsson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynklig II

de va en ȳzkali sýn a sé.

Bulöf H.P.

han va pìved a blég a sa so ȳzkali úd.

Uppåkra.

de e ȳzkelet a kora lús kòsta.

Bulöv.

1940 № 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynklig

yntjeli,- m. o f. =,- n. et

ynklig pl. a,- ake,- ast

han e då yntjeli å de po.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynkelighet

ynklig

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Gypa

Gypa, -ar. -a. -ad

hon hade begått en stölen ed,
so hon fekk alle law a gypa ed.

Bara. L.H.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1922

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ф²ра (²-ar-²-a-²-ad) ррра = ррра (Bara ррра

M 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906

Bar

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ypperlig

Ȳpperli, neutr. -et

det er en Ȳpperli vēj. Bulōf. E. A.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yr, adj.

se * öd

Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yra ob.

yra

"rörelse i obestämd riktning."

1112:12

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yra, v

yrvāder: "De yr, de yor..."

938.4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yra, v

..å me de samma va
dar nåd vitt sån for
nåra i vamed så de
yrde omkring; de va
bättja hästen. 1165:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrbasare

yrbasare, -n, -=, -na

sägs om barn som äro livliga och ystra.

de e en räkkti yrbasare ti jäg

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ yrbasare

yrbásare -n

ostyrig person

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrhätta
s.

yrhéta -an -or -orna

Lyngby.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1944.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrhätta

yrhätta, -n; -or, -orna

säga om en flicka som är
glad och yster

du e en räkkti yrhätta

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrka
v.

yrka -ar -a -ad

bedriva, sysselsätta sig med

här va mäŋa gå̲ba som yrka dé̲
i mäŋa á̲r.

Burlöv. A.H.d.Å.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x yrka
v.

ärfja -ar -a -ad

om säd: mylla ner.

Hällebarga.

ärfja sä ---- när di drev sä nä.

1912

NF 253 Bara hd I.Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrka

yrtja

plöja ner säd efter sådden med
årder

nu kan du ta ud å yrtja nåra
kor.

vänd!

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Jfr versen i majvisan:

Med svett vi jorden yrkat har
och lagt vår säd i henne kvar.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrka

Han tjörde me tjörna å
yrtja sin jo.

3123:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrke
s.

yrkje

Va e de forr yrkje som Mari har?

14 a 13. s. 169

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrke

yrkje ; - dj ; = ; - en

yrke

de e itt hålet yrkje han hav

1948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrsel

ö"rsel-en

yrsel

ja har sån ö"rsel

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ϕ²rsla yrsell (sl.) yrsel (Bära)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Bz

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× yrsla

ȯrsla, -an = yrsel

ja har en besȯnorli ȯrsla i hȯeded.

Burlöf. S.N.

han har sódan ȯrsla i hȯeded;
han ryà si i hindàn for méj.

Tottarp. B.J.

1925. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x yrsla

ö̆rsla, -n

yrsel

dä̆r kom en ö̆rsla på mig, så̆ jă höll på å̆ falla.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

Örsli, adj. yrslig

„yrslig": lidande av yrsel.

(Tottarp)

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrvaken

yrvågen

= klarvaken. fullt vaken.

Gårdlösa Kyrkoby

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

gravaken

grvägen grväged

pl. grvägna

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yrvåden

yrvǿr.--'ed

de snide ɨz pɑ sæzate'ked. nær
de va rèktet yrvǿr.

Sottæp.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

gruvåker

gruvär-ed

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ysla sig

ỳsla si - a - ad

vakna upp från sömnen och börja röra på sig.

Möllebergа.

.№ 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ysla, vb.

Hägen ysla si å po fem röa
menuter va han i lasana

[vakna upp ur sömnen och börja röra på sig]

934:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ysla sig

ysla, -r, -a, -ad

flytta på sig

han ysla sej i sömnen

1948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ysla sig

ysla ysla yslad

ysla si
(tvätta sig)

nu börjar hann a° ysla si.

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ysle

ỳsle .- en

aska efter bränd halm.

Lomma. Burlöf

de va en fåseli hóv ỳsle har é

ỳsle, reuti. Nevitshög. (Burlöf)

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ysle

ỳsle, -n

= glödena eller askan efter bränt halm.

Lomma

Bara hd

253 L. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ysle:

nar di bàga, so raga di úd
ysled.

Nevitshög.

di skale àjta si for a kasta ysled úd
po jyselhöjen, for dar kone va
brånor iblán. Mölleberga.

Nr 253 Bara hd I.Ingers

1945.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ysle

yslen

'askan efter kalm och

sis'

8608:6

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x
ysle

ysle, ed

kolad halm eller ved

taga fram ysled åt ugnen.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ysle
s.

ysle . -en

förkolnat ris i bakugnen

Nr 3384 Lyngby, Bara hd

Helga Svensson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x gysle

ỳsle-d

aska, spec. efter bränd halm.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ysle

glödande aska av
halm eller ris: ysle.

1111:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x yslig

ysled, - ar. f. o. u. =
pl. a, - ade, - at
fruktsam

hon har vad så ysled, så di
har många glytta.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x
ysneöron

ysneörn

palsatilla vulgaris

po den bakken vasson dän

ysneörn

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ysta

ysta, -ar, -ade, -ad

osta

ja har ystad många ostar

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† yta

ýda (böjningsformen ej antecknad)

= giva ifrån sig, prestera, släppa till.

di skolle ýda so jæklat te

gåsen (näml. om arrende som betalades in natura till kåchebega gård). Genarp.

1925. W.J.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x
yta

yda ; - ou ; - de ; - yd (isl.veita)

ge ,släppa till,bidraga

ja kan vel yda litta ti

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ỳda = bestå, skäppa till + yta II

i kan jæ̀rna ỳda lu̲ta te

denhæ̀rna li̲stan. (bidraga).

Burlöf. K.P.P.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1928.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× yta
v.

so ska di' yda tí' sóna!

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× yta

yda yde yd
ge, släppa till.

hann han yd ti hinge sa°
med

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× yte

ýde . -et

valuta. ersättning . a skål ; gottgörelse

1. de gjorde ýde for si (om man vid
ett byte fick något värdefullt igen).
2. ja dæ gjorde ýde for dæj Tottarp
= gjorde skål för dig. Ellem.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× yte II.

kan jir ènte ỳda for lǫ́nen.

Tottarp.

1925. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* yte III

rœrpǽls di hade fǽen
noa i bwrlǿv a skǿla jǿa
ỳda for dé d: hade faen bort-
achorderade på bete och skulle göra skil för
sig i form av dagsverken. E. L.

Åkarp

N.r 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

gjorra ryde for³a ry²de *yte

"Tåten va nu so pass gammal, att
hon kunna gjorra ryde for si."
"Gjorra ryde for fōan, — for lōnnen,
— for trå"
Gōra skål fōr, nytta fōr.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén.

Bjärshog 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterkök

s.

best. f. ytterstugan, det yttre köket, där man har två kök i bostugan. Nyare ord; det genuina torde vara de bakersta stensad eller de stora stensad.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

1974 Ingemar Ingers 1974-75

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterkök

ytterkök. -ed

ett ytterkök (två men bara två)

i ytterköket där hade di den

nymålade grytan å bägarna

å väskan.

Tollarp.

1931. Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterlampa

ytterlampa -an

nyare ord & begrepp

vi kan tänka ytterlampan

1951. Burlöv, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterlig

ydali, neutr. ydalet

= placerad nära kanten, t. ex. om ett fat som står för nära bordskanten.

sätt inte fadet so ydalet!

Lomma. Tollare

den hägon so ydalet. Tollare.

Barahd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterligt ll

jä tykon di stå sa

ỳdalet

om kaffekoppen placerad för
nära kanten av en hylla.

Tottarp. G. L.

1956. Nr 253. Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterligt III
adv.

ỳdorlat,

Skabenjō.

sét ad ènta so ỳdorlat!

№ 253 Bara hd I. Ingers.

1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterligt

ydorlet

allra ytterst

sidd ute så ydorlet du kan
falla åv.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterligt

ydelet

om något som står ute
vid en kant

sätt de ente sa° ydelet
fån de kann falla nånn.

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yttemock

jǫttorrók, -en, -a, -ana

óvemock. Nyare ord i målet; mera

gemeint káprok och ùdanrók.

en gamal rǽli jǫttorrók.

Bureå.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1941

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterrida

best.f. ytorsian

t.ex. av en båt.

1966. L 53. Lomma, Bara Ld.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ytterst

se*utarst ùdast och dàr anfòrda ex.

I yngre mål àven yt̲orst (resp.-lån):

den yt̲orste kà̲maren. Burlöf-

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yttra sig

yttra sa (d. si)

-ar. -a. -ad

han fråga om han fick yttra sa i de som låg han värmt om

järtad (en nyktenhetstalare, som

i afton sig vid en kommunalstämma i

Tottarp)

Tottarp. H. N.

Nr 253 Bara hd

I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yvig

yved, - n.; d. o n. =

pl. -a, -ane, -ast.

yvig

den hongen har en sådan yved kompa.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yka

gṣle . -en. gṣor . -orna

Burlöv, Tottarp Bara. Genarp.

när han gṣpna dåren te jens påsen,
so gṣla han sö me gṣsen.

Burlöf. H.P.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yta:

ja skola gau ey i gäuen a
läna en yse a en fläge.

Tottay.

ysen höjta i väned

Tottay.

1934 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yka

ysan höjta i vänd

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yka

yska, -an eller yska

Bara

åla vet ad yskan ska gå, men
ingen vet håla i skäftet. ordsp.

1925.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yka

ỳsa . -en . ỳsor . -orna

kyby . Skabersjö .

har e skåw ? ỳsa bed åw .
en ramsa (barn gulläpple), uppt. i
Skabersjö .

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yka s.

yse

" når kyded skulle hackas las
de i en hackebräu o hackas
"
me yse

3760:11

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yssa, -n; -a, -ana

yka

ta en yssa å hogg åu greenen.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yka

ȳ̲ka, -an, ȳ̲ŋar, -na

9.

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yxa

ɣɔ̀sse-n, ɣɔ̀ssa-na

yxa

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ska kli

ỳssa ỳssa ỳssad

hugga

ja ska ỳssa ti en

liden trä"bi'd.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yxi

ȳ²sl. -n. ȳ²sor ²- -na (Sl = yxa (allm.)

och ø̄²sl. (allm.)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yse y^3se^2 yxe

1m., -en -a

yxa.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén
Bjärshög 1850. Uppteckn. 1934. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* ysneören

pl. ysneören, -en. pl. ysnaörn,

bot., pl. ysanörn

= Pulsatilla vulgaris.

Lyngby.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yxeskaft

ỳseskáft, -ed. pl. =i, -en

Lomma

godá ỳseskáft, e dæ̀ ude a
gáin i dá! Tolesátt.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yxeskäft. yxa skaft - ed. —, en (u) = yxskaft

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

yxlig, a.

Beteckning för avelsduglig:

"ysled."

3203:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

z

sé̲t̲a

bokstaven z.

Bjereskög

Nr 253 Bara hd I. Ingers
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Sigenare

sijénark -an -ana -ana

han va sijénana a slå op
tält på stéked mit för
blåmbars.

Tottarp

1949. 253. Bara hå

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å

au. -en. -a, -ana. ellen a etc.

Pronomen: hon ant. i Bunkeflo (äldre meddelare).

I yngre mål: han.

vi ska ga nón te áuen a båda. t

di hade rýnsad áuen i sárslov.

B.

1922 № 253 Bara hd. I. Inger. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å

å eller åu . -ar. pl. = . -ar

bokstaven eller ljudet å.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å ||

kna nor te åuen (ända ner) Knästop

dær e so dövla hät ve åuen.

bsarp

norad imod åuen. "

nör inen åuen. Skabessjö.

den gamla fjörkan la tät üd

te åuen. Lomma.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

imån åuen, utmed ån. i III
Lomma.

dær va en mån stå å tvätta si
i åuen va fjälstorp, a han tyckte
dær va nan vile dra han åid
i åuen.

Skabusjö.

va hänsiån om åuen. Lomma.
bönigslägan lå imod åen te. Kråstorp.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å III

där hade han när flöad i åen.

Möllebuga.

se grava di op åuan. Möllebuga.

1942 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å
s.

han lå ma en èja noa i
èn a la a nåda

Tottarp Joh. J.

Nr 253 Bara hd I.Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å
s.

di vela påtad han i åen,
va båen; sejebåå.

b.L.

den lela åen, benämning på
Lilla Segeå.

Nr253 Bur'öv, Bara hd
I.Ingers 1962

1963.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å
s.

di kan sjønsad ǿen

so kan ǿen bǿded si ijénom

dǿn. J. S.

vi dǿ me ǿ i ǿen. J. S.

Nr 253 Burö v, Bara hd

I. Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

a
a, - n ; åa, - 2 - nn. (s) : å. (allm.)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å
s.

a d. au, ⁱan, ⁱa, ⁱana

g.
ɛ.

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å
s.

stùa lǽzan la ma gǻvalan
ud ta ǽan (gǻvalan, nyare
för gǻvalan)

Lomma

Nr 18537 Lomma Bara hd

Ingemar Ingers

1973

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å
s.

di hàn rödad i åen, di
hàn rönsad et på gàja åen
(obs. ordföljden) om lege å
Burlöv

Nr 253 Burlöv, Bara hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åbo

åbó. -en. -a, -ana

= bonde, såväl självägande som arrendator (eg. den som bor på ellen innehar ett hemman) . flem. Även åbó.

vèr åbó hade sín hòne.

Uppåkra.

1925. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åbo II

prästen han dø, a so va dan

fina aboa.

Nevitshög.

so vadan en gamal abo som hede

hansnelsen.

Mölleberga.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åbo III

en abå han kan ha både
stån plìda a lìdan plìda.
[jordbr] J.J.

Nr253 Tottarp, Bara hd
I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åboson

åˆboson -en, åˆbosonor -na

åbosón pl. -or

bondson

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åboställe

åboställe, -et, pl. -e, -en

lantbruksställe, jordegendom, såväl

störe egendom som småbruk

Uppåkra

Nr 12532 Uppåkra, Bara hd

Ingemar Ingers 1969–70

1970

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åbäka, vb.

Åbäka si

om "körelse för motion".

1112:4.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åbāka sig

för gråta si att det närmar
sig ljut: åbāka si, vråla.

3122:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åbäka sig

åbä"ka åbäka åbä"kad

smutsa ner, förorena

di hadde åbä"kad si så
de va rent owardet,

Rep-Lån.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å bäke

å°ba"ke -d

Rep-lån.

it ra"kket å°ba"ke

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åbäke

(låneord)

åbäka

en person som bär sig dumt åt

det är ett åbäke som ingen vill
ha sällskap me.

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

45

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åbäke

åbäke, -d, =, -n (låneord)

en som bär sig dumt åt eller talar dumt och ohövisk t.

de e itt räkskelet åbäke

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åder

Källåder, Åra..

1113:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderbråck

åderbråg. -ck

allm. i Bara hd.

1925. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderbråck

åd'orbråg-ed, åd'orbråg-en

åderbrock

1:a leden resp. pav.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderförkalkad

åderförkalkad . pl. -ade

Nyare ord och begrepp

1965 253. Kråstorp, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderlåta

ådonlåta, -låtor, -låt, -låtad
(låneord), slå åder.

samt

åftonlåta, hypersvecism, ant. fr. Tottay-

Mera genuint: köpa.

№ 253 Bara hd I. Ingers.
1925.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderslagen

åreslan

en person, som man slagit
åder på.

han blé åreslan å hade nära
dött åu ed.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderslå

åderslå

man brukade förr, i synnerhet
äldre personer, att låta åderslå
sig åtminstone en gång om året
och tappa av en del blod och sedan
förbinda såret. Det var riskabelt
och jag vet att personer avled därav.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 943 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åder
s.

åra -n åror -na

åder

vannåra

blo åra

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äda

ära, -an = äda

han träffa lia i en ära

Burlöv

Nr 12498 Burlöv, Bara hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x åda

åra, -an, -or, -orna = åder

der va en åra som va sprängen i hoeded.
Uppåkra.

han har legad lia ovan en åra
(hån = vattenåden). Burlöv. 44.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åra, -an -or- orna = åder + ådra

dær va en åra som va

sprözen i höeded. Gpråka.

di bära öpnan åran a so rénor

blöed.

Tollarp.

253 I. Ingers 1921-1931. Hara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åda

Åra i bet. kåddåder:

de va nan åra ifra bå̊kana

Hyby.

Nr 253. Hyby, Bara hd
I. Ingers 1958.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åhålla
s.

åhåla, -an

åsluttning.

gåren han ligad låzon ude
ve åhålan.

Lomma

Nr 18537 Lomma Bara hd

Ingemar Ingers

1970

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

²åka

²åga / ²åg ok (vanligare) / ²ågte. ²åkte. ²ågt.

(vl. åkt.

¹ågor)

han kom ²ågandes. ⁴han kom ²åkande ⁴

transitivt di fick ²åge han hem ⁴de måste

skynda honom hem.

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägga . ²ör. ägte . ägt = åka.

(Imp.f. formen ägg påträffad i Knästorp; obs. närheten till Torna h:d. där ägga har stark böjning).

ägga in = „åka in". köra in.

Men ägta i Uppåkra, Burlöv, Tottarp. Vemmenhög

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka

åga, -or. ag. åged.

denna böjning anträffad i Kadstorp.
Obs. närheten till Torna hd, där stark
böjning kan förekomma.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka II

ja ägor me bysen te målne,
den stånar hör vide.

(bys = omnibus). Kyrkheddinge.

vi gamle va vede a ägte i tårstes.

Tottarp.

ja kan inte äga bagiénes. Uppåkra.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka III

vi hada konad tad Jues, to kona
vi fad ágt.

Tottarp. Klg.

han va komen óp a àga me
en bèdeg ós Burlöf.

présten hada bàra en liden dòli rèli
fjàra, a dèn vrle ènte anonspérsen àga.

1926 № 253 Bara hd. I. Ingers Burlöf.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka IV

ja kom te a åga me en mån
som kom tjöranes. Burlöf b. R.

åga fjädor. åka skidor. (nytt begrepp)
Burlöf.

dö kan vi åga me jän te tötarp.
Tötarp (Hjuslöv)

1942-43

Nr 253 Bara hd I.Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka
v.

äv. om tjänare:

ja har ägt imellom tjugufem
a målma

Tottarp Joh. J.

Nr 253 Bara ha lingeis 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka
v.

så fek di åga i en
bålstonvägn. Hlör.
(-vägn, yngre fö -vöjn).

Nr 253 Burlöv, Bara hd
I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka

äga

pres. part. ägande

en ägandes bröllop: om ett åkdon som

man äger

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka
v.

åga, -or, ägta, agt

G.

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äka
v.

aga (ǡga).

pres. agor, pret. agte

hon agte omkring

M & B s. 168

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka
v.

mes. part.

Ja va åganes i låg i hindån.

Tottarp m.f. 1904

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1978

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka

aga agte agt

åke

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka

Spöja ente, du kan tis
nåkk komma åpp å aga.

1063: 19

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka
v.

ja ågta i tjåtan då. a
sia han ja fad gåd i ål
mia tid. Uppåkra.
(hustru till en man, som haft häst och
vagn i 14 dagar)

Nr 12532 Uppåkra, Bara hd

Ingemar Ingers 1969–70

1970

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka in

åga ig (y. åga ig) = köra in

den inbärgade grödan. Hlm. i Bara hd.

han rödjar nor han agar ig.

Tottarp.

di har agt ig de sista låsed.

Burlöf.

1925. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka in II

han kona ènte aga ej ad pörten.

Lyngby.

nar di agte de sista läsed ej ...

Burlöf.

vi hade fjord a agt ej. Burlöf. B.M.

téleme pér so agor han ej. Tottarp. H.O.

№ 253 Bara hd. I. Ingers

1924 .Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka in

aga ej, ägta, agt

kör in den inbärgade grödan.

han kan ärta aga ej ad

pärten

1926 L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka in III

di ägor ä på älvvägåren.

Sunlöf.

1942 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka in V.

aga ig (agte, agt)

köra in, om gröda vid inbärgningen.

han jälp oss a aga ig klöfver.

Burlöv M. f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka in

aga ig = köra in, hemforsla.
isht om grödan.

han va a jälp fär a aga ig
klövor.

Tottarp.

M. f. 1914

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1974–75

1974

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka in

hade man agt dom ej
strajs, di hade nok bled
varma.

J. J-n

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka veck

åga vä̀k (åkte, åkt)

transportera bort, köra undan.

ska vi ènte åga vä̀k me
desáma ! (om rethuggna granar).

Nr253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkande

ågang, -ed

åkning, resande

dær va ènte frågan om nad ågane
på tåged ; de tyte di va rént
for dýrt .

Burlöf . H. P.

Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åkanna
s.

åkánna -n, åkánnor -na
gul näckros (Nuphar luteum)

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* åkanna

ǽukaːna -an -or -orna

näckros. Allm.

ǽukanor de va dideːrne som
växte */ på våːned. Bråga.

*/ nyss för vöjste.

1944 Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å x

åkanna

Åkanna, -n, -or, -orna

Gul näckros

ta en åkanna ti mi

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkanneblad

åkanneblå, -ad. pl. =, -na
= nåckrosblad

två stora åkanneblå. Bsap.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åkanneblomma

åukanneblóma, pl.-or

Näckros-blomma.

Burlöv.

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954.

1917

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkant.

åkånt, -en ell. aukånt,

Lomma.

di hade fjélen nära öfr te åkånten.

K. R.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Åkarpe-höns

Ägarpehöns, -en

benämning på fiskmåsar (emedan de komma flygande över Åkarp i Burlövs s:n)

Knåstorp.

jfr Tägarpe-höns.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1926.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 ägebräda -an åkebräde

= åkebräda, löst vagnsräke utan
tyggstöd. på enklare vagnar.

Hlm.

So skot han öp bäg té i tjalan -
han sate si ènte på ägebrädan
eller sèded. Hulöf.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkebräda

agebräda = sittbräda i vagn

fem. ors, orna ågebrädda

tälla hon å sidda på fäck väss

läddje! i: ågebrädan

Nr 948 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1950

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkbräda, s.

ägebräda-n, ägebrädor-na

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 åkedyna

ägedyna -an -or. vrnå

åhedyna. vård el. broderad dyna

att lägga på vagnsåtel.

Allm.

vi hade lajd en mäta ve dären,

en gamal ägedyna som va tämelat

üdfeld. Möllebuga.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkedyna

forts.

1. dine ägedynan kan vad fårses fårmors.

Tottarp. Bengta J-n

2. it stört rom va fölt me täka a ägedynor a piska.

Burlöf. H-P.

3. ägedynan e öpsleden. Uppåka

1934 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkdyna, s.

ägedyna-n, ägedynor-na

åkdyna

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkedynemönster

ågedynemjönston, -ed. pl. =, -en

mönster för mönster av åkedyna.

Burlöf.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1941

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

1 aker, 1
Ågor, — -en, 2 ågra, — na, (5) åker
= åher (acker)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker

ågor, -an. ågra, -ana

(uttalas ókor hos yngre); betydelsen:

1. odlad jord i allm. i motsats till äng;

2. fält med enhetlig odling; i denna bet. vanligen stycke (strÿfa el. strÿka, se d.o.), särskilt beträffande rotfrukten.

Jfr även vång som betecknar större åkerfält.

Nr 253 Bara hd I. Ingers
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker II

ägrana jɛk ɔ́r te vɛ́jen.

Bulsr (Åkarp)

en ágor bòrtanom gɑ́ren. Knåstorp.

(1924)

1948 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker:

nué e dær ägon ǿvon
hèla hå'lad.

Tottarp. Joh. J.

de va ja for veljuéran di skole
gæ so mièd ué'd på ägnana.

Nr 253. Bara hd

Tottarp. J. J.

I. Ingers 1954.

- 62.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker

agor, -n, -na, -nar ägor.

åker

du får ente gå po agorn

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker

ägor, pl. ägra

Nr 3330 Lyngby, Bara hd

Anna Börjesson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker
s.

ågor, -an. ågra, -ana

Nr 248 B Genarp, Bara hd
F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker
s.

M. agra (ägra)

M a 13

~~B & H~~. s. 189

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker, s.

agor-en, agra-na

åker

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerbär, s.

agorbär -et, agorbär -en

smultron

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerhöna

ägorhöna, -an -or- orna

= åkerhöna". (marie nyckeljuga)

namn på en insekt.

Aulin. Tottarp; ägorhöna el.

-höna: Lomma. Uppåkra. Knästorp.

fly. fly. ägorhöna fly, i

månen blev de grant vår.

(Tottarp)

№ 253 Bara hd. I. Ingers. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerhöna:

Ägon, ägonhyna, fly, fly
i mårran blen de solgrn a
gränt vär,
so ska du få en gapa hävra

Tollar

Bara kd

1922

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerhöna II

ågorhöna, -an. (-or. -orna)

pl. ~~åren~~ ågorhöns, -en eller ågorhöns

även = rapphöna.

Bureå

Tollarp.

1925. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerkóna II

ägorkýna

Mölleberga.

ägorkýna, ägorkýna
dit kés brænor óp
dina öga sidor po tägad a grädor
brunim.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1930

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å kerhöna

agorhöna, -an. pl. agorhöns. -en

rapphöna -

kyrkåkra.

só va dan agorhöns om kvèlana.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerhöna

agorhynna, -n; -a; -orna

Rapphöna, även Malte mycke[l]pipa

där flög en agorhynna

№ 948:11 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åkerhöna, s.

agorhønna -n -agorhønnor -na

rapphöna

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerhöna, s.

agorhýnna-n, agorhýnnor-na
nyckelpiga

fly, fly lilla agorhýnna,
i maren ska du få° nya
klä'n a° nya sko, fly, fly,
fly!

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åkerhöna, s.

agorhynns-en

rapphöns

nu e agorhynnsen låwlia,

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerhöna

ägorhyna, pl. ägorhyns

nyckelpiga, en insekt

ägorhyns, de plàtade

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker hörs ?

ågorhöus, --1 ew (n. pl) = åkerhöns
åkerhöns
rapphöns

(Bara)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åkerhönsarede

ägorhönsaräde, -en, -a, -ana

= rapphönsrede, -bo.

Tollarp.

1925. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkenkant

ägorkänt. - en

han fik inén ägorkänten.

Tottarp. (n:r 4).

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åker kål 1

Agerkål, — en, (s) = åkerkål.

Uppåkra Lomma

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerkål

ägorkål - en

= åkerkål (Sinapis arvensis)

Även ägorkål.

Ja jik i två då a läga ägorkål åv.

Burlöv. K.P.P.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerkål:

dær fans ènta ägonkål di
fýsta åren.

Burlöv S-å

dæi nöie e ägonkål.

Burlöv

1940.

Nr 253 Bara hd

I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerkål II

i Tottarp i akttaget både ägorkål och ägorkål hos samme individ.

ja har ägorkål i den näjaste lotten.

Tottarp. (Tirup)

1945. Nr 253 Bara hd I Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerkål, s.

agorkål-en

åkersenap (Sinapis arvensis)

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkerkål, s.

ågorkål, -en

åkersenap

253 Hyby Bara hd I.Ingers 1966.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkpåse, s.

ägepasse-n

ägepassa-na

enkel åkdyna för vardags-
bruk, vanligen stoppad med
halm eller hackelse,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åk-säte

åge-säde, -ed

vagns-säte.

Uppåkra

Tottarp.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkvagn

ågavöjn, -an

resvagn. promenadvagn (icke arbetsvagn)

dom stö en gamal svönt ågavöjn

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1977

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkvagn, s.

àgevo"jn - en - a - ana

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Åkars-påken

Åufgarspåugen

en spökgestalt som visar sig i Åkare i Kyrkhedringe

jo gu har ja so hört talas om Åufgarspåugen.

Kyrkhedringe
(mor Lars Nils).

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ål d. åul, -'en, -'a, -'ana

Ullsm.

di kuyvor ig ôvor ált, àla.

Tottarp.

åulen e sæjlivad; han tålama hôpal ôr a nor fo jánnad, nar en stegor han. Bunkeå.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å'l

hon va ˈɑ̄ul a skaˈbo –
vi hade kaˈga – a so hade vi
gˈɑ̄n te flˈɑ̄dfiskan.

tklör fö.

(kaˈga, nyare för kaˈga).

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˣål (åld:)

Ål. ˈen. ˈa, -ana = grästrakt,
betesmark; jord som ligger i gräsbete.

Tottarp.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ål

ål, -en

oodlad. magen mask.

Nr 3330 Lyngby, Bara hd

Anna Börjesson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ål

ål, – tråda s.

ål, en ål el. aul

kan du tå di po å vytta fåren
po ålen i sommar.

Nr 948 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1947.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ål

å̊l, -en; -ar, -ana

gammal gränsvall

aL el. aul

de synna stäljed liddjan i å̊l.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× å°l
s.

å°l – en
gräsbete
jåren ligger i å°l,
ute på å°len,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ål, s.

...på trådan eller ålen som den också kallades.

956:7

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

åla

åla, -ar, -ade, -ad

slingra

han snärkte åla i strömmen.

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åla, vb.

åla si fram

1112:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

à la sig

à la si, -ar, -a, -ad

krypa genom trångt utrymme el. smal öppning.

han fick ålad si ud

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålagd

álœjd

ålagd. förelagd.

Tolkn.

han e álœjd a flyta. O.J.

1942 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålakista

àlafsista, -an, -or, -orna
(fri älfängst) el. àulafsista

Bara

Lyngby

Genarp

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 ålakråg - en - a - ana, ålakrok

ålkrok, krok för ålfångst.

Lomma

1927

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålakypa

2 ålakypa -an -or -orna.

ålkupa, redskap vid fångst av ål.

Lomma

1927

Bara

253 J. Ingers 1921-1931.

Kopla från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ålakusa

ål-la kus-a -an -or -orna

namn på en fisk som lever i sjö och å.

Bure 3f m.fl.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1941

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålamiddag

ålamida, -an

middag där ål är huvudrätten.

ja va nere i käsebärja å frk en ålamida.

Tolken.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålaspann

àulaspàn, -en, -a, -ana

spann vari saltat ål förvarad.

Tottarp. eller àlaspàn

etc.

1935 № 253 Bara hd. I. Ingers. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålder
s.

a'l̲or, -en

Nr 248 B Genarp, Bara hd
F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålor ; ¹/₂ – kn ålder

= ålder. fllm. i Dara sd.

han e dökti for den
ålorn. (Tottarp.)

hane so fälla vissli ettor sin
ålor. Burlöf.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålder II

han ska va nära elor mäj i
ålor.

Burlöf. f. N.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1928.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålor, 1 - en (s) = ålder ålder (ulling

alder

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålder

allor-en

aºlder

naºr ja va i ja" allor

hadde ja anned aº widda

ska ja si,

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

aller al'er ålder

s., -en.

"Du e vell nu kommen so pass li å a aller, att du kan forstå ditt eed bästa." "Å a aller tar ud sin rätt."

Ålder. D. Alder.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén.

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålder

han va sekstiniè år; de va
igen ålon.

b L.

253 Burlöv Bara hd I.Ingers 1965.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderdàm alderdoms, -en. /sl = ålderdom.

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ålderdomshus

best. f. òldordomshúsad
(= òldordomshúmad); nyare ord och
begrepp. I:a leden usp. pàv.: ålder
heter osammansatt i målet álor.
Ja han foá mi a flyta te
òldordomshúsad. Burlöv J. N-
hört för länge sedan

Nr 253. Bara hd, I. Ingers

1958

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ólorman, - en äldeman

äldeman, som fordom fanns

i varje by. Hos äldemannen

förvarades „bys låda" (bys

låda). Äldemans-

institutionen finnes anne

kvar i några byar, mest

såsom en form för samkvam.

Även ólormansjälk.

Rutlör.

253 I. Ingers. 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderman

ˈålorman . -en. ˈålormen . -en

(ellen ˈålorman ant. fr. Bunlöf) c Knästorp. c Bråsarp.
c Tollarp.

Lomma, Uppåkra. Bråsarp
Bunlöf. Tollarp. Knästorp.
Göslövs Kyrkoby. I Bunlöf även ˈålorman
skola ha
der va en ˈålorman som (~~hade~~) liasom
leta a sí. Bara hd Bunlöf. J.N.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Åldermen:
han va ólormán for týrpa bý. Tottarp-
de va ólormánens sýsla, déd

Bröjarp
di börja jùled hos dén ólormánen,
såsom skolle avgå, so fjölde di dén
kímed, som skolle börja.

Tottarp (H.J., Djurslöv)

1925 № 253 Bara hd. I.Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 253 Bara hd. I.Ingers. åldermän III

dó skiev ólormánen órdor ad
di skole laga vàjana, har mànga
fòsa dar skole kòma.

Bunlöf. J. A.

men i tàgarp, nar di hade fèstad
hos den som va ólormán, so fylde di
den nye ólormánen hím a hàste
ikóred. Bunlöf J. A.
1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åldermen IV

di hàde en ólorman so
kalad i vår by.

Mölleberga.

1942 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åldermans.

åldermans

8631:3

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderman

ållorman, -en, -ar, -arna

alderman (föreståndaren i byen)

han har blivit vald till ållorman

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderman, s.

ållermannen, 6. 59.

936:6.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderman

Kan du lesa gåntevarsen, sion
ållormannen.

3971:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderman, s.

De e byastämma hos
ållormannen åge Tuasen.

3971:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderdomsgille
s.

ólormansjéla, -ed (jfr tidigare
belägg)
di bjed fåa mé på ólormansjéled,
for de va ta hån di jék nær di skola
låna pénga Burlöv 14. f. 1901
uvse tida før 1915

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åldermansgille

ólormansjíla, -ha, pl. =, -na
lomma
knästop, flackarp, tottarp, benlöv
(ellen ≃)

di hade ólormansjíla vært år.

flackarp.

Bara hd

253 L. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 253 Bara hd. / I. Ingers.

Olomansjille. - d. åldemans-gille

Åldemansgille som årligen hölls på Åkarp i Barkåg

Åkarp i Barkåg hölls på pastlagsmandag, då den nye åldermannen valdes. Gillet började hos den avgående åldermannen och fortsattes hos den nyvalde. Berätt

Åkarp var den enda byn i Bara härad där åldermansgillet ägde rum denna dag.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åldermansgille II

jöra ölormansjle

= hållstålla åldermansgille.

Uppåka.

po ólormansjle jrk de lrta skárpt

tí i rykans. Bunlöv (m 3)

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1927 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderman ska, s.

ållermansjan; b. sg.

936:6.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålderman-låda

ålderman-låda, -an = byns låda,
den hos åldermannen förvarade lådan, som
innesluter byns handlingar.

ant-fr. Knåstorp.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åldermansombyte

ólormansombyte, n.

ombyte av ålderman vid Mårtenstiden.

O. O.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ældermans-sten

Ålormanstén, -en

ett sten, där ældermannen hade sammankomst med byamännen.

Bråsarp (Gällaryd)

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åldermanssysla

ò̀lormansýsla, -an (ellen ´---:--)

Bulöf. Möllebega.

nué kan já tá dín ólormansýsla.

Möllebega.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

2/1 1928.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åldermanstjänst

ò̲lormanstjè̲nst, -en
(= ò̲lormansjysla).

ò̲lormanstjè̲nsten va bära ve
fèlva jorbrúged, so kalad.

Burlöf. f. H.

2/1 1928

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ål(a)homma

ålahomma, -n, -or, -orna

fiskeredskap

ja ska sätta en ålahomma i bäcken

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× å°lhomma

å̀lahomma-n, å̀lahommor-na

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älkista

älaffista -an -or -orna

el. äulaffista etc

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd.

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålkista

ål-a-kista -an -or -orna

1947

Lyngby, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älkista

älg-/lax-/laxfiske-/ista -an -or -orna

(för älgfångst)

F

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc,

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åla

ållor, – torkållor

en inrättning bestående av över
varandra spänd duk att torka
frukt eller grönsaker på i bakugn
genuint i målet?

vi hade bagaroven full me ållor

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1947.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ållon

ålen, -ål. pl. = -ål

g.

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ållon

ål.en . -ld. pl. =, -en

Uppåkra;

Bunlöf. Tottarp. Bara; ålen etc. Lyngby. Genarp. Bara

i Bunlöf även ålan (el. aulen)

han har krövad ett ål.en.

Bunlöf.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

allon II

hær han vad en dánskon
professon vært ár a fød
mé si ólan

Berlöv (m 3) HP.

253. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å'llon

di slap ja svi'n. gamla sø'
a stø'ra gri'sa; dæ'r va ja en
jæ'vla hø'v ø'lan ø'sa a plø'ka.

Nr253 Tottarp, Bara hd
I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålon

ålen, - ollon

ål an

Han blev så många ålen i år så svinen kan gå ute å bli feda.

Nr 848 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1947.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åll on

å l en el. å u l en, -e d,

pl. =, -e n

1947 Lyngby, Bara kt

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å'llon

ål'len, -ad. pl.=, -an

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd
I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å'llon

å'len -ed, å'len -en

ollon

å'lon svin,

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* ålleon-balj

ålenbal-en, ålenbalor-na

fäste för ekollen

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ållonbon

Áulenbón. -en. -or. -orna

Aulöf.

i Tottarp:

Òlenbón. -en. -a, -ana.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålleonbors

åˈlenbårr-en - a - ana

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ållonkäna

ò̲lenfjæ̲rna -en -a -ana

dæ̲r vá ja stò̲na ò̲lenfjæ̲rna;
só rø̲da di óp i lø̲ven.

(om ållonsvin)

Nr253 Tottarp, Bara hd
I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålskinn

1. åulsiŋ . yŋre åulsiŋ . -hd.

pl·=, -ən . d . ål- Burlöv. Tottarp

användes speciellt att sammanbinda de två olika delar varav en plejel (slaga) består.

2. även åulasiŋ dln - siŋ ; men form I är vanligast . d. ålasiŋ .

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålskinn

ålasjinnj - ed

ålskinn

slavålen å hånålen på
plåjelen va i hoppabongna
me ålasjinnj,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ål-soppa

ǣulasopa, -an

han skola ha ǣulasopa vǣn a
vǣrán dá; tósen mote lua te
málma eton ául.

Tollarp

1940 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åltrumma

ˈålatrˈåma, -an

Dets. som älkista

va lˈila mˈjlabˈåja mˈjla dan

hade di en ˈålatrˈåma.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv, Bara hd

1970 Ingemar Ingers 1970–72

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åminnelse

åminnelse, -n

åminnelse

de har ja fått ti åminnelse.

№ 948:9 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åmymmig

Avminande: avlopp,
udlopp åmymmig.

1113:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åuga

ouga, -r

åuga

inomhus hette det ouga utomhus åga

där va en sådden ouga då

en konne knafft de.

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åŋa anga - an (s) = åŋŋa åŋa

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånga, v

Ångan tågar, ångan ungar,

938:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

aybå̲d angbat – en – a – ana ångbåt

= ångbåt (Lomma)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ångfärja

azfárja, -an

vi vènta te azfárjan kom ér.

Tollare.

20/11 1938 Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ångkvarn

ɑzkvɑ́rn, -en

han vɑ po en ɑzkvɑ́rn nye i tjovenhɑ́m.

Tottop. A. J.

21/7 1936. № 253 Bara hd. I. Ingers Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Åxgpanna

axpáṇa, -an, -or, -orna

Lomma

Bulåf

Nytt ord och begrepp.

1926. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånyka, v.

se anka, v. ! !

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+kringsynt,a.

kringsynt,adj.

som ser vidt om kring sig.

Madesjö, enl. uppgift.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

1 an-spruda, -an, (s) = ångspruta (dybyn)

angsprutа

Bn

№ 248. Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ängtöska

aztöska, -an

vi va me aztöskan ti sven ädems
a knud öls.

Burlöf. J. N.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1927

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ångvagn

azvöjn -en -a -ana

äldre benämning på järnvägsvagn, tåg.

azvöjna a rögrød hàde di

ènte i mín opvöjst.

citat efter en bonde i Mossheddinge,

Bsarps sn

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1945.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ä:n
s.

ánnat dagá = nästa år

ánnat dagá ville han fjöva
én kö ti.

Brågarp

Nr 22370 Brågarp, Bara hd

I Ingers 1981

1981.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åa
s.

dat. sg. i ǫ̀ra ma, jämning
med.

e hǫ́n i ǫ̀ra ma dǫ́j ?

Burlöv m. f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åe

Obs. obest. form:

dæe va ènte ǽe inèlom dom

(sagt om två bröder)

Burlöv m.f. 1901

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åa

Obs. kunsta.

kan e saksti' åa, ska blé ta
etonhýsten.

kan e fónti' åa, ska fýla ta
sòmaran.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1975

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å
s.

dǫ va hon ta ǫ̊an kǫ̀man
(hade blivit gammal)

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åi

obs. konsta. utan obest. art.

i gåa va de åa sin

de e åva åa sin

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1978-79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å
s.

i förb. åren tåg vid sin rät

d. v. s. med stigande ålder tilltagen kraftlösheten.

Mölleberga

Nr 12505 Mölleberga Bara hd
Ingemar Ingers 1975-77

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

än
s.

han blev gnidna för vänt än
(om en man som hållet sig ung)

Nevishög H. N.

Nr 12531 Nevishög Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åa
s.

de blev ända fjorden ta nästa
åa só ta åas = till nästa å
vid denna tid på året.

Nevishög

Nr 12531 Nevishög Bara hd

Ingemar Ingers

1972

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äe
s.

nä han ja ènte sé han
på nona äe

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

I Ingers 1981

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år

ar (ellr aur). -ad. pl. =, -an.
de fösta åred. Lomma.
de e möja hårans år sin. pllm.

nor tr års dø han! (nár till års
dog han!) = vilkentid på året. Tottarp.
hon e i åre me mæj "
(= jämnårig med mig).

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

II.

en helafína åur. Burlöf. år

et hålt hóndra ar (= 50 år)

Burlöf

di hade böde éyhyétad a édtöked

so te áurs som nú. Burlöf. J.N.

ja kunar inte a fjéna ad

åure (= sett ut). Ottarp. (danska: ud aare)

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

han ligor a ligor år ud a år III
år ig. Dulöf.

näst de sista åured

= M näst sista året.

i di ändra åuren. Tottarp.

di ska ble borta i två år,

so kalad. Essarp.

då va ja en hälsnes år. Lomma.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år IV

i förb. fygla ám, fylla in.

fástor fyglar ám i da.

Tottarp.

i gám so fygla johána péres
fúti ám.

Burlöf.

ja fyglar ám i da, men ja har
inte bjödet nan. Tottarp.

№ 253 Bara hd I. Ingers. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

gen. åursens: år II

vedåna åursens tid.

bsup.

Ljuda de nya åned ny (y. ny/.

om skjutningen nyårsafton.

Allm.

1921 № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år

forts.

hàre gúd, man va ànte mér en

på niàne ár.

Burlöf (Ola Robertsson)

di ble nórrevna på de árad jå ble fýd.

Burlöf. L.A.

de va só tráis som nú anjefér.

Burlöf. A. L. A.

1941.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år

deva pɔ fjæra ær di' ryɳsa ɔp han
(hænd. dammen: fyra år hade gått sedan
sist).

Tottarp.

sɔ va ja pɔ fjæra ær. Bunlöf.

han va pɔ fjæne ær. "

hɔn e pɔ næne ær. "

1935 Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åe:

ǽnst e i ǽe me déj

= jämnårig med dig.

1951. L 53. Burlöv. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å s. u.

"te å's"

'vid tiden på året'

"så te å's som nu"

3652:5

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Å:

hå:na vöjsa jo å:r for å:r

Tottarp Joh. J.

Nr 253 Bara hd I.Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åa:

han va anjefåa i åaa ma
min fåa.

P.N.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åe

obest. art. saknas i utl. av typen

i gåe va de åe sin. Burlöv.

jå, de va val åe sin. Tottarp

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år:

ti åren tr åran

gammal

de bodde byns å fjänns ad en

ad en e ti åren

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1948.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år, -ed, ——, -en (n) = år (alla

i år = i år.

M 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år s.

de e år å da sian

947:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

År 5.

"Gott nytt år, å påga me rutt hår."

skämtsam nyårshälsning.

937:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år, s.

ti nästa år så ti års.

947:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt, s.

Vi e i åre

= "åsbarn"

947:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åk

..når min far fårtalde, hår
han såm nittan års
dränj hadde vad nye
po de.

1164:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år

Når en börjar å ble ti åren...

3971:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åk

..de e nu po fjäre åred. . .

3971:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åk

.. de tyttjö ja e litta mycd
ve dinne årsens tid,

397/:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å n :

de kan ta ún, ezan dé blen brå

Tottarp

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

år
s.

Ja premiran för året

prenumeranten för ett år i sänder.

Nr 12498 Burlöv, Bara hd

Ingemar Ingers 1970–72

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ar, -l/ed ardher (u). åider åider (allm.)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ar, -ed. ar, -en = åder

fllmogen själv staves ordet „åkr".

Lomma. Uppåkra. Barlöv. Tottarp. Nevishög.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å̊r å̊4r åder

n. - ed = -en.

"Jens gjekj o bylka pantafflor me sitt å̊. Han skypde o sonen dro."

En mindre plog, åder.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén
Bjärshög 1850. Uppteckn. 1934. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årder

å, - ed; =y - en

ården

han tjön ne itt nyt å.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ården

Qr, 1 ad. M. = 1 en

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åren

år. 1 åd. pl. = 1 år

Nr 1491 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc,

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åiden

åk-ed åk-en

åkden

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åder, s.

åk

[plog]

956:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderblad

årbla'-ed, årbla'-na

spetsen på ett årder

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åder-bleje

årblä'je -n, årblä'ja -na

ställbar kil på ett åder

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årderdriva

årdriva, -dde, -dd

plöja med årder

durkta ta ud å årdriva

tvådan

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årderdriva, vb.

Att köra med årder
kallades att "ärdriva"
eller äŋja . . .

956:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderhuvud

ar hö̲d, -ed

namn på en del av åkret. (den nedersta

delen).

Burlöf., Tollarp

1925. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderhinnan

arhåld. -ld

del av ögat i på vilken bilden är fastsatt.

Tottay.

Burlöf. m. fl.

1934 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärdeshuvud, s.

århoeded; f. sg.

[del pi ärder]

956:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderbrevad

achöad, -ad men -at

för ord som böjas med d-:

achöadat de va böja

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 åder-järn

arjärn, -ed = åder-järn

= åderbåll.

Tottarp

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årderjärn, s.

... dessa voro fastsatta i "åhoeded," varpå billen eller "årjarned" också var fästad.

957:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årderkil, s.

... "årkila", varmed man
ställde årdret, ...

956:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderkärra

arfjára, -an

del av åder: försedd med två hjul, avsedd att underlätta körandet.

Tottarp.

Bulöv

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1934

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderkåra
s.

årtjärra-n, årtjärror-na

hjulpar till åder

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ åsensula

Ársúla, -an

del av åsen; stötta som uppbär den s.k. åsen. Tollarp m.fl.

1934 Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åndesula

åsúla-n, åsúlor-na

nedre delen på ett årder

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årdeesula, s.

årsula

[den del som sammanhöll handtved och få på årder]

957 : 3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åndertag

årtag'-ed, årtag'-en

handtag på ett årder

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årderyea, s.

år - eller plåtyxe

957:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åder-ås

ar å ås, -en

namn på en del av åsdraget, som förenar
Lärsan med den övriga delen.

Burlöf. Tollarp

1925.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ åsdenäs

åŋåsˊ - en - a - ana

främ̈ne delen pa° ett

åŋder

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årderås, s.

åras

"den på längden gående "åsen
på årder.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åsen-ås

ås, -en

del av åsen.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åderöra

ar-ôra, -ad

del av åder

Tollare

två tråkar, som sitta på
åderkrumkt (arhöaded).

1934 Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åderåra
s.

åröra-d, årören-en

sidostöd på ett årder

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årderöra, s.

"årörnen" varmed mullen
fördes åt sidorna, . . .

956:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x åra
v.

åra, åra, ord

köra med åran.

Bunkö, Tottarp, Nevishög.

i går vå vi dan ude a
skola åra.

Tottarp.

1949

Nr 253 Bara hd I.Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åra

åra åra åra

plöja med årder

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åldra, v.

åra, -a, -ad

plöja med åder, bearbeta jorden med åder.

(prut.) man jik a åra.

1966 L53. Burlöv, Bara hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åhundrade

arhóndrade, -ed

Bara.

1922 № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årsföl

åssfyll, -ed, =, -en

åtåligt föl

de e båra itt åssfyll men
de e stort säm de va två (år)

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årsgammal, adj.

De e itt årsgammalt full

947:7.

Nr 10963 Lyngby, Para hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

års-gång

åsgång

ja eller hida nyårsnatten

till nio klockor och se in

genom fönstren

har du vad me å gå åsgång

nån gång

№ 948 Lyngby, Lara n.

Per Andersson 1932

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årsmål, -ed, -mål.

-en

= årstid med klikhörande vädelek.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åsmål

årsmål-ed = årsvet

de e i H bra årsmål

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Årsrand

pl. årsrenor, -na

åsningar i trädstam.

en kan se årsrenorna.

Nevitshög.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årsunge, s.

De ingen årsunge

947:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årstal

åurstål, -ed

äv. i Hulsdv.

der star åurstål pa løshålted øvor dåren. Tottarp. L. P.

ja mins ente va åurstål de vå.

Knistorp. P. O.

va åurstål ble di bòjda?

Flackarp. P. A.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åratal II

åratåled kan ja ènte mígs

Hyby.

dæ e ígskoned hans náma a so

åuratåled.

Tollarp.

1941 25 3 Barbro J. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtal

åratal, -ed; - = , - er

födelseår

ja kommer enligt ihm hinjas åratal

№ 948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årtal, s.

... vitjed åratal de va husar ja ente, ...

934:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årtal

– Ja vittjed årtal va de?

1114:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årtal

Jasså, va de de årtaled,...

1164:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åravis

åtavis

i uttrycket i åravis

= i årsvis, i årstal

han blé hos han i åravis

Aurlöf.

hon hade vad börte nåragn

i åuravis.

Uyby.

253 I. Ingers 1921-1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å-vis

å\ravis

hann har gå°d a° vad
då°lli i å°\ravis

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åravis ara vis i uth. i åra vis i åratal åravis

Hyby

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

as, -en, -a. -ana. /sl = ås

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ås, s.

"åsen", 6. sg.

[del på plog]

956:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åska

åska², -an = åtka: numera

föråldrad och obruklig.

Även tordyna el. tordyna (och

dyna², dyna²) men vanligare åska².

Tottarp. L. P.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åska aska 2 - an. (s) = åskw. åska

s.

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åsha. aska -ar (i Skabersjö -or) -a -ad (vb)

= åsha

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Da

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åstad
adv.

astå

allm.

ja for astå ûdåd. Bark.

fyst astå. fórd åstad = för dt första.

ant. i Tolleng.

ellen fóst astå " " "

1923. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åstas II

vi kom astå; so kåm vi ènte
læjon en te fjnsvala.
Mölleberga L.P.

varànen sjnda skole man astå.
(näml. lle kyrkan). Tottarp H.S.

di jrk astå a skole forstöja a leda öp
fjyen. Burlöv. Nr 253 Bara hd I. Ingers.
1943.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åstad
adv.

i förb. fost astå. för det
första. Burlöv M. f. 1901

(i äldre mål: fyst astå)

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1982

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åstad

..å di fitj ji si asta

så spitta, sånn di pitj...

1164:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åstunda

åstongan – åstundan

åstógan

lòwa

han åstongan båtta å få låna
så länje, så di kan få de en an.

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1947.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt

ad

åt

ja jötti ad vejen

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

ad. adv. & prep. = åt. åt

hane gau ad målme tr.

di fjorde ad markvæjen (längs)
ad byvæjen "

bära si ad, bära sig åt.

va grinar du ad?

ja fråga han ad = tillfrågade honom.

han jiff ad en sti
(följde en stig)

Bara.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

253 I. Ingers 1921-1931
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt. A.

koma ey ad dåren, komma in genom dörren.

dær e ìzen nö gær åd vos.

Burlöf. B. M.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
1941.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt
mep.

so jɛk vi lìa vål
ad bånan te lɔ̀ʒ.

Hajkarp

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt

i bet. „genom“:

hon vila ej ad dåren.

Bureå.

1932. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt III

ad pleonastiskt t. ex. i uttrycket

vi tyte de va sènt fårlet ad

(= dårid)

Burlöf

ja har lejt wid so men præja for

den blågan. so de e en skäm ad.

Burlöf. K. P. P.

1925

№ 253 Bara hd. I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt

åd blir åt når ett ord följer. som
begynner med d:

ja kom åt dendär läxe, småle
gäzen. Burlöf. H. P.

1942 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt
an.

dan e so fin nu, so de
e fåselat ad.

Gönlör.

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt:

ad blir at ffr ord som
böjar med d:
dan han änte gad nan nå
át-dom (men: åd-mi,
åt mig)
/oh./.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt
mep.

ad (-) = genom

do hade han kröpad hid
ad fönstorad

Gärsås L.f.

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt
prep.

dɛ̀a ad hèlvata ma jɛ̀a sèka,
sɛ̀a mèlaran.

Burlöv m. f. 1895.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt

adv. & prep.

ad

hondra ad gången = hundra i sänder.

M & B. s. 153.

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt

hon skola gå ad
tjönkevägjan hänad. J. J.

Nr 253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt

Sõlkanna ... å sõllståu me
õl i ... sto mitt ad bored.

933:6

Nr 10963 Lyngby, Para hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt dig

att di

= "flöjerom"

[om plöjning]

956:9.

Nr 10963 Lyngby, Para hd

Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt - rg
sv.

áti

= åt vänster ; föråldr.

áti a fṛádi, vänster och höger.

1922 Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt

adv. e prep.

ad, svagton. ad

av. = genom (lat. per).

han kom ente aga ej ad

påsten.

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt-rj
ad.

á<u>t</u>i'

= till vänsten; förälr.

à<u>t</u>i' a fr<u>ǿ</u>di' = vänsten och höger

L

1922 Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åt-rj

á'ti

= vänster; kommandoorp vid körning på åkern.

jfr. fráði

Nr 3383 Lyngby, Bara hd

Johan Jönsson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åt-dig

att i

till vänster

(rop till den som går

och fårar in vid plöj-

nad)

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åter
kn.

á tor

1949 Lyngby, Kara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åter

Han pratar ator å fram

1493:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

återbud

s.

åtorbåd. n.

Mölleberga

Nr 12505 Mölleberga Bara hd

Ingemar Ingers 1973–75

1975

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtorbòd. atterbudh. återbud återbud

M 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtlöje

alöje

jora alöje aw nan

Möllebuga.

№ 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtlöje

alöˈje-a

aˈtlöˈje

hann ble baˈrra ti alöˈje

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtra, v.

åtta, -a, -ade, -ad

återkalla

han åtar sig, så handlen gälla
om igen.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åtring

åtring - en - a - ana

1/8 tunna

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtskild

ådgild

allm. Lomma

Burlöv Tottarp Nev.hög

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åskild, -

ásjild ásjild

pl. ásjilda

a°tskild

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ådsjils. adv. = åtskils

Tollare mskl. (Hellm.)

fa ådsjels = få sån.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtskils II

i ktta. ffena ádgels = känna

åtskils = urskilja, skilja på.

ja kan änte läga gönkorna. for dí

kan já änte ffena ádgels.

Bulöf.

1940. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

²åta sälsencvd. äta

²åtene. ätande.

Lomma klackarp. Uppåkra. Knästorp.

Toltorp Burlöf

vi hade vad ²åta. om vi hade

lövd åta. Burlöf (finskiftesom. Skarp)

uppgiver i Burlöf fordom ha uttalats

²äta; denna form förekommer ännu

tydligt

№ 253 Bara hd. I.Ingers. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtta II

åta

Kyrkhedringe.

Uby. Skebersjö. Bara

Bjereshög : Sunnanå i Burlöv.

klokan e hål åta.

Skebersjö.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtta
s.

som ôtta, -an. -or. -orna

Siden åtta etc.

1. siffran 8.

2. hemman som har detta nummer.

Hall.

3. i bet. invånare på n:r 8; ôttorna, invånarna på område Kabbarp 8. Tottarp.

1926 № 253 Bara hd. I. Ingers. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
2.

äta

L

Lyngby, Bara kl
F. B. 1906

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtta (åttaord) - 8. antecknat i Skaraborgs Län.
Skyby Lysekils Kamp Mollebergs. Skaraborgs
åtta. antecknat i Lomma Uppsala Kyrkheradskap
Essunga Skaraborgs

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Bz

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtta
1.

åta, 8.

Nr 248 B Genarp, Bara hd
F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtta
2.

åta, 8.

Nr 1481 Genarp, Bara hd
Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtta räkn

i da åtta da sian

947.2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtta

..får du åta da po di..

397 1:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttabladrosor

åttablarosor

namn på hemslöjdsmönster

på den "agedynan" där åttablarosor

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttakantig

Han e åtakanti å
fentanfiffi.

1493:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtting

äting, -en, -ar, -ana

äting

kan ja få tjöva en åting till

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtting åtting

åtting, -en, — a, -ana (s) = åtting

Skutskärs Bruk. Hyttby Gemensk.

åtting Uppsala Nefsta Hägby Skyttlinge Bjuv

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtting

åtey -en -a -ana.

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttkantig

òtakánti', neutr. -et

en òtakánti klòka

P.H.

1951. Burlöv, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttatio (åttio)

ȯ̲tati

Lomma
Hulöf, Tottarp

1922- № 253 Bara nu. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

²ätati o. ²ötati (nyare uttal) = ättio ättatio

ätati ant. i Burlöf. (S.V.)

ätati Sunnanå i Burlöv M.B.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtati

åttio

åttio

ja e snart po de tridda ti

åtati

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttioett

otatirt ell otirt,

ss. åttal = 1881

åren otirtan.

Bulöf.

kvigan dö av rosoten, de va på

otirtan.

t. k.

1941.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

atatirt (räkneord) attatio 81. Stemp åttiosett

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttiofem

otatiféin

ss. antal = 1885.

Tollarp.

1/1 1935. 253. Bara.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttiofyra

otatifira, räkneord = 84.

ånons kan han fjelad otatifira åur.

Såsom årtal = 1884:
otatifira do fjänte jå i lilapågra.

Tottarp.

1/12 1934. № 253 Bara hd I. Ingeborg Bara 45

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttionio

otatinia, 89

Lomma

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1944.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttioser

ottatiséks eller ottiséks

ss. åttal = 1886

i best-form: dó dó anonsólsen pa

ottisèksan.

Burlöf. L.A.

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttiosju

otatisjú eller otisjú

ss. årtal = 1887.

han kom hén te jänslov på otisjú.

Burlöf. L.A.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1941.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttiotre

otatitié ellen otitié

ss. åttal = 1883.

han dé på otitéan.

Burlöf. L.H.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1941.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

attatio
attatre¹ (räkneord) = 83. (Lomma) åttiotre

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

13a

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtatitva. 1 attaktis (rhneord) = 82 (åttiotvå Skalbergs

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

B2

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttisåtta

o_ta ti ò_ta , 88.

ss. sitat = 1888.

o_ta ti ò_ta flyte ja hi_ma ifrå

Bulör (Anders Lars' Anders)

Nr 253 Bara hd I. Ingers
1944
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttonde

nom ättene

från ättene

jfr. åtta.

№ 253 Bara hd I. Ingers. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttonde

åtta, 8:e

L

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttonde
1.

åtta, 8:e

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å-tyg

åtöj. -ed (koll.) = häckahästen

och andra gestalter som leva i ån.

Hanlöf.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† åtvarsel

advårsel, -en

varsel. förebud. Da. advarsel

de va en advårsel (sagt om något mystiskt ljud, som man inte kan finna orsaken till)

Tottarp.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å vatten
s.

åvån, -ed

vatten i å el. hämtat från å.

(Men: fovån, havsvatten)

Burlöv

Nr 253 Burlöv, Bara hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åverkan
s.

avárkan

(Lär från lagsm./

men dær va jårt avárkan.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1975-76

1976

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äverkan
s.

avárkan (Lån från Lagsm.)

kan di jått avárkan, so ska
di veta tí -ad.

Burlöv 14. f. 1901

för fóstret

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å

R. -ad. pl. =. -an

bokstaven utan först å.

1928

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ä

Å,- ed

avsåning

pågen hav jout å po di.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

32

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ã

äh, -ed ɶ

aaföring

glytten har jaut äh po si

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

åka

äfja -an-or-orna,

= åcka, könsel. i synnerhet sådan
som utföres av dagsverksskyldig.
Gammal dat. sing. finnes i
uttrycket fjöra i äfje

eller fjöra äfje

yngre: fjöra i åke.

Ella Aara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åcka.

ågarpana di skola jöra doras
åkor på ålnarp.

Burlöf.

Anm. Den genuina formen åffa ännu
levande i Genarp. Ant. 1918.

Jfr. † Malmös-åcka, † Lundaåcka.

Bara hd
253 I. Ingers. 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka III

om di skole fjöra en èka te
máns. de jálp ja mièd.

Tollerup. O.J.

1941 Nr 253 Bara hd I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äcka
s.

äfsa -an -or -orna

äcka. körsel, isht stigen som utföres av dagsverksskyldig

Jfr Lunda-äcka, Malmös-äcka

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd
I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äcka
s.

oblik form äckje i förb.

kôna i äckje, utgôna kônsel ss.
dagsverksskyldighet.

St 39

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

gjorra eckjor gjor^{3}a^{2} . e^{3}jor^{2} åeka

jora ejjor

Arrendatoren under herrgård skulle, utom dagsverken, göra ett bestämt antal skjutsar årligen åt ägaren.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén.

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. Sj. M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

äcka

ättja, -r, -de, -dna

resa med häst och vagn för
gårdens räkning

ja ska jädna en ättja ti stan

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äcka. II.

i förb. tjöra i ättje
(dagsverkskörsel).

ättje
köra för husbondens räkning
ja skolle tjöra i ättje flere da i
vikkan.

M 948. Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äcka
s.

äftjor-na, pl. äftjor
könslor

vi ska tjö"na äftjor,
tjö"na i äftje,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

æja ägha 1 or. 2 de. - d. /vb/ = äga, ega

han æjor ma ẹ̈nta nad. /Bjerkhedsmål/

ff ẹ̈ja

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2. egha

ägja, -or, -.de, -d, (vb) äga

= vara skyldig

han äjor mr tusan krönor

(Bara

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Da

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga I

1. èja. -or. èjde, ejd

(egentl. ?ga) = vara skyldig, ha att betala.

Lomma. Burlöf. Tottarp. Nevishög. Kyrkheddinge.

2. èja etc. Genarp.

1. han èjor dom sofmièn pèya. Burlöf.

2. har mièd e de ja nèe èjor jör! "

(i handelsboden)

3. han èjde han pèya. Tottarp.

1922. № 253 Bara hd. I. Ingers. Barah

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga. II.

han äjor mi fira krònor enkê.

27/11 1912. Burlöf (mor Malmborg, Åkarp)

han äjde blômbars fém tûsen

krònor. Burlöf. k.P.P.

han äjor mi hóndra rekstâlor.

Burlöf Lomma.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga
forts.

i bet. vara skyldig:

han äjer mäj tvåu händra krönor
som han ènte vil betåla; de e
en rèkti kårda, ja ska forsöja
a stömna na.

Bunlöf (K. P. P., Åkarp).

han så han èjde dom pöga. Torlarp.

Nr 253 Bara hd I. Ingers. H. S.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga:

han äjde kvisten på sin, men
björkman va fråu vreen a
vrle änte betåla.

Tottop. Bengta J-n
so äjde vi han for tåttne
Lagkälmstfarsn. Bulöf. 8. 14.

1934 Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga:

Larspärsen ejde mi péja

Tollar N. H.

1947 Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga

v.

äja, äor, äjde, äjd

vara skyldig, ha att betala

1938

G.

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga
v.

ej'a (ȅj'a). pret. ejde

M & B s. 191. 196

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga
v.

äja, äjde, ejd, pres. äjer
i bet. vara skyldig, ha att betala.

Larspärsen äjde mäj jo åtati
kåonor.

Tottarp N. A.

Nr 12498 Tottarp Bara hd

I Ingers 1945

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga v.

äja äjde äjd

äga

di äjor vass pänja

= nu skyldiga

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äga.

äja i förb. äja grönz. äga grund
= vara tannolikt, ha thål för sig.

--- om de kan äja nan grönz.

Nerikshög.

Samma konstr. ant. i Lomma. o. Tottarp.

kan de äja grönz? Tottarp.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägare

äjare . - en

Tottarp.

hon hade vad äjare om hüsed.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1930

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ägendel

pl. ägendéla,

egodelar.

ändras ägendéla.

Burlöf. J.H.P.

№ 253 Bara hd. I.Ingers
1928
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggs, 1 ed, —, 1 ew, (u 1/2 ägg allm)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg

ägg. -ed. pl. =. -en

yngre och vanligare ej ete.; uttalet ägg
iakttaget i Tollarp senast hos A.J. f. 1856 och
H.S. f. 1858. (ant. 1943), A.N. f. 1866. +)
i Hyby och Skabersjö även ej (obs. undantag
här Åkarp hd).

koga ägg, koka ägg.

+) Joh.J. f. 1876.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg II

di gå han nona ägg a lita
smör etor som di hade råu te
(känd. här prästen här låsbarnen skulle
konfirmeras – omkr. 1850)

Burlöf. J. N.

ja fik en liden kroka ög.

Burlöf.

1927. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg III

di som bår ägjen fråj änte
sjöpa so di ble nörda av ed.

Bara. L.F.

hur ska di fjöva ägjen hos kanlarna.

Torsby. H.S. (1941)

di sålde ägj a smör a sódant. Mölleberga.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers. L.P.

1930

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg:

vi böto bort ägg a far sökor
i stèled. Tottarp. A.J.

hon jek te màlma a sålde ägg
Tottarp. H.N.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.
1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg

har du ej i mysan?

(till pojkar, som icke ta mössan av vid hälsning)

B.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg:

di jŕk ifra dàlby a te
lóg ina égg. /oh./

Nr 253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg
s.

ega. ¹ega. µ. =. ¹egn

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååtn 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg:

ed di' ig igan paskadä,
so skola di få bölan
(bölden)

Burlöv N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1978-79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggs.

ja kogor ág - ja tar gå
lid a pàsa dom lita.

Burlöv N.A.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1978-79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg
s.

hon gav ènte a plokar op
ägs ogon hjonsen.

Tottarp N. A.

Nr 12498 Tottarp Bara hd

I Ingers 1945

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ā 99

ega. 1 ad. pl. = 1 an

S

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg egg[4]. ägg

n., -ed = -en

"Nu fans aggg blir fans unga". Ortsj.

Ägg.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1934. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg

ägg. -et, pl. =, -en

när små höns vill värpa stora
ägg, spritter rävven.

Nr 948 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg

ägg. 1 ad. pl. = 1 an

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg

- men hade fått fatt i itt äddj sån där va tjyllinj i, ...

1064:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg

Kläcka ägg: nu ut ädlj.

3203:10

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg, s.

Med äggen spelades
ett spel som kallades
"rulla ägg."

947:12

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg

.. äddjen va klara ..

3971:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg, s.

Till barn som inte hälsar:
"har du äddj i huan påg
...

957:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg

ɛ̀gj. ¹ad. pl. =. ¹an

(M. f. 1876; samen vard. ɛ̀g etc.)

man jɛ̀k me ɛt pan kɔ̀a ɛ̀gj
a jɛ̀k ta stɑ̀n.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äggablomma

äggablóma, -an. -or. -orna

yngre äggablóma, etc.

= ägg-gula.

1922. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägglomma, s.

...å när di va kågta va di
så premeta sån de va äggjablommor.

[om potatis]

[= ägg-gubar]

934:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggbuck

ägabörk, -an. -a. -ana

buk vari ägg äro nedlagda.

Bulöf

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1929

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggfärg

ègafàrj . pl. -or

färg varmed påskägg färgas; dels
hemmagjort av lökskal (lȍjaskȁl
el. lȍgaskȁl), dels köpta färger.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

1973 Ingemar Ingers 1972-75

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˀɛ̀ggagùla. yngre ˀɛ̀gagùla ˀɛ̀ggagula

= ˀɛ̀gablòma.

ˀɛ̀gagùla avser mera själva ämnet ägg-gula. men ˀɛ̀gablòma själva föremålet till skillnad från ˀɛ̀dan, viten.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggahalva

ègahálva -an -or -orna

kokt ägg, skalat och delat på längden i två hälvor; vanligt då man har främmande till kvällsmat.

Tottarp.

1939 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 äggakaka

äpplakåga -an -or -orna.

äggkaka; jmfr: äpplakåga.

= slags tjock pannkaka.

Alm.

ja har älsi bagad äpplakåga för.

Tollstorp.

baga en äpplakåga. Hultén.

Aasa

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggkaka II

hon hade bagad en
ègakàga, o dan va èn ta mer
en fi na èg i ègakàgan.

Nenitshög.

1963. 253. Bara hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggakaka

äddjakaga, -n, -ar, -orna

fläskpannkaka

vi ska ha äddjakaga ti midda.

aftan i da.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggkaka

äggakaga -n

tjock pannkaka med fläsk o ägg.

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggkaka

... måltiderna, som bestod
av kraftig mat: ägg,
"ädbjäkaga", "stenkagor"
m. m. och potatis. 1486:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggkaka

"äggjäkaga" = "fläskpann-
kaka,"...

980:12

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 ägakorg

2 ägakor (jmfr: ägakor)

= äggkorg

ägakor senast dokumenterat hos
9. f. 1940, Torsångs sn.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggkorg, s.

äggjakåren, b. sg.

934:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggkorg
s.

jä jèk fòːa ma ègakóːan

Burlöv N. f. 1901

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggkorg

pl.

et par ägakö'na me smäka ve
bäga sïon

Burlöv

Nr 12498 Burlöv, Bara hd

Ingemar Ingers 1970–72

1970

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggamat

ädd jamad, en

äggkaka

la hyman jäkka ädd j po fad

ti pannekaga, ädd jamad.

(vers ur majvisan)

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggmat

äggamad

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg-pers S.

pl. ägapäga

pengar för försålda ägg.

ja fik aw mörses ägapäga

Burlöv m. fl. 1901.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg-rede

äddjaridde, -nj-a, -ana

äggarîde -an -a
-ana

väppede

har du tad äddj äu äddja-
riddlana i da

Nr 943 Lyngby, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggröra s.

äggaröra

(kok.)

3760:15

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggröra

ägarära, -an

en maträtt.

Burlöf
Tottarp

1939 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggskal:

dær e kòra di ska laga
ègaskàlor a silanáka. tró
di jór ed? ja kar gravad
méed nór nóra va Gór.

Lomma

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggsked

ägafé. pl. -on

sked av ben el. horn, anv. att äta ägg.
(Obs. Det mest genuina bruket var att äta
ägg med en benbåtskniv, ännu i aktagct 1940)

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1976-77

1976

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggsoppa s.

äggasoppa

bestod av svagdricka, ägg, socker och lite vatten; öl upp-vispat i dricka tid jämning

8760:9

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggaspann

ègaspän, -en, -a, -ana

spann vari nedlagda ägg förvaras.

Tollarp. Burlöv?

ègaspánen stó te hógor

1915. № 253 Bara hd. I.Ingers. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägg-vatten

ɛ²ɣavən - ɛd (gnge: ɛɣavən)

= ägg-vatten. vatten däi ägg blivit kokta.

de ɛ ente bra a tvɛta si i² ɛɣavən. Aulön.

Barn

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äggvita

ägg|a|vi|da, -an

yngre och vanligare ägavida, särsk. i norr.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägo

äje

hört i förbindelsen

fjäva te árv a äje

Aurlöf.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äje

i utn. fjöra tr ár a äje.

han hade fjöst hüsed tr ár a äje tr ètorkömane

Bulöf (Åkarp)

1932 Nr 253 Bara hd I. Inrers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åkta

adj.

èkta ell. ékta

de blir älsi sektat èkta endón

Sundén P.H.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1941

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× älande

× ~~älten~~

älane, neutr.

viljestyrka, kraft, energi

Tottarp

ja jys, dær e ènte ønt i ànons,
men dær e ènte èlane í han.

H. N.

Nr 253 Bara hd I Ingers

1945.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åland

èlana

= fart. klåm

èl ?

Nr 3377 Hyby, Bara hd

Jöns Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äldre

sup.

ja tår den älsta, för hon dör
först; so får ja arva na (en dräng
som skulle gifta sig med en av tre gamla
bondöttrar)

Uppåkra

Nr 12532 Uppåkra, Bara hd

Ingemar Ingers 1972-79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äldre

komp. élre, sup. elst

böjningsformen hèl gàmal.

Allm.

han va so kalad den élste. Tottarp.

han va näst den élste. Benlöf.

mina élste bröra. Skabersjö.

de e en me di élste dan é. Gönlösa
Kyrkoby.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äldre II.

lådviæs den élsta pågen.

N·253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålj, 1 älgh. 1 —en, 2 —a, 2 —ana (S) = ålg älg (låneord)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älgkött

älgatsýd, n.

di saljon älgatsýd fon bilat
palś.

Tottarp m. f. 1904

Nr 11679 Tottarp Bara hd

1978 Ingemar Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 ällig o. 2 ällig --en --a

--ana

„Ällig": ankunge

Allm.

föl som en ällig, utbytt för hög grad av benämning.

253 I. Ingers 1921-1931.

Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× älling

(jfr tidigare belägg)

han lade älleja, som sina
döa i gröven

Burlöv (uc 3)

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändling

ältling .. -en, -a, -ar (s) = ± ältling

ankunge (Bara)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

älling

älling, -en, -ar, -arna

ankunge

där liddjor en älling å e dö

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ällig

ˈälling -en -a - ana

ankunge

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ällingadamm

ällingjadamm, en ällingadamm
damm för ällingar
(mitt på golvet var ett hål
vari ällingar låg å plaskade)
!?

ällingjadamen kommer jag ihu

Nr 948 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålingahus - ed ållingahus

"ållingahus". liten trähydda invid en vattendamm. avsedd för ankor med ållingen under sommaren.

Tollag.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älta

s.

älta, -an

lermassa (till husbygge) som åltes.

även lerälta.

Hellm.

Nr 253 Bara hd I. Ingers
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˀèlta. ¹or. ˀèlte. èlt. ålta.

èlta dæj. Bunkö. Tollarp. Lomma.
Uppåkra.

hær omkrìŋ sa di åltid "èlta".
Bunkö P.H.

kan du èlta dæj for vi ska bàga?
Bunkö. B.H.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålta

v.

èlta. -or. èlte, -elt

l. arbeta deg.

l. = träta. tjäta.

Nr 3335 Burlöv, Bara hd

Kristina Pålsson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älta
v.

husolonskorna, ja fek dom
te a älta dæjen.

Joh. J-n.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ɛ̊lta[ålta] 1 - or ɛ̊l²te (vl) = knåda ålta

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älta

älte, -d älta

bearbeta deg med knutna händer

~~älta ett stopft arbete.~~ Dep!

Nr 943 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älta
s.

älta, -an

lermassa (till husbygge), som åltes.

1944

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc,

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålta II
v.

di lå lérad i en liden rånn
a so lrt vån a bås; a so skole de
åltas mjed vål i lérad; di
ålte me hèsta (om lera som an-
vändes hie husbygge)

Jenny. N.H.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1944.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älta
v.

älta, 1 or. älte, a lt.

inf. pass. ältas

1944 G.

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älta

..hon fitty onte mäkle
mel å älta i,..

1064:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älla, s.

Husbonden själv ordnade borta
vid "ältan", den avstjälpta
torvjorden och såg till så att
de övre, torrare lagren blevo
väl blandade med de undre
mjukare.

1486: 4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 EXC.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älta

men hon va ente
vårvårds udan älte
hel nu i ...

1064:5

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ältare

åltare, pl. =, m- eller f.

en som ålter deg vid bakning.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ältetorv

èltetór. -en

torvdy som ältes och läggas att torka varpå
den ordelas i fyrkantiga stycken (rès.as)

Hällebergs. Bara

Sbr. Skåletorv.

1941. Nr 253 Bara nd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ål ålver en. 2-a, 2-ana (s) = ål (lämnar)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

flvaskott

älaskod. -ed.

en åkomma som man trodde förorsakas genom ålvens inverkan.

Lyngby.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älva spil

ɛ²ɛlaspɛ̀l, -ɛd (n) "ɛ¹ɛlɛns" = älvaspel
spel
(flygel)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

älvaspel

èlaspèl. -ed : älvens spel. som
hördes ifrån ån eller bäcken.
Uyby: Skabersjö

èlaspèl de skola va nan sälihèd
som vå i åuen; di hörde spèl ifra
åuen. Skabersjö. P.A.

№ 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ älvastråk

best. f. pl. älasträgen

näckens (älvens, älens) musik och dansen däreften; de som då dansade, kunde icke sluta, om icke annan person var till hands och skar av fiolsträngarna för spelemannen. Bal. P. H.

Lysby, Barahed

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ålven

Ålen (endast i bestämd form). ett
väsen som man tror sig ha sin bostad i
åar och bäcken (= näcken).

Skabersjö. Hyby. Lyngby.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

älf

ålen (n. pr. m) ≠ ett vårsen. s. finns i ålen
vattendrag i med sin spel tvingas män-
niskor att dansa, ti att de ine skall
bli förgrepta.

(Klyby)

Ifr. acc. nr. 252.

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålven

ål'en (endast i best. form)

ett vatten som troddes bo i ån

och bäcken (ung. = näcken)

di' hade komed for ål'en .....

L

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ènna

ènna . -ar. -a. -ad

ja ènnar ènte a fjèna ad ùre
(d.v.s. åt ut)

Tottarp

den va di som hade ènnad si a
koma på akjón ---

Barlöv. H.K.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ämta

ämta, -ar, -or-orna

glövre agna

ja har fåd en ämta po
nyddjen.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äntegolv

äntegål. -ed

plats i loglängan, där ×änton förvaras.

Tollarp.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ämtegolv

èntegǫ̀l, -ed

loggolv dǎr × ǎnton förvaras.

Tollarp.

Nr 253 Bara hd L Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† åmtehus

åmtehûs eller åntehûs. -ed

rum i loglängen. där † åmton förvaras.

Tottarp

Nerikshög.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1930.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

ǣntor, -na, × ; × ǣntor

ämtor

= äntor, avfall vid tröskning
(ämtor/ grövre än äjnor.

vil du jälpa vos a bära
äntor?

Tottarp

fv. ämtor

fv. i Skulås växling av ämtor och äntor

Dara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† äntor

hana vaktmästares va mä
a bara äntor.

Burlöv (Åk.)

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

^ äntor
s.

pl. äntor

agnar

di skole ha pöga te a bära
äntor (vid trösknings)

M. f. 1905

Nr 18538 Hyby Bara hd

I Ingers 1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

emtor em^{3}tor^2. * åmtor

pl. obest., -ına. Läs: åmtor

Småavfall vid tröskning med undantag av agnarna: rötter, delar av strån, blad, tomma, at o.d.

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

emtor em^3tor. em^2tor. Åmtor

pl., – na.

Allt småavfall vid kärkning, utom agnarna.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén.

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ānton

M. ènton, -na

grǿne agnar

bœra ènton

L

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ämbor

ämbor-na

agnar

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äntepåg

äntepåg -en -a -ana

gosse som vid tröskning bitråden mest att bära ×äntor.

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ăn

adj.

en, neutr. ent

= fadd, smaklös, osaltad.

de smagar ént

Tollare Burlöf Hällebergia Bjerechög
Uppåkra Lomma

1926. № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ån II

adj.

de e so ént so. so de behövde såltas.

Comma.

på legor ålti en niva sålt i

kåfaffélen, so smågar ènte kåfad

so ént.

Mölleberga.

1929 — Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ān III

adj.

de e lṛta ént a kȍga bȍra.

Bulöf.

Nr 253 Bara hd I.Ingers.

1944

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* ån
adj.

en, neutr. emt

fadd. smaklös

i Torna hd: en
Fäs " "

1950. 253. Kyrkheddinge, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ån

adj.

neutr. emt (!)

Kyrkheddinge

de smögar emt

1950. 253. Baraka.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hn, = ăn

ăn ån

long.

hn i då

han va mid løyon en jå.

Tottep.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ån
konj.

den va lita stöle en
som dèta nómad.

O.O.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ån
konj.

di va dåktiana ta a gyta
jöian en som skånzana; di
va mén dobágada.

J. S.

Nr253 Burö̈v, Bara hd
I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ān adj.

ān ānt pl. āna
fadd

en ān smag
en ānor smag

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

en e⁴n.

a., -t

"Soppan e litta en, - ta salted hid!"
"Sejtebröed e bra bagt, men de' smågar
ent. La du inte salt i?"

Ett födoämne sades vara ent, då
det icke alls eller förlitet smakade salt.

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1934. S.J.M.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ån
en kong e ån.

ån

for - en - för-an (Bara)

№ 248_Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ån

adj.

en, neutr. ent

fadd. smaklös, osaltad

8384 Bjerenhög, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ända
s.

ánna-n, ánnor-na

andhona

bildat till pl. ánnor (ænor)
motsvarighet ej funnet.

J. J-s.

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
ade.

di tøra køorna èna ẹ̀ ta
hé̀kan

Burlöv

køorna, nyare för tjǿrna

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1974

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
adv.

de jœre œnt ära nór i
stœnta

Burlöv (m.f. 1901)

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
ase.

dan va jäs a äzkon ena ég
på tràponna.

Burlöv. 14.f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äuda
ado.

de jèk ùdanpò tågad a àra
nór, so kalad (om snöfall)

Burlöv in. f. 1904

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1978-79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
arv.

Åna

kan möta sida åna möa
va dåen

Möllebergs

Nr 12505 Möllebergs Bara hd

Ingemar Ingers 1975–77

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärda
ab.

han fylde mi ära ved

Nevishög

Nr 12531 Nevishög Bara hd

Ingemar Ingers

1958

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
adv.

stæ̀Led læ̀ æ̀na nò̀a va
væ̀jan.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1977

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
ēna (adv) = ända ēnda

ēna ap. (Hyby) aN.

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

²ɛ̀na . adv. ända. ända

²ɛ̀na ²nɔ̀r ve ²bɑ̀nan. Bunlöv.

ɛ̀na nɔ́r. Knåstorp. (Sv. ɛ̀na nór)

ɛ̀na trs de va mɔ́nt. Bunlöf.

vɑ́ned fik ɛ̀na ɔ́p te kalinedɑ̀ren

(Vinen till vänthuset Kolinan). Bunlöf.

ja fjɔrde nɔ̀ven ɛ̀na ɔ́p te kɛ̀ssan

Bara Hyby.

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända II

ìna ìda va bùrlòv fél. – roltaup.

ìna nór te áuen.

Knästorp

ìna fram i býen.

Kyrkhedninge.

di kom ìna ifra amérika a sòjte han.

Kyrkhedninge.

ìna óp te fjens ànas gár. Burlöf.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända III

fär gar èn nór te tjörkebyhèlsen Tottarp
de grensar èna nór te järpastälen.

Lomma

han va èna hèna ifra färshèrad.

Tottarp.

èna nór te jefjärarebröen.

Lomma.

èna nór te kronetörpagäled. Burlöf
1925.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända IV

èna lånt * ända långt = långt bort.

ja holt po a kåsa èna lånt.
èna båg.

Tollarp.

di hade vad èna lånt nöre po
sjönorléen.

Aulöf. H.P.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1916

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
adv.

dær va fa'lt èna nór ta daíen.

Tottarp.

han far èna nórad pa synarléen

Burlöf.

di fjarde ifra málme a èna úd ta

bándov a vrla ha máled. Uppåkra.

1934 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånda
adv.

de kom ènna óp ifra höjsmossa.
(hånl. vattnet). Bunsöf. H. P.

kvinnan for ènna lånt hén te
hin ènnen. Bunsöf. H. P.

mor trigor ènna hènne va rèked. Bunsöv
(hänl. på kyrkogården)

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
sd.

han hade gäud ena ude ifra
ola böjnts stäle.

Tottarp (Hanna)

Nr 253 Bara hd I. Ingers
1944. Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
adv.

hon sád èna nòra ve dånen
(= i kyrkan)

Tottarp O.J.

di spеant fòra tågad èna
te ånlöv. Bunlös. O.O.

5/3 1950; 12/12 1960. 253. Bara kl

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända:

han fick ena nåa ta den

Bunlöv (Svanesund)

ena nåa ta dåmstorp

Bunlöv s-å

Nr 253 Bara hd

1950

I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åda
adv.

di stöula hèla valen
èna nó ta jákopas
(:till Jakob Jönssons ägor) Joh.J.

di hada vál èna wéd ta bòalas
hwés

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
adv.

di fjènda èna lánt
udad inédnát

J.J.

di fjènda dom èna nòse ifra
lánsvæjen. Nr 253. Tottarp, Bara hd.
L. Ingers 1959. -61.

J.J.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
ände.

när de gjorde på vägen, så
gjorde de ena ej

Tottarp A. Hj. J.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

30/4 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
ad.

dæ va böjd åna ud på stråna.

Nr253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända

"De får ji si i
ändanom," sa repslagaren.

1114:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända, s

De e mårt, sån en vill se en sme i ämnen.

1114:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända

Alltings har en ände
men pulsan den
har två.

930:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända

Bejynjelsen e ente

ämnen li.

930:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända

Han gör sis ti sin

en änne.

930:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända

Han e så lad så han

jidor ente å klå si

i ämnen.

930:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända.

De to nära yad, sa
hin dräng jin nät han
sparka soen i ämnen.

930:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända, 5.

slo öfver ända

"hastig rörelse i riktning nedåt."

1112:11

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända, s

Lyftjan har spakad
han i ämnen.

1063:17

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
adv.

dæ va nént fólt èna nóa
ta dáran (nämn. i kyrkan)

Tottarp

Nr 11679 Tottarp, Bara hd
Ingemar Ingers 1932

1932

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
adv.

ène

ja hade gåd ène i'fra
i'gzanå a dån i'g (mänd. till
Malmö)

Burlöv

Nr 253 Burlöv, Bara hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
an.

di skòta èna ùd te bwrlovmjòla.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ändaklämd

ènaklèmd

otålig.

Nr 3335 Burlöv, Bara hd

Kristina Pålsson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ändaklämd

ändaklämd, ändaklämt,
angelägen pl. ändaklämda

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

l^2 maklämd (adj) ✕ ändaklämd

= ivrig. angelägen (allm)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ändaklämd

ännaklämd en^{3}aklem^{2}d.

par. -e-a.

"Pågen gå nu o e ännaklämd
för att faren ska få reda på, va
han hitt på i stan."
Ängslig, i bryderi.

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ändaklämd

ännakländ, nr. f. o. u. =

pl.-a, -ane, -ant

beklymad, rädd och innig

hon e så ännakländ ad hon vet ha

komma fåttsent

hon e så ännakländ fått hon

ente hör än han.

M 948.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ändanupen

ändanivven - m. f. o. u. =

pl. na, - ane, - ast

ängslig och orolig

(av niva, nev, nivved = nypa)

hon e så ändanivven ad de

ente ska fännslä.

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändast

èndast, adv. = ände

Uyby.

èndast öped te èmestö.

Uyby.

èndast öpe i tönet. Uyby.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ändavända

ènavènda (-vènor. -vènde, -vènd)

= vända upp och ner; stöka, rumstera

flm

ja ska ènavèna po löfted.

Bunlöv. (J. K. P. Åhsp)

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändavända I

nu ènavenor ja námnen

(t.ex. om man säker säga pænnélsen

i st.f. nelspænsen)

Burlöf.

han har gravad öp ált ihöpa a

ènavénd. Tottarp. O.J.

1940. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ändavända

ännavänna ännavännde

ännavännd

vända upp & ned

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 ändavända

kuavena, -or, -der, -d. (v.) = ändavända

: vända upp o ned på sig

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

1 2 3 4
ännevänna en even a

-er -de -d.

"Nor man flyttar, ska allting an-
nevänmas, både smått o stort.."

Vända upp och ned på.

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ärkebiskop

s.

ärkebiskop

stök. omskrivning

de blev en vanlig ärkebiskop

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

I Ingers 1981

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända
s.

vi bòda på vår sin ena av
skòlan.

Burlöv N.H.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingers

1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

ènn i bet. ände av hus.

dær va stål på den ène èn an
[N. A., beskrivande ett hus i Burlöv]

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

i bet. ändstycke på långt håll.

de ska vänta va so nyt, so de
nygon i byen. Burlöv

(en bagare om sitt bröd)

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1975

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände
s.

obl. kas. i förb. för ena

= vid änden, på tvären, för kortändan

de va för ena va almogens tjäga

Burlöv N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände
s.

i bet. ände av huslända:

de va en nägon länga ina stål
a lö på änen.

Burlöv
m.f.
1901

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ände
s.

di ska sæta den spèsa èn
nófo

(vid plantering av pilkäppar)

Burlöv
14. f. 1904

Nr 12498 Burlöv **Bara hd**

I Ingers

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Rädde
s.

pl.

dæ e hål i bägge ärna

Lomma 14. f. 1907

Nr 18537 Lomma, Bara hd

I Ingers 1980-82

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

obl. kas. ena

han skola seda for ena
no bönad

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände s.

i bet. senare period av livstiden:

i dén ènen kan de ènda si

mèd på en tylefém ár

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

1981 I Ingers 1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

ände, -ar, -ana

den knoppsdel som man sitter på

han fick ett kapp i sin ände.

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

kikk - n, -a; -ana (s) = ände ändk

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

ènn, -enn, ènna, -enna

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ööon äänna

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1944

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

ène

Inglan står för ens : mellan
står för ändes, säges om väderkvarn
som står stilla. varåd vingarna stå i
detta läge: +

Se i skritt

1950 Lyngby. Hans Hø

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

ène -an, -a, -ana

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 2 ände
ènn, --n, ènna, --na

= ände

ragt nor i hin ènen. Vevitshög.
ibet. "anus": han har ja tordd den
bag i ènen möga göga (taget av en
tom vant tampiga) dunkf. (Matte)

253 J. Ingers 1921-1931 Dara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände:

mét i pén väktons ène.

Talesätt.

han spréjon som han va
nélad i énen. Talesätt.

Nr 253. Burlöv, Bara hd
I. Ingers.

1943.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände. II

sta po èna. sti på ände:
a

ålnastóken sto po èna.

Burlöf.

i den östra nòra èn̄en,
i den nordöstra änden. Tottarp.
for èna, för ända : i kortänden.
der va en ta a dra ud for èna. Lomma
1925.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånde III

ène ibt. husånde, husgavel.

hon bǫde po anorgíns ène = på
Anders fǫrstorns husgavel.

Nerikskǫg.

bǫ́red va for lǫ́nt, so dan e
sa vad ǫ́w i bège èna. Tollarp.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.
1917.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände IV

der både den gamle gästen på
den ène ènen. (husänden)

Bulöf. k. P.P.

jo, i ènen på per vékter (per
väktare); tages när man hör något otroligt eller
osannolikt. Bulöf.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äude V

di bo'r ène ude i hin énen
po sóknen.

Tottarp

hon bo'de po den é'nen som va ném'st
vä'rgen (den änden a' huset ste.)

Tottarp.

sò'marstu'a hà'de di po den jöstra é'nen.

Tottarp. O.f.

1911. Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände VI

dær e bøjed nad for ènana på
de høsebåned.

Bulöf. 4.p.

(om ånden or ett hus!)
på den nòre ènen dær va so kalad
pågana di lòu dar.

Bulöf. P.H.

skòlesålen va på den vèstre ènen.

Tottarp.

1939 Nr 253 Bara Hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

fonts.

de bar åw emod byen a dé so

de pév i ènen. ("så dt ven")

Bulöf. K.P.P.

di bòde po ènen po hùsed.

Bulöf. B.R.

den bòntaste ènen. Bulöv. P.H.

1932. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

i bet. ände av hus:

do va de hanen på den ändre
änen

Knästorp

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände:

ja, i ènen på séka a i nóven

på pér: sades som svar på ett

yttrande, vars tanningshalt betvivlades.

Burlöf (n:r 3.)

di bòde på vér sin èna på húsed.

Burlöf. (n:r 3.)

Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

forts.

stå tr ens = stå till ändes:

säges om kvarnvingen (mjölevärja) som
stå med en ände rakt emot marken +
när kvarnen icke går.

Skaberjö.

Jfr. stå i skritt när vingarna äro ställda
så att d lilla figuren X

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände:

ène = ände av hus eller

länga, gavelparti.

hon bòde på den västra

èn̲en. Åkarp P.H.

dæ va nasó̲kaad på den e̲n̲a èn̲en.

Nr 253. Burlöv, Bara hd Burlöv

I. Ingers.

1953

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

dæn kåne va hæntåg va
dæn ène ènen

J. J.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände
s.

so boa di hål i den
spise ènen

på den yttre ènen dær va ja
lå fön.

/oh./

Nr 253 Tottarp Bara **hd**

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände

De tar en sjiden ämne.

1493:2:12

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände, s.

... å ti sist kagor udan all änne.

933:8

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände, s.

Ja en ska ha hoeded po
den rätta ännen når en
har såddent får si.

933:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände
s.

med prep. till + gammal gen.-form:

han fjärde markvägen ta åna

Tottarp

Nr 11679 Tottarp, Bara hd
Ingemar Ingers 1970–71

1971

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ändklämd

ènaklèmd

inig. angelägen . ängslig.

Bureau m. fl.

Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ändrupen

ännanivven, ännanivved, pl. ännänivvna
angelägen

hann e sa° ännanivven

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändnupen, p.a.

ja va så ännanivven ad vi
skolle fårsåua voss

934:2

Nr 10963 Lyngby, Bcra hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändknupen a.

...men han sadd måck å
va ännanivven ...

934:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ändpölsa

ännapyllsa -n

ändstycke av korv.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändra

èndra, -ar, -a, -ad

Comma. Bunlöv. Tottarp

allm. Bara, Hyby.

nu e de på hin lén, de har èndrad
si aksåva.

Tottarp.

de ble èndrad vår tremånadersdå.

Tottarp.

1925. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändra II

só ble dæn èndrad pø gólven pø
hwísed.

Burlöf. H.P.

nw skola di forsöja èndra, for di
skola fa lrt vårmare.

Burlöf. H.P.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1941-42

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändra, v.

di har ändrad vägen

Bara

253 Bara hd, l. Ingers 1966

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändring

èndreŋ, -en -or -orna

han har bled èndreŋor på
mèŋa mèŋa lér. (vis)

Tottep. B.J.

Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ändring
forts

dær e jört småsa ändrejor.

Tollesp. A.M.

1933. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändskalk

ännaskalk-en -a -ana

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ändstöt

ännastyH ännastyH

pl. ännastyHa

kantstö"H

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändträ
s.

ändträ, n. pl. =

ändstycke (av trä) i div. föremål.

Tottarp

Nr 11 679 Tottarp Bara hd

1972 I. Ingers 1972-74

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändträ

knatré. -et, pl.=, -en

trästycke som är placerat vid övre eller nedre
änden av möbel, t.ex. byrå eller skåp,
såsom gesims eller sockel.

Tollerup. Vemmenhög.

1941 Nr 253 Bara hd J. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändón, adv. = ändå

allm. i Bara hd.

Bifom.: andó. belagt i Hunlöv o. Hyby.

han tøjde nøgu ente endón

(Hunlöv)

de ble te nöol endón. (Knästorp)

de bler àlri rektet èkta endón.

Bunkeflo.

Dan

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändå. II.

di har hùsavörelse a ilebrån endón
(lik på köpt, förutom lönen)

Bara

dorva nón pilon endón (dessutom)

Tollerp. H.S.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

1925.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändå II

enfjönt ad ja hade trèti krònor
om dàn, so vil ja ènte stå på
mjølan endón.

Bulsj. (L.A.) N.J.

han sér ènte so rektet grànt,
men han kan endón væjlé si.

Tottarp. O.J.

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ända:

ja hade änte fått nåd ongon
den tiden endón.

Bulöf.

de e endón brå ad vi ha fått
en rèkti stí te stafónen.

Bulöf. (Åkerp.)

1926. № 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändå

ändó

(obs. kort vokal i sista stavelsen/

Bunlóv. (S-å/ äv. andó

de va nåra en åna va lida, man

ja koma ihé de andó. P.P.

1948 167 Arié hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånda

endó

Bulóv (Sunnanå)

dan e én endó. = ånne en

№ 367 Oxie hd

I. Ingers 1947.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändå

andoˊn = i alla fall

hon e noˊk andoˊn o

spreˊgon for ẏˋonan. J.J.

(på tal om S.V.)

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändå(n)

èndòn = ännu inera

(i förb. med komparativ)

di sl@ hårs i brènevínad, a nar di dråk dé, so ble di èndòn fòlare

Burlöv

Nr 12498 Burlöv, Bara hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändå
av.

ändo'n

äv. = yttechique, där utöver

M. f. 1905

Nr 18538 Hyby Bara hd

I Ingers 1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändå
adv.

andón i bet. dessutom

han kåde lita pæja andón

Tottarp N. A.

Nr 12498 Tottarp Bara hd

I Ingers 1945

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ändå

ändon = ännu

so satos han ändon höjan fått.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ang, 1 ängen, 2 a, 2 ana (S) = äng (allm

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng

œy, ¹an. ¹a, ¹ana

8384 Bjærsjög, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng

äg. -en. -a. -ana

ägana ryjor: sades när låg dimma stod över ängarna.

L

1929

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng

ey, 'en, 'a, 'ana

de e vel ädad i 'eyana mé.

S

Nr 1491 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng

æŋ. ˈæn. ˈa. -ana

Bråsarp. Burlöf (non), Bsarp. Flackarp.
Knästorp. Kyrkheddinge. Kyrkoby, Lomma,
Veberöd. Tottarp. Uppåkra. Sfr. æŋ.

(Yngre mål æŋ eller æŋ)

nor man nu jɛk nor ijɛnom æŋan, so kalad
Burlöv.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng

äg. -en. -a, -ana.

Burlöv (töen). Möllebergs. Bjereshög.
Skabersjö. Bara. Lyby. Lyngby. Genarp.

i gngue mål äg
di hade forpajtad dén ägen. Bara.
hér nora va ägen imen vägen
Bara hd Burlöf.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng III

Ægana rájjor, ångarna ryka.
Sådes om låg dimma. som stod över ångarna.

Lyngby.

Só har vi en fjèla nose i ægen
hon e ènte mer en två àlna jýv.

Möllebuga.

So lå der en sún ég néanóm. Möllebuga

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1930.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng II

di fjorde jår nór i øjen.

Mölleberga.

de e vel ùdad i èjana mé.

Genarp.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng:

vi möte lånt óp i ägan

Burlöv (Skurarå)

av Bauhr

Nr 367 Oxie hd

I. Ingers

1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng:

han fick noga i vera ägga
mäga gäga.

Nr 253. Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1950. Exc. gr.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng

de la ɛ́g te en ǽg, di

kala for nèrgèn p. N.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng
s.

imellom nian å hånas hus
dan va en äg ina pilor omkrag.

Tottarp K.L.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1978

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng
s.

den lilla ögan hår och åd,
den kalar di "mårtens lyka"

Tottarp H.S.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

I Ingers

1922

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng

Man sade: "Ängen tågar,"

938:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ängabit

ängabid, -en, -a, -ana,

ängslott; liten äng.

y. ängabid etc. Knästorp; Bunlöf.

en liden ängabid ùdanóm gåuren.

Bunlöf. (J. A. Dk.)

ängabid

Hällebunga.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ängabit

ǫ̀ŋgabíd.-en

liten äng.

Burlöf (mor Malmborg)

1934. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

X

ängaboll

ängaböll, -en, -ar, -arna

trollius

nej se, här står en ängaböll.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ägaboll I

pl. ägabola, -ana

bot. = Trollius europaeus.

Sulöf (Svanaholm)

Nr 367 Oxie hd I. Ingers.

1942

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ängabollen

pl. ängabóla, -ana

g. ängabóla.

bot. = Trollius europæus.

Lomma. Tottarp
Bunkeflo.

1934 Nr 253 Bara hd. J. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ängabollar

1. ängabóla, -ana.

bot.. Trollius europæus.

Lyngby.

~~2. ängabóla. Comma.~~

1915.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ängabolle

ängabälle-n, ängabälla-na

smörbolle (Trollius europaeus)

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ängadrag

ängadrå, -ad. pl. = , - an

skäckningar ängar. långsträckt ängsmark

Nerikshög

här fråma i dita ängadråed dan
har vad bäggahästen, de tala di mied
óm.

№ 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2
ǽzahó. -ed ängahó

= ängo-hó. (Tottarp)

Uppåkra.

yngre èzahó.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ängel

ä. ängel. -en. ängla. -ana

y. ängel etc.

Burlöf.

1929 Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ängaknarr

ängjaknaakk, -en; -a, -ana

ängsknaakk

dää e en ängjaknaakk åm jii di

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äg-ensa

ägarensa, -an

smalt stycke äng.

Burlöv

Nr 253. Bara hd, I.Ingers

1958.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ängrensa

ängakrunka = ängrenda

ängarimsa

den smala ängakrimsan här

ässe lid

Nr 943 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1950

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ängasnäppa

ängasnäppa, -n

ängsnäbbar

de ängasnäppan säm jär si

W 948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ängsnäcka

å. äŋasnäcka. -an. -or. -orna

ɣ. äŋasnäcka etc.

konakran.

Lomma

Tollarp. Nordskåg.

1929 M. 253. Bara hd. J.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ängssnärpa

Såd smed ly än ängasnärpans
entonia sång stöde ente
stilheden.

397:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ängs-remla

äŋsremla, -an

ängs-remsa, smalt stycke äng.

Tottarp. A. N.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng-stupe

æystriva -an -a -ana

en smal remsa äng.

S

1924 Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Ångstrupe

Àgstrùpe .-en. -a. -ana

en trad remsa äng. Ant. fr. Genarp.
och Hyby.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äŋkia

äŋtsa, -ni -ok, -na (ff) äŋka

= âŋka (allm)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

änka

ènʃa (i nom) och ènʃa (i röden :),
ʃnge ènka ellen ènka, -an, -or,
-orna, änka.

ènʃa: Tottorp, Burlöf. Nevitshög.

ènʃa: Bara, Hyby

ènka även i Lomma.

ènʃa senast i aktaget hos Joh. Jönsson. f. 1876

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ènka

²ænʃa ²ænʃa, -an. -or. -orna.

änka.

hon ble ²ænʃa i ráped.

Burlöv.

(yngre ænska el. ænska)

hon har vad ènʃa ált de já

kan mégs. Kullsbyg.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ānka II

dær bå̀de tvǻu æ̀ykor ; den è̲na
ka̲la di' for a̲na ska̲dærens å so
den ǻndra ka̲la di' for mostor
mè̲ta.

Bunlöf. H. P.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1941

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

änka:

de va jens nèls èjtja som

fá:n tjùpte-ed aw.

Tottarp. Joh. J.

f. 1676

fá:n han tjùpte-ed aw jensnèls

èjtja.

Tottarp J. J.

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954. -62.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

änka

äyfga -an -or -orna

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

änka
s.

han bǫ̀de dan ét tág,
ègtfan ifra bjórnstóp.

Joh. J-n

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åka

han ble æ̀ytja, a sín flyte
han nó̀ te a̲no̲nsà̲no̲nsen.

/oh. J.

Nr 253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Änkefru

Änkefru. -an. -or. -orna

(nytt ord)

Bara

1924

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

änkelek

äutjelej, - en

äukelek

lek för den mogna ungdomen

vi hade nolet nään vi lejte

äutjelej.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånkeleken

ǽnzkelǽjen

el. ǽnzkelǽjen; g. ǽzkelǽjen, ǽzkelǽgen.

di lu ǽnzkelǽjen i tìmavìs. Bråg.
K. M.

yngre ǽzkelǽgen: vi lìgnas i stòra
lìgnor a legte ǽzkelǽgen. Tottag.

jfr II

Bara ld

253 J. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äŋkeleken II

æŋtʃaléjen, yŋre æŋkaléjen,
yŋst æŋkaléjen. jfr I
Tottag.

--- sø méd på véjen a spræŋa
æŋkaléjen. Tottag. A. N. f. 66.
J. L., Tottags anv. också formen æŋkaléjen.

Nr 253 Bara hd I.Ingers

1945.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärkeman

änkemann - en - a - ana

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ènkemann (i norr) och ènkemann
(i söder). -en. pl. -män; yngre
ènkemann eller ènkemann, änkeman,
änkling.

mylor han har vad ènkemann i
flera år. Burlöf.

de va sin han va blen ènkemann.
Burlöf. Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärkeman

äjtjeman - en

änkling

Bulår s-å

1922 Nr 253 Bara hd

L. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ännu

inn = ännu

enkel

inn får du ed ente

Nr 943 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1950

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånnl (adv) = ännu

ännu (alla)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Da.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ännu

ännu ännu

ännu

ja vidd enté inu om ja ska
eller ja ska enté

Nr 848 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1944

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ènnu
ar.

enn

ga ènte a ney enn!

L

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärnn
ett.

Ennè

di gàmla bìdana é hæn ennè.

Tillägg 1951.

Nr 248 B Genarp, Bara hd
F. Bååtn 1906 Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Änne H

den står nån lömnryor ennä.

Jenny.

Nr 253 Bara hd I.Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ännu

adv.

inu (-i)

på sen han inu

M & B s. 156

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ānnk
adv.

ennē

ja kan mensān fānan ennē
ligon dan.

M. f. 1905

Nr 18538 Hyby Bara hd

I Ingers 1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ännu

ennu

allm. i Bara hd.

ja ente a ny ennu. Lyngby.
Ovor dee ennu?

dee lit ennu te jul. Burlöf.

dee ente so brau hyst ennu.

Tollarp. Bara hd

1922 № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Åskönt III

enfjönt hon va hålt, so va hon
dökti te a spriza.

Bulöf (Hälsingland)

-- enfjönt dær va änte mer an
én klöka. Bjerehög.

--- enfjönt ja bor éna på hüsed.

Bara.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånskônt

ènsjónt eller èn sjónt = fastèn
eller én sjónt. Allm.

di va ènte dòlia, di klinte vègana,
ensjónt di va so tjèna.

Kvinnherad.
Tven i Uppåkra.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

han ble ùdfàti ìnan han dø,
enfjønt han hade brå; han
rjèsta for gåled.

Tollarp.

gjövalen har jrd si ùd, enfjønt
den e blen stjètad.

Nevitshög.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1926.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

årskört III

smöred forslår brå for vös.

én gjönt vi smidor so mäja måda.

Tottep. G. L.

anGjönt ad ja hade tréti krönor
om dån, so vil ja änte stå pa
mjölan endön.

Burlöf. K. J.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

änskönt III

enfynt om de va àlei so
stræj vintor, so jik hán
barfyt.

Burlöv (Svenska)

Nr 367 Oxie hd
I. Ingers
1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ānskönt

enfjönt

fastän, aktat

--- enfjönt dær va ènte mer an

én klòka ---

8384 Bjerechög, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ānskönt
konj.

Kan ble fäld ifra mänen,
enfyst di hade sönen som va
tjugafém åa gamla.

Burlöv N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

änskönt:

anfyönt vi va lånt ludad
vejen ---

O. O.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åuskônt om

enfjónt óm = vaktat, fastân

enfjónt om de skola vèsna, so

komor de ijén.

Sottsyn. O.J.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ãnt

adv.

ent (till adj. en)

= fadt. smaklöst. äckligt

de smägan so ént

uppåkra

Burlöf

1940 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ãntan

ènten - ell'er = 1. antingen

- eller. 2. = varken - eller

ènten et ell'er ànned = varken

ett ens eller andra - ant. fr. Knästorp.

- dær va ingen a få, ènten te a èda

ell'er dricka. Knästorp. A.L.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Åntan. II.

1. di èntan hørde elor så han sin.

Tottarp. U.S.

2. man tólor èntan fjyl ela hède.

(varken kôld ellen hetta) Lyckhedsringe

3. èntan ój elor vójn. ant. fr. Hyby.

4. ~~adda vé~~ a dó vá dæ ente nad, èntan it elor aned. Hyby.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931:

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* äntan III

äntan hélten elon ált.

(= varken - eller) lomma.

1926 № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ärtan

èrtan i bet. „ vanken"

kátan fek èrtan mélk elon

nád.

Tollarp. J. L.

Nr 253 Bara hd

I. Ingers.

1951

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ãntan

konj.

ántan = 1. antingen. 2.

vaken.

i bet. 2.: han e ingen respekt for

ántan präst ela klókare, så

fårmor.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 ×ānton

ḥ̲n̲tan, konj. = antingen.

ḥ̲n̲tan - ḥ̲l̲or // = antingen -

eller 2/ = varken - eller:

vi 2ḥ̲n̲tan ḥ̲ø̲rde ḥ̲l̲or sā̲

nad. Rurlöv.

Nr 367

I. Ingers 1922-25. Ytie

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

äntans

ăntans

antingen

ăntans blev de rätt ellor storm

M 948 · Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äntans

pågen konne äntans eda
ellor drittja . . .

934:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

²entelien, adv. āntligen

= åntligen. åtminstone. ovillkorligen

1. de kan jo ålri hørd, ²entelien.

2. jo vil ²entelien tala me di.

3. om du ²entelien vil hå ed, so kan du vel få ed.

Samtliga ex. ifrån Bunkeflo.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åntligen.

de va säks år sin ålor fjä, åntelien.
(åtminstone) Bunlöv. L.A.

-- ålor som ja hörde, åntelien
(se ovan). Bunlöv. L.A.

de så min får, åntelien. Uppåkra.
a'lt de ja míns, åntelien.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åntligen. III

di hàde so di kone bàrja si,
èntelien. Bara.

ènte de jå vèd, èntelien.

Skabersjö.
på sina stèle, èntelien
(= på sina håll åtminstone) Sk.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äntligen II

.... men de har vad länt för
min tid, äntaliken.

Skebersjö.

de tror ja äntaliken.

Flacksarp.

de har vad ält de ja vid, äntaliken.

Bunlöf. L:A.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Äntligen II

han va sekstiofém år, äntalien.

Nilöf (Anders Lars' Anders)

1944. Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ãntor

ènt̲or, -ond = agnar (ägnor)

bæra ènt̲or. Hlm.

Lomma. Bunkv. Tottarp,

Hyby. Lyngby.

ha̲na vaktmästares gar a bæ̲r ènt̲or.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Äntor II

Jòhana hans flés a
hana vak(t) méstares di bar
èntor, nar di hade tòskan
te dóktoans.

Bulèv.

253. Bara hø

ɛ̀bla, ² äpli, ², ² en (n) = äpple

Lyngby & Genarp:
ɛ̀bla etc.

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ɛ̀bl̀ɛ. -ɛd. fl. ɛ̀bl̀ɛ. -ɛn åpple

= åpple.

fllm. i Bara h:d; men
östen ul. i Lyngby och Genarps
socken. finns formen èble.

èble a nɛ́dɔr. Jenerp.

Kan du ènte ɛ̀da stɛ̀jta èble, so
e du ènte vɛ̀r a ha mɛ̀d. Lyngby.
Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åpple II

1. • èblen ble so fnèrpeda a
rèntzeda.
bsap.

2. et ròded èble. Bunlof.

3. Vàse brà a tà et èble. Bunlof.

4. Fàr a jà vi sedon i mòrke vèr kvèl;
so délon vi et èble. Bunlof.
1925.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple III

vi har hat èblen på låvted, men
vi har lajd dom ùd i kámorsed.

Tollarp. (Bengta)

stèjta èbla a stéjt flésk, dee
mingù gót. Tollarp.

èblad falor ènta lånt ifra trùed.

№ 253 Bara hd. I.Ingers. 1928 –

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

di gélor èble. Nevitshög. äpple IV

né kan ja plokad nón àla mina

èble.

Tottarp. G. L.

tá di treflira èblen! Tottarp. O.

kóm láns, so ska vi leda óp èble

tr. fástor. Mölleberga.

vása gá a éd et èble. Mölleberga.

1941. Nr 253 Bara ha I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple V

får, du får gå ud å nysta nör
non èble te gljtana.

Tottarp. (ml. K.P.)

vänta, so ska ja sål ploka öp èblen.

Tottarp. ml. K.P.

ja selja èble å blåmen å Hjöse bår.

Tottarp N. H. 1949

1938 – Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

èble. -ad. pl. =, -an

kan du ènte eda stejta èble,
so e du ènte vän a ha mäd.

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd
I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

èble, -et, pl. = -en

èble o nyp'ton

(i 1. delen av härad: èble etc.)

J.

1924

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

äbble, ~d, ~=, ~ev èble

äpple

jälp maj å pläkka äbble

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

ja han tad et ow di
bästa èblen a lajd te slås.
H. P.

Nr 253. Burlöv, Bara hd
I. Ingers.
1943.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

vi tå di tål grånaste
èblen a kågta èblagröd.

Burlöv m.f. 1904

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1977

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple
s.

obest. pl. stejta èble

best. pl. di èblen e gòa a

stèga. (ibl. under steka)

Burlöv m. f. 1904

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingers 1979

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple s.

pl.

A. ja frägte han: vet du hå noxa
èble ? B. jå ták, for ja bör i lägenhèd
a kan èta et dög.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

M.

stajta ęble

1. stekta äpplen i allm.

2. en äppelsort, som ägnar sig för stekning.

~~Fotsing~~ Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple s.

best. f. pl.

di ebler blei sööta ägg i

Burlöv m. f. 1904

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980–81

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple
s.

äbble, n.

14 a B s. 166

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple
s.

b. f. pl.

kåltan aw ȅblen di e jø rȍdna

Tottarp N. A.

Nr 12498 Tottarp Bara hd

I Ingers 1945

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

hånes èble, en äpplesort på
ett träd hos husägaren Hanna Svensson.
Kabbarp i Tottarps sn.

vi hade våd a fått om hånes
èble. Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1977

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

eble-ed, eble -n
äpple

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpple

hä:r kan du di: è:blen ifrå:? –

ja kan fä:d è:blan te mjö:lons, a

kan tä: dom sä:l aw trä:ad.

Åkarp 7

1964 253. Burlöv, Skåne hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpplegröt

Kärfa dan blea en èblagrød

(av de äpplen som vid ett visst tillfälle plockas upp)

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1975-76

1976

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpplegröt s.

jä kan ältid vad glä for
èblagröd.

dí kan man kaga èblagröd av.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpplegröt

äbelagröd = äppelgröt

-en äblagröd

de va en go äbelagröd

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1950

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Eblagröd - en = äpplegröt

Lomma. Uppåkra
Burlöv. Tottarp. Nevishög

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 eblakåga -an

= åpplekaka

åpplekaka

Lomma Uppåkra

Burlöv Tottarp Nevishög

Rara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpplelass

èblalás -ed

et lass äpplen

Tollarp

1922 Hans Ld

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Äppleskrabba

Äpplskråba -an-or-orna

= äppleskrabba. kärnhuset på ett äpple. kvarlämnat sedan man ätit äpplet. Även = ett dåligt, omoget eller mindre väl utvecklat äpple.

Lomma Uppåkra
Burlöv Tottarp Nöbbelöv

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äpplaskrabba

ja har en èblaskràba i növen

Tottarp.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

²eblaskràba äpla skrabba, -n, -or, -orna + äpleskrabba 1/5

= kärnhus i ett äpple, även = ett

tämre äpple (allm)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Tjd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äppleskrabba

èblaskrába, mindre el. outvecklat äpple.

fóa tó man en èblaskrába a béd i.

Burlöv N. H.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1972

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 èblasòpa -an = âpplesoppa

Alm.

han vrle wid a ha èblasòpa

Burlöf.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpplesoppa s.

eblasoppa

('fruktsoppa')

S260:8

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpplesort

ȅblasȯrt -en -or -orna

ja ska leda ȯp di gàmle ȅblasȯrtorna

Hällebarga.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äppletjuvabyxor

pl. èblaffyvaböjsor

skämtsamt för golfbyxor

(1930- och 40-talen)

Totteryd
Uppiska

Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpplelträd

èblatrèe, -ed

ja fær i lår me a vèna
èblatrèed.

Tottarp f. L.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1976-77

1976

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ɛ²blaträ, äplaträ - d, —, n; (n.) äppleträd

= äppelträd.

(allm)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.
Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äppletråd

²ɛ̀blatrɛ̀. -ɛd. pl. trɛ̀. -ɛn

= ä̀ppletɛ̀d; Lomma, Uppåkra, Burlöv, Tottarp

²ɛ̀blatrægɛ̀ren. gård i Gurslöv, Tottarps socken; kallas och ²ɛ̀blagɛ̀ren.

"de va for de dær stɔ̀ ɛ̀blatrɛ̀ inen vɛ̀jen".

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äppletråd II

Et lided kámors méd te gávelen
mét fór èblatrèed.

Tottarp. H.S.

di sende a blìa på àla èblatrèen.

Burlöv. H.P.

dær e gæd òrma på èblatrèen i ær.

Lomma.

1940. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äppleträd

Anors Svensen han fick a
sprida på äbleträna.

Sottarp I. L.

1952 253 Barakt

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äpplebär

äbläträ, pl. =

Nr 3330 Lyngby, Bara hd

Anna Börjesson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äppletråd

èblaträ"-ed, èblaträ"-na

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äppletråd

di börja bygga i ett ëblaträ
hën hïda ; en stör hëda.

J. S.

Bureå

253 Bara hd, l. Ingers 1966

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äppletråd

dæn va èblatræ va væjan fö'r

I. S., Svanaså

Burlöv

253 Bara hd, I. Ingers 1966

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ät, v

Ja de va itt samt or,
de e åse, . . .

1114:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ära
s.

ära, -an

ja vént forgrýste mi ovor en
sóden ära.

Bulöf. H.P.

ta hér a ära ifrá nan ---.

Bulöf

1938 Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

kära
v.

kära -ar -a -ad

han blev kärad så förbärnad.

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ânbödig

erbýdi erbýdet,
pl. erbýdia

bödeam

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

(da.) ärbödig

erbydi, nr. -e. o. nr. =

pl. a;-ane,-ast

erbjudande

hörsam

han var så erbydi å ville göra

fåra mi.

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärbödi ärbö-4di. + ärbödig

a -ed -e -a

"I går kom pågen hid igen, o nu va han ärbödi o ba o få stanna i flytteda."

Ångerfull, ödmjuk, hövlig.

D. ärbödig.

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ärede
J.

ärede - d
begravning

vi va ti äres ettor
Jins Larsen i Tyddelö

/b × ärede

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ Trädesklädd

åresklädd

begravningsklädd.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Ärendestass

ärr ss tass – en – a – ana

begravningsföljе

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärekär

ärefjär

di som ärefjära a kan lyva a skrèpa ---

Bara. M. H. A.

ärefjär äv. i Sottarp.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1927

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ärekänhet

ärefjärnhéd, - an

begår efter ån och benöm

de e ärefjärnhédan som di

stöna vel hå. /Oh./

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärlekärhet

ärlighet

älskstnad

de e benägenhet a ärlighet

som di tyckjer te dom.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 ärande, ärandi, -d, —, en. (n) = ärende (allm.)

Mi 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende
s.

ärene, n., pl. =

Fr vist 93.

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende:

Ijns ijns sälma hade vad i
stån. so kom hon ig om ta vänt.
Inån hon frägte hega va hon
hade for ärane i stån. „ja
skola ha lita raddisefrö", sa hon.
Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende

ærane. -ad. pl. =, -an.

han frægte mi om ja vle ga
et ærane for na. Bud för
Budet.
nedéta ærane. "

si sit ærane, säga sitt ärende, framföra

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

1. ja va gæn dæ nǿ̀ed en ærende. II.
sǿnda et æ̀rane. tulǿf.
2. nær man hær sǿ̀na rèktia
æ̀rane ęz i ftjǿ̀rkan, so sęr man
èzentęz (inga spǿksynen)
Tottarp.
3. ja vá dæ nǿ̀e et æ̀rane hos han
Tottarp.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende

forts.

den ène va ìge i et æ̀rane
i hǽsed, a den ándre sád dæ̀r
ǽde a hólt hèstana.

Sunlöf (Almgren)

sǫ́ hade han æ̀rane te lǫ́g.

Mölleberga.

1922 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende III

hon har ènte de mèjsta ærane,
men dìd skå hon. – de va va
tìetìden po fòrèmìdan, so kom dær
en ìng. – ja va skola jå hær,
så hon. ja har ènte nad ærane.

Bulöf (möllare Jacobsson)

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1929.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende II

di jo:r två: so kalad ä:rane
på é:n gå:z. Skabersjö.

han fr:k so grä:velat manga ä:rane
på lå:ved. Burlöv. H-P.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.
1948

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende:

de fek man fjøra ens ørane
etor.

Tottarp H.N.

= i denna ärende

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende!

Nu kommer ja i ett ärande,
som ja ålri har kömed för.

Tottarp

(fjärdingsmannen, general, då han skulle
meddela en stämning)

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende:

om béti vill resa ett ögonblick te stån, so ska hon få fänti öre

Burlöv (hört för längesedan)

Nr 253. Bara hd, I. Ingers

1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende

ja skola ig ta göbanjs ma
et ärana. J. S.

Nr 253 Burlöv, Bara hd
t. Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende

han fjor ena ärane hem,
a dän blev han hölanes..

J.J.

va ska svänskan eya i mellanorna
di han äta röd ärane. J.J.

Nr 253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1961-62.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ens ärene[4] ens ärene[3] ärene[2] ärende

adverbiella uttrycke.

"Far va ens ärene inne i Malme, for
o se po ett hus, som kunne passa
for han, nor han sått ställed."
Uttslutande för detta ärendes skull.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén.
Bjärhog 1850. Uppteckn. 1934. L.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ärende

Ärende, -del, pl. =, -en

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd
I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende

Ärande, -et, pl. = -en

Nr 248 B Genarp, Bara hd
F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende

ärene - d

ärende

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärende, s.

alla hade di samma ärene,
di skolle inj ti di färsultne
staboana me edanesvara.

934:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärepart

ärepört, -en. -a, -ana.

Bulör?

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1949

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äreport

..å ongar den äreporten
skolle han kryva...

1064:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äng

ej. -en

Tottarp.

№ 253 Bara ha. I. Ingers.

17.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärga

èrja, -ar. -a. -ad

bli övertagen med ång; giva ång ifrån sig.

kóvorkår di tól èntε a kògа i,

for di èrjar.

Tottarp.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

37.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärlig
adj.

ärjad, neutr. =, obest. pl.

ärjada, angripen av ärg, om kopparsaker.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

1975 Ingemar Ingers 1974–75

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärgj

erjed, - ade, - ast èrjed

ärjig

tjelen har bled då erjed

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1942.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äring

äˈrinj-en

årsväxt

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärja v.

ärja, ärjor

= plöja med åder.

Vanligen: fjöra med åra.

Även åra

Bara hd

var!

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ärja

ärja, -ar, -dd, -d.

tjöra med åndu

han ska ud å ärja po tvådan

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× äya

v.

àya

deiva med åsen.

Hellenga.

1942 Nr 253 Bara hd I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärja, vb.

Att köra med årder
kallades att "ärdriva"
eller ärja ...

956:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärkeängel

ärkeängel, -en

Sotaren

Nr 253 Bara hd I Ingers

1945 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ärla

ärla ärlde ärld

ärla

här e myror sa° de ärlor,
ack dann va sa° de ärlde,

(i andra mål: örla)

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärla

ärla, -or, -de, -d

virula

där va fullt me mask på de
nätkatet ärla.

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärla, vb

ärla

"Vinla"

1112:13

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärlig adj.

"ärlet (n.)

'ärligt'

"han tjänar sitt bröd på ärlet vis"

3608:3

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärlig:

dæn e ènte knèk me ed—

de e so ènlat de kon vå

jà kon ènte hygt ènliare

Nr 253. Tottarp, Bara hd

l. Ingers 1950. Exc. gr.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärlig

De e ente ärlet brö
i possen allt.

1063:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärlig

Låuen e ärli men
hålen e besvärli.

930.6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärligen
adv.

ärligen

o de va han ärligen vår --

M & B s. 196

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärligen
adv.

ærlien

deva ènte rølet a vènta po
pæ:ja som man hade ærlien
fortfæ:nt.

Burlöf (nov Malmberg. Skarp.)

1941 Nr 253 Bara hd I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärligt

adv.

Ärlat

Bulöv m. fl. Tottarp

Knästorp

253. Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

i bet. hederligt, ordentligt:

dæn va änte nån stäns di hade ärlat a vå = inte någonstädes de ordentligt kunde uppehålla sig, vistas (om dålig el. primitiv bostad).

J. H.

1963. 253. Hurlöv, Skåne hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärm s.

ärm. -en. -or, -orna.

vid ärmen, vida ärmar.

linda ärmen, ärmen av linne.

Barlöv, Gårdlöv, Tottarp.

Pl. ärmor också i ortens lokala resp.

Barahd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärmlin

ärmlin, -et, = , -en ärmlin.

linning på tröja eller
lintyg

jälp mi å få knäppt ärmlinen

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† ärmlin

ärmlín, -en

ärmlínning.

hon hade stàd a sàpad líde
grana pa ärmlínen.

Bulöf. K.P.P.

1932 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärmalös

ärmalös

= utan ärmar

han e våra en ärmalös pels

(talesätt om ett rashet frantimmer)

Lomma

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ærn. /-ern

ärn × äen

= ärn : d. v. s. eldstaden på
en öppen spis, eller bottnen
i en bakugn.

Burlöv. Tottarp
Lomma
Göinge

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ärn II

Skòlekagor di bägte man ùde
på ärnen.

Tottorp.

1940 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× "

arm s.

"

ärmen

'bollmen i bakugnen'

8608:6

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ærn, 1 kn arm d.

: eldstaden på en öppen shoosten.

Nr 23367 Bara hd

Ingemar Ingers 1921-22

Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ärn

ärn, -en

botten av bakugnen

L

1923

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ärn

ärv, -er, -a, -arna

bottnen i bakugnen

där bäjan är blir dålig ärm i
ugnen.

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ān

ān – en

nedandelen i bakugnen

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äfn

Bakugn.

Botten kallades "ärnen."

980:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ä̃nna, r, - = , - ad

ä̃nna

ja ä̃nna entê å gå den vegen

№ 948 Lyngby, Bara hd

Ger Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ännä sig

ènna si -a -a -ad

den ène han ska fòrtaca an den
ándra; om di blea benbigta, de
e dó so dájs; di han àlli nad
fram dan di han ènnad si'.

J.J.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärr, s.

arr-ed, arr-en

äu

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärrig

arred ärred pl. ärreda

ärrig

kåppaired

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ærta, -n, -or, orna (s) = ärt (allm)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2
œrta -an- or-orna, = ärt

Ellen

di brute fède dores svin på

œrtor. Bulöf.

hœ men va e dé, de hörs som de

va œrtor som falt nör.

Bulöf. (Hlöf)

mœla èrtor, måta ärter.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ärt:

Strånga ärtor:

Så skördas åter utbreda ärthalmen i
"stången" på marken.

Tottarp.

Man kan ha ärtor ända flésk.

Tottarp (1940) H.O.

1935. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärt III

de ble te gé liasom fribarjs ärtor.

= dt blesfiosko- (Solesätt) Burlöf.

han gar did a edor ärtor om tôrstorna.

Tottarp. H.O. 1944.

1938 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärt(a):

de va rt ár di hada sad ärtor,
a dan jrk lús i ärtorna, so di
frk änte mer an fyé tyror pa
hèla stiffed; ja tásk dom sél.

Hyky.

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1925.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärt

han sad a ǻd ǻrtor a fläsk.

Burlöv

Nr 253 Burlöv, Bara hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ìrta

ìrta -an -or -orna

Nr 248 B Genarp, Bara hd
F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärta

Jarta i mej stort som en

ärta.
(vits?)

1493:3:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ärtabälg

ärtabell, - en, - ar, - arna

ärtbalja

ta en ärtabell ti mi

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtabäl, en, -a, -ana, (s)x ärtbälg
ärtbälgar
= ärtskida (adm.)

M 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.
Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ärt-bälg

ärtabɛl-en -a -ana

ärtbalja

ärtabäl

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

ærtabel -en -a -ana ärtsbälg

= ärtbalg, ärtskida

(i B. senast 1962) Bunkeflo, Tottarp

ærtabæl

Genp: Tottarp. (jämf -bælg)

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Årtkolm

jfr hångja tamman tom årtekolm.

2439. Björkög, Bara hd.
S.f. Malmén 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtahalm

ärtahálm, -en

flem. Sunnerb. Tottorp. Wbg m. fl.

di holor ihóp som (de va) ärtahálm.

Tolesatt.

vi förar fáuren me ärtahálm a
bédor a vån, nar di ènte e lède.

Bsarp.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ättatjeddinj

ättatjeddinj, -enj -ar -ana

ätta tjädej

silverkedja bestående av små

runda ringar

Kan ja få låna din ättatjeddinj

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ätland, s.

Åtalann

956:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtalas

ärtalas, -ad, pl. =, -en

sticka öp et ärtalas : lässa på
gm att sticka upp ärtorna med tjuven (tjyven)

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ärtskocka

ärta skrocka-n, ärta skrockor-na

jordärtskocka

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ärtaskrocka

ärtaskräkka, -n, -or, -orna

ärtskocka

det är en ärtaskräkka som står
där

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ärtskocka

Ärtaskróka, -an. -or. -orna

jordärtskocka.

Bulöf

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtastycke

å. ärtastiften, -ed. pl. =, -en

ɣ. ärtastike, etc.

= åtland., -åken.

№ 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtland

ärtalán, -ed

allm. i Bara hd.

dær e ingen krág for en prág i ut
ärtalán; talesätt = man behöver inte
taga den kortaste vägen. Nå ingen sich
för att man skall bli försenad eller komma
vilse.

1928

Hellb.

№ 253 Bara hd. I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtland II

dan e ingen kväg för en
på'g a ga ta et ärtalån,
talesätt, använt av den som är villig
gå el. köra en omväg.

Bunlöv, Gårdlöv

1955. 253. Bara hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtsoppa

ärtasöpa, -an

Bulöf

1938 Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtsäck

a. ärtaseff - en, -a, -ana

g. ärtasäk etc.

säck som innehåller ärter.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärtavatten

ärtavån

vatten vari ärter kokas.

Allm.

vi fick nån ta fjilan eter

ärtavån. Tottep.

1922 № 253 Bara hd. I.Ingers Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

arva -or. arfte. arft. v. ärva

= ärva

eller arva etc. f. N.

han va ena ti a arva den ude.

Burlöf.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

asva

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärva

ärva . -or. arfte . arft

eller ärva etc.

bära nu gl̈ytana för ärva ordentalet. Knåstorp (A. C. på tal om de nya arvslagarna).

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äva:

Vilhelm so kallad ärvde-d
dänäta. P. H.
Åk.

Jöns Jönsen hade ärvd.
P. H: Åk.

ärva, ärvde, ärvd.

253 Burlöv Bara hd.
I. Ingers 1953.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

han hade en stedotter, o dén
kon ärfte dom.

Möllebuga.

anonsölsen so kalad, han
ärvde ènte.

Burlöv.

di hade jo ärft péza. Burlöv.
(Arlöv)

1942. Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärva, ärvde, ärvt, (p) = ärva ärvde (talem)
ärva

№ 248 Bara hd
Fr. Råäth 1906.

13a

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åiva
v.

han va ẹna a åiva sina
foreldra.

Kyrkheddinge

Nr 253. Bara hd

I. Ingers 1954.

1954

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äava
v.

sin so aavde ja alt isamen

Burlöv m. f. 1901

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1975

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ånva
v.

ànva , ànvde , anvd

hon hade ánvd aw
pi̲se be̲ka g̲ån̲en i tỳlstorp

Burlöv

Nr 253 Burlöv, Bara hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ärved

ärved, -ed, =, - er

begravningsjälle

där ska va itt stort ärved ellor

hav.

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ åved

åved, - ed

begravningsjille

di jöre itt lena åved åttor ham

№ 948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åved

åved . - ed

begravning

Nr 3335 Burlöv, Bara hd

Kristina Pålsson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ärvde

ärade ä³rade² ti äres ti ä³res.²

n., -ed =

"Anna Hans Nels dö i tisdes „ o dan ska va ärade po månda." "I gar va vi ti ärés etter Pål Larsen."

(Större begravning

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög² 1850. Upptekn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× årvede

ærad, -ed, gen. te æres.

= begravningsgille. Föräldrat.

ja ska ga te æres.

Somna

Tollarp. Aulöf.

di skole ta te æres. "

1922 № 253 Bara hd. I. Ingers. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ärvede II

ärede

ant. i Möllebarga.

do ska vi ha lita ärede eton hån.

Mölleb.

ska di ha äredad te anons jyns?

Tottarp.

vi e bona te äres. Tottarp.

1929-40

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ärvedes-gård

Ärvesgård, -en

gård där begravningsgille försiggår, torgehus.

× Å so nar di hade omkeryggt me de,
so skolde di' te ärvesgården.

Tottarp. O.J.

×/ näml. gravens högsände.

Nr 253 Bara hd I Ingers

31/3 1945.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* Årvedes-öl

Likstöl, -ld, pl. =, -len,

en samling med traktering med öl, smör och bröd m.m. som vid begravningar anordnades för dem, som varit med att bära liket. Stöl var i en granngård, icke i själva gillesgården. Bruket upp. hörde i Tottarp omkr. 1850, då likvagn anskaffades.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

II.

* åvedes-öl.

àla di som hade jolped té
a bjèra. di fik po èresöl. de
va po et àned stèle.

Tottarp.

de sista èresöled ja va mé-po
de va eton nelgins árna.

Tottarp. U.S.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931:
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åveles-öl III

di fek so kolad äresöl, de
skole di hå i nästgården.

Lomma. N. M.

1925 № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ärvedstass

ärestatss,- er,- a,- ana

begravningsprocession

där kom en ärestatss po vejen.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2
Åska --n -or - orna åska

, äska ; liten oval träask,

försedd med lock.

Nuförtiden ofta målad

och använd till prydnad.

253 I. Ingers 1921-1931.

Sara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äss

-La nu ente ässed
bräma mje, . . -
(kortspel)

1114:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ä̆ta
l̲[2]da, e̲[1]dor, a̲d, e̲t (vb) = äta (allm ä̆ta

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

èda . -or. ad ell. aud, et,

perf. part. et, neutr. = , pt. èta . Ellen

ja kómor nar ja far áwét = „avätil"

= Utrat àta .

di jik óp i en stùa a áud . Bunlöf.

di áud dòktia tág . Bunlöf.

di hade vad i láv me a ét. Tottorp.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

1922-25.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta. II.

dær va ägad a få. ändan te
a äda ælor dräka. Knästorp.
di va ente te a äda förren di va möda
. Bräcke
ja har ömt för a äda: ja har
äya tän (= jag har svårt för att äta)
Kyrkheddinge.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta

fots.

de ú́sla kr@́jd, hon har ènte

n@d a è̲da.

Bunlöf (Åkarp)

Pret. blir @ut när ett ord följer. som begynner med d:

di @́ut dom ènte kìma.

kyrkan.

so @́ut di' gr@́den fóst. komma.

1932 Nr 253 Bara hd I Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

vi ǫ́ud àla ve ɛ́t bǫ́n. fort.

Burlöf.

han vèntan a ɛ́dor te sjöstonen

komor hím. Burlöf. B. M.

han ɛ́dor so fjɑrnhɛ́lt. Uppåka.

íjan han hade ǫ́wɛt so sad han

a sömna. Tottay.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta
forts.

hår du ét?

ènte sin i mòrres.

hår du ènte ét sín?

nè.

kom íg a éd.

Bunlöf.

(samtal mellan Hedens mållare och en
nabodräng).

Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vá se gó a éd et èbla. åta III

Mölleberga.

dæ édor so en kan rènt forgrýsa si.

Burlöf. U. P.

vem har sájd i ska koma hím a
èda a drika! Tottarp.

ja e so gålen po di fùlana; di
gålor nar en ska èda. Tottarp.

1926.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta:

Vi fek ènte law a sèda
nær vi èd

(råml. smeddarlingarna)

Knästorp.

Nr 253 Bara hd
I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

ja édon sèlan – ja
édon ènta vá som hèlst.

G. D.

di bruger ja ha gród, men de
édon já ja àlri.

G. D.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta
v.

i'ngen. säg.

å, våse gå, båra ed!

Burlöv

Nr 253 Burlöv, Bara hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

de e nåd som édon ey vántes.

pass. inf. édes Tottarp. Bunkeflo.
Gårdstånga, Skabersjö.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta II
v.

en far èda so en kan hola
livkáyken

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

hon kom å frågta va vi
vele ha å ëda

Tottarp

Nr 11679 Tottarp, Bara hd
Ingemar Ingers 1968-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

eda e³da² äta v.

-er :åd ,eded ell. et

"Han eder som en torkeman."

"Hon e li mingstene dukdi li' o eda fotkatryd": fortala sin märta:

ytr. fortugga.

Äta.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén.

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta

èda, lor, ld, et, l·l·et

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta:

edanes

ätande

den dän gån edanes han

kommer grädanes.

948:10 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

vi édon de vi fáa

(sagt vid avtal om inackordering)

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

di lada vad ìga a ét a
dràked

Burlöv N.J.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Lingers 1979

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

pret. di bå dan ùde vaxanda
sjanda a ùd a dråk

(om släktingar fr. Malmö på besök i Burlöv)

Burlöv 14. f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1982

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

ja édon váfor nåd som
hälst.

Burlöv N. H.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1978-79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

sup.

vi lade ènte lat nå a
et vos mèta (händ. om v.
fortsatt i ett tidigare yrke)
Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1983

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

eda, åd, et; pres. edar

eda en bit

M & B s. 167
han edar för mycket s. 153

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren-Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

man kånn eda si mett

14. f. 1905

Nr 18538 Hyby Bara hd

I Ingers 1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

nú far i la vos va i
fríd, for nú ska vi èda vos
en bíd.

Nevishög

Nr 12531 Nevishög Bara hd

Ingemar Ingers

1972

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

èda a dr̀ka, utte. för
intaga sina måltider.

vi hàde vå̀ra bo̊on dær vi såd
a éd a drák.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1972-74

1974.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

vi får èda de vi kåa a
fåga de vi kåa. Talesätt.

(sägs till gäst el. gästen.) Tottarp S.L.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1978–79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

ja ēdon ja lia brā hima
som ja ēdon lāa.

Tottarp

(patient på Lunds Lasarett, som ville komma hem)

Nr 11679 Tottarp Bara hd

I Ingers 1981

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta
v.

nelskånsan han sad wde i
kåmaca fon si sél a åd, va
kogtidorna do åd di åli hója
po én gój. Tottarp O.J.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers

1948

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

äta: "eda," eda, edor, et, et
eller eded."

3203:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

"Fatti e ja, men ta mi
hongen ja edor brö,"
sa tyddjaren.

980:14

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-59 EXE:

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

Han edor så han blev
sitt å arbejar så han
fysor.

1493:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

De e en dålli kåkk såm
ente edor hålten åpp.

1493:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-,50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ätande
v.

Mel. Kaet.

De sån går edanes
kommor ijen grädanes.

930:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

Hon e dokti ti å eda

fåkattsjyd. = fåntala folk.

1493:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta

èda, lor, ad, et

5

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc,

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta, v.

eda a°d e't

a"ta

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta upp

eda óp (édon, ad, et)

du ska eda óp, èla vöjson du ènte,

so ad knés óp ált fitad, so der

ble ènte et gràne ta vós.

Bulöj.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta upp

åta v.

ed opp (imperativ)

, "ät upp!"

"ed opp alla tvös du ente"

3650:3

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39 Exc

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta upp ti

nar kåonna ènte hade et óp, so

stoba di ifeå.

Tottarp

at de kan edas óp po de

vísad!

Tottarp O.J.

Nr 253 Bara ha I. Ingers.

1941–49

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta upp:

fulana kan et óp åla
bæran.

1962 B53 Burlöv. Bara kst.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta upp

ed op mäzkana, for di
blen ènta té nad ànad andon
!

Mölleberga

1941. 253. Bara hel

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åta upp

eda öp, edon, ad, et

förtala: gm förtal skada ngn

hän han vrla hän, dän hade

den gamla vad i forvöja a

et öp na.

Tottarp. O.J.

1948 253 Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äta opp

äta: "eda," eda, edor, et, et eller eded." Eda äpp: "förtala."

3203:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ätande:
s.

handlingen att äta

de va et fänlet èdane

(mänl. under allmogens gammaldags
inatordning)

Tottarp.

A. W.

Nr 253 Bara hd
I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ätandesvara

ètdanesvåra

matvaror.

Burlöf

Ib ædende ware, Malmö stadsbok
1545, sid. 238.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.
1938 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åtandesvara, s.

Nu ska ja försöja å komma
ihu, va vi fitti får edanesvara.

933:8

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ätandesvara, s.

di skolle inj ti di fårsultne
staboana me edanesvara.

934:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

²ẹdejịḷẹ . -d

åtegille

„åte-gille", gille där måltiderna utgöra huvudsaken.

vi ska på ²ẹdejịḷẹ a ha vos it mẹtẹ. Tollarp.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˆ ¨ätesvara s.

edesvara

ˌmatvaraˈ

3760:1

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ätlig

èdeli èdelet èdelia
pl.

ä"tlig.

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ätlig

èdeli, neutr. -et

e de èdelet?

Uppåkra.

13/3 1935. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ätlig

Beteckning för ätbar: "edeli"

3203:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ättahög
S.

hæ:a va nɔmaliklint dɔa
va ètekhöja, a di snaka so mièd
óm, ad di nèsta si pɔ gɔlpélana

Tottarp (Jöns Jönsson)

Nr 11679 Tottarp Bara hd

I Ingers

1922.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åttehög

ètteh̀öj. -en. -a. -ana

Burlöf. Tollarp.

ètteh̀öj ete.

Bara. Kyby

di bòde nye i ètteh̀öjen ve

gàltasòlan. Bara. L.H.

1927.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Åttekulle

ättekôle eller ättekôle, -en.
-a, -ana = ättehöj, åttehög.

Gårslöv Kyrkoby.

ättakûle, pl. -a

Uppåkra

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ättika

ädrefja, -an (gammaldags och tällegynt); numera vanligen ädrika (hos personer födda på 1860 talet och senare)

Burlöv, Tottarp. Göinlöv.

1925. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Åttika:

So skar di op ad i stora bida, so
hade di ädrika tr. (om sylta)

Tottarp. Bengta J-n

1934. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ättika

äddicka-n

ättika

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ättika

ädditja, -r

ättika

tjöu itt stoja ädditja ti mi

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ättikeflaska

äddicke flaska - n

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ättiksprit

ädikasprit, -an

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

äventyr

äventyr. -et

Sottern; Kyrkoby.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ö
Ø_1 – n j ²⁄₋a . ²⁄₋ – na (s) = ō (allm)

M 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ŏ

Ø . -ad. pl. = . -an

bokstaven eller ljudet ŏ .

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öde

öe, -oleŋ.

öde

hused hav ståd öe i mäŋga ål

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931. 22

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ide

ile (indekl.)

ste ile ; ligge ile.

Tottarp m. fl.

Bara hd

253 J. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ödegård

Ödegår. -n. -a. -ana

gård som står öde däröfver att jorden brukas under någon annan gård.

Tottarp.

Tex. om Tottarp nr 2 på 1860 talet, då ägaren Jöns Andersson hade bosatt sig å n:r 1 som han jämväl brukade

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelagd

ölajd, mv. ∫. o. v. =

kan har betydelsen dödad, men
även förstörd.

han välte på ti å ble ölajd,
han har ölajd allt va han har.

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelagd

ólájd eller ólejd = förstörd.

förlösad: dödad, mördad.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ödelägg

ŏlăddj, - en

slŏsare

dăn e ente nåd fäddlăn, de e en

năkkti ŏlăddj.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ölägg ö4lägg. ödelägg

n., -ed.

"Han suppen o kalasar, ti han inte har mer igen, de' ölägged."

"Far hidder skaff, o mor hidder ölägg." (Ortaj)

Den som slösar, fördärvar.

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärehog 1850. Upptecken. 1890. S. J. M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödhi lägg
ø'leiʃʃ, -ed, (n) = "ölägg" slösen ödelägg.

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ödelägg.

ö"lä"gg-ed, ö"lä"gg-en

utgift, ödelä"ggelse, även i

betydelsen slösaktig person

hann har, bled jut me iH

rä"ttet ö"lä"gg.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* ödelägg

óleg, -ed

= slöseri, bortslösande

dessert óleg

Lomma

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1916

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

1 ödhilägga
ȯlèʃʃa, ȯlèʃʃor, ȯlȧ, ȯlèʃd. (v 1 ödlägga
2 ôdelägga. förstöra.

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga
v-

ø̲l̲ägg̲a , -l̲a̲ , -lajd el.-lajd

i bet. slösa, förslösa

di ø̲l̲a̲ pa smæjl̲e ; di lade frā̲made

vr̲e a vær̲a̲n sy̲nda.

Tottarp N. F.

Nr 12498 Tottarp Bara hd

I Ingers 1945

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålägga å⁴lägga ödelägga

-er åla³² ålajd.⁴⁰

"Har du reda på, att Hans Olsen har alajd si? Han hevnde si i går."

"Ålägga nån, sitt arv, sin framtid."

Taga livet av sig själv eller annan, slösa bort, förstöra, fördärva.

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög 1850. Uppteken. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öläddja

öldelägga

impf. öl̊á

döda

han öl̊á si sel.

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

145

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga

ǿledzja, ǿledzon, ǿla,

ǿlœjd

förlösa, konsumera, förbruka

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ö delägga

ö"läggga ö"la ö"lajd

för da"rva, även i betydelsen
mö"rda

hann har ö"lajt allt va hann
har,
hann ö"la si

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga

ǫ́lægja, ǫ́lǽggor, ǫ́lä, ǫ́läjd
ellen ǫ́läjd (ellen -i nor. ǫ́läjt
ellen ǫ́läjt) = fǫ́röda, fǫ́rsloja,
fǫ́rstöra; konsumera, fǫ́rbruka.

ǫ́lægja pǽja (nor), } = fǫ́rsloja
ǫlægja pǽja (töder) } penningen.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara hd
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga

ólägja (yngre ólåga). -or.

ólå. ólåjt = 1) förstöra. förstöra

2) tillintetgöra. döda.

Kyrpåkra

x/ en person som var född 1850 hade ännu uttalet

ólägja.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931:
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öbelägga I, 2

när han hade ólajd pöjana, so
fondéra han po ånad

Bara

di ólå dom a begråva dom i hùmlihéd
(hån = döda) Burlöf

dén fråken hon va rént gålen te a
óléga. Burlöf. (hån = slöa). 4. p.
1925.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å delägga. III.

ĺeĝga si = taga sitt liv; liksom
ĺeĝga även kan ha betydelsen "dräpa".

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ödelägga II

ja ölegon ènte mer en en krona
om dån.

~~Bulöf~~. Westhög. H.N.

dne sedon a brenon jus a ölegon
jusasit.

Bulöf.

dén fruen va so forfærlet gålen ta
a ölega.

Bulöf.

№ 253 Bara hd. I.Ingers
1927
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga:

dan e mäga ölegjon vän te
vragvänes.

Tottarp. Bengta J-n.

vi hade brölop i tré dä; vi
öla so mäd, so mäd, so mäd so.

Burlöv. H.P.

1934 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga:

dén fruen óla so mied hon fík.

Bullör

Nr 253 Bara hd I Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga:

di øledzjor en fårli haw pàpor

Burlöv (Skåne)

1949 167 Rekl hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ô delägga:

dan ólas ènte fàelet
mèed fyla i mét hém.

Tottarp. H.N.

1950.

Nr 253 Bara hd

I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga

ärkstasmånen han ble fått,
for prägana ölå for han; di va
nånt fårlia te a ölåga.
(slösa bort).

A. Hj. J.

Nr 253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga

de e bära te a je dom
· läga, so di kan ödelägga.

Nr 253 Tottarp Bara **hd**

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga

i bet. förstöra:

vem ödelade -ad, -ade

kärnarhålarna?

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödelägga

Di, säm ente ble ölajda,
ble tana ti fånga...

1164:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

²ȫd, adj.

²ȫdet a.

²ȯde, folktom.

hær ude i tjrop e so ²ȫd a bȳ.

Nr 23367 Bara hd

Ingemar Ingers 1921-22

Tottarp Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund Bara

× ödet
adj.

neutr. ödd = öbligt

hær i týrop e fårlet ödd

[hört 1916.] Tottarp.

Nr 253 Bara hd. L. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödmjuke ödj.

ömjúkast (supral.)

"tackar alla ömjukast"

56/8:10

(kyrk. lån)

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödsla

ösla

ödsla

han ösla me päuja på de va
skam.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ödslig

ösled, m. o. d. = m. f.

ödslig

skolan liddjou så ösled ude i skåren

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögha

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

ögla. ögad. ögon. ögonen.
hon i bet. "öppning i kvasten."

knyda ögad ihop (ant. fr. Lomma).
ett namn som blunda. blöta.

preja ögad av skomågaren. fllm.,
namn på en fällek.

Lomma. Bunkeflo
Tottarp Bara

Bara hd
253 I. Ingers. 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

di tror di ska slå blår i
ljänen på mej (= lura, föra
bakom ljuset). Burlöf.

var hära métor för bägen en
ljad. talesätt. Lomma.
ljänen har rénd. Tollarp.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögn

forts.

vɛ́kən tœ́s ska du fri̲a tɛ i da̲ ?

– ja vɛ̀l ènte fri̲a tɛ den svòrta. for

hɔ́n̲ ha̲r so̲n̲a nɛ̀lia ɣ̀jen.

Burlöf.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögа III

de e som hon har skolad förtröjad

tjänen på folk.

Bara

di hade bönzed för tjänen.

Burlöf.

han va ilane nå i ögenen lobs.

Öga pl. ögen in nyan uttal / Lomma

Lomma

№ 253 Bara Hd. - I. Ingers

1926

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga V

dær kom en stor höz me bara tré

bén, a han glöde so ÿjenen tindra.

mål. varulven. Burlöf (E.R.)

ja, han har sóna gràna ÿjen.

Tottep (Hans Jönsson)

han hade bara ít ÿja a va

tröffenare ---

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers. Tottep

O.A.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ö
ö
~~Solvoga~~ s. n.

ya

i bet. "solvöga" se 3693:2

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga:

Var nöa kö han ö'se
gnàna ÿjan men han mòlkar
brå liavèl

Tottarp H.J.

replik till modern, som gjorde invänd-
ningen då H.J. ville gifta sig med H.P.
som hade söna gnàna ÿjan.

enl. H.N.

1952

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ùga
s.

han e nók endón a
spréjon for ỳjanen

På tal om S. V. som lagesmannen inte
ville skaffa.

Nr 253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga:

han di en vòɪal, so ska
den hæga nóɪ på de ène
ɣjad.

vòɪal = hårsvivel.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögn
s.

ỳja, -ad. M. ỳjan, -an

rt kräj som dön ow si säl,
so kalad, de ledjon ỳjanen gränt
ihöpa.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga II

de e stòra pafiéstregor for
ỳjenen a hòaded, nar di e ude
a fỳr.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga:

dan skola man ha gjænan
åla stäns.

jakop ånonsen kan liasom fjisa
ina gjænan.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga:

so skola den bèjas for
ỳjenen po dèn, som skolen
plòka (på talområdet)

Burlöv P.H.

Nr 253. Burlöv, Bara hd

1953 I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ya y^3a^2 öga

n., yad yen yenen

"Ja' tyckjer, kan skulle skams yenen an sa."

"

"Glasyen.

Oga.

ynasten y^3naste^2n. ögonsten

r., -en -a.

"Den lille e morfarens ynasten". Ögonsten.

Bjärhog 1850. Elpptecken 1890 S.J.M.

M 2439. Bara hd. S. J. Melmén

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

I mitten i löparen fanns
ett hål (yad) för inläggning
av malt o. dy.

Hela fasen är lagd utom
(yad) inom parentes. J.I.

2116:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd.
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögа

...å ynen skinde

sån bara ilen,...

1165:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 EXC.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

öga på solen: yad

2682:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

De to nära yad, sa hin
dränjin när han sparka
soen i ämnen.

930:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

Beteckning för smågråta: flåbba,
ta ti ypnen, ...

3122:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögo

"Jo de ser ud såm
han hade itt ya ti
en pis or tös, ...

1064:3

Nr. 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

Allt va hans yen ser kan
hans nära jära.

1493:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Pe Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga, s.

Välla me yenen

1112:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögat.

Vänna de nida udfär po yenen.
vålla me yenen.
= "rulla med ögonen".

1112:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

ȳ̀ja, -ad, ȳ̀jan, -an

praja ȳ̀jad av skomägaren,
namn på en jul-lek.

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd
I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga:

en far sata ÿ/anan pa
skäft = se upp. vara upp-
märksam.

Burlöv
M. f. 1904

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1975-76

1975

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögn
s.

de e bå̄na et ti̲th å̄l for
ɛ̄t ɣ̄ja (sagt om liten oval
glasruta i en dörr)

14.f. 1904. Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1975

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öga
s.

de kan en gamal tjäärg si, som
kan fèmtan kryckor a trèätan
trabén a ett hålt ÿja.

Burlöv

replik av Läraren H. Helmgren, då barnen inte
kunde besvara en enkel fråga. 1870- och 80-t.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga
s.

M. syn, best. f. M. synen

M. & B. s. 176,
180.

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

ya, n.

s.

M. yen, best. f. M. yenen

14 LB. s. 156, 203.

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren-Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

123

öga

ya, -ad, -en, -enen

n

oga

ja har fått itt skalv i mitt ya.

han hålt po å tava gjenom = han
blev förvånad.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

22

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

ya, -d

öga, hål i kvarnsten

lâddj nu malt i yad

№ 948 Lyngby. Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

ögja . -ad. pl. ögjan . -an

ja frk lita gít i ögjenan.

Nr 3334 Lyngby, Bara hd

Emil Christensson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

ya-d, yen-en
öga

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögas

yàs yàs yàds

titta

va står du a° yàr ettar

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öga

ögja, -ad, ögjan, -an

S

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ögas, v.

yas

titta stort

di börja å yas när di så mycket
å ville enkt gå fram

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögas, vb.

... men vär mulla vi kom ti
yas di å ville åu i galopp

[om hästar]

934:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögas, v

... börja öjen yas å
myja sk. ...

1165:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ygla
ÿ²la. ²-an. ²-or. ²-orna (sl) = ögla

(Bara)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögla

ỳla, -an, -or, -orna, ỳjla

Bunlöv Tottarp, Nevishög. Hörlab. Bara

yngre ỳgla etc. Hellm.

dén hade han läjd i en ỳla ...

Tottarp.

ỳgla M.M. bíg en ỳjla!

Bunlöv S-å

1922. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögla
s.

yla -n, ylor -na

ögla

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögna

ögna, -ar, -a, -ad

ja har ännte läst ad igenom ännu;
ja börja ögna so nät över ad.

Tottorp.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931:

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögna
v.

yna, -r, -ad

ögna ýna

de e så smått så en kan
knafft yna de

№ 948 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1947

100 st.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögna
v.

yna yna ynad

öʺgna, se

väʺnta litt ska ja yna

öʺver de

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögna igenom

ögna igenom

genomse. hastigt genomläsa.

Nr 3335 Burlöv, Bara hd

Kristina Pålsson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† ögnabryn

ögnabryn, -en (pl.) ögonbryn.

samma

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1929

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ögnahår

ỳnahår. -an (pl.)

ögonhår.

Lomma. Tottarp

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1929

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ ögnaloch

ỳnalåg. -ad. pl. =, -en

ögonlock.

Lomma. Tottarp

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1929

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögonblick

ȳjabl̄k. -ad

på ȳjabl̄ked.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

ögonblick

ögonablinkj, -en

ögonblick.

de jikk i en ögonablinkj

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ögonblick, s.

De jitti i itt ynabelintj.

947:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögonbryn

ögnabryn-ed, ögnabryn-en

ögon bryn

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögonbryn, s.

rynka ynabrynorna.

" Rynka ögonbrynen ".

1112:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögonhår

M. gjnahåa, -an

gjnahåaen di ska ja fajas!

I. I.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögonhår

ynàhår-ed, ynàhår-en
ö"gonhår

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ögonklinkt

gnaklinkt, - en

ögonklynn

han slo gnaklintjen åv si

№ 948:9 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögonkorn

gnakorn-ed

får gången börjar i
inre ögonvrån,

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögonlock

ynàlaºg-ed, ynàlaºg-en

öºgonlock

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ögonlock

ögonlåg, -ad, n. =, -en.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ögonnäste

ynanäste-d

ögonvra°

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ågonsikte

ynasejte

ågonsikte

han har gott ynasejte

№ 948:9 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ök

-öj, - ed j - öj, - en

häst

han har tjyppt ett öj på marknaden

Rätt genus?

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ök

Øj. ¹ad. µ. =. ¹en

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååtn 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ø 1, 1-ed, ök, 1 en. (u) = ök, höst

ök

(allm)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

fBa

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ö̆k

ö̆j ö̆⁴j.

n. -ed = -eu.

"Nor krubban e tom, bissi. öjeu" Ortoj.

"Ola Kristersen i Bulltåuka sa en gång:
'Känner di inte mej', sa Känner di, min
God o sjel, mina öj, for di kågar". (Berättat
av en man från Bjärshög)

Gemensamt namn på hingst, "häst"
(kastrerat hingst) och mär (sto) Vänd.
M 2439. Bjärshög, Bara hd.
S. L. Wolf 1890

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

(kastrerad hingst) och "mär" (sto).

№ 2438 Bara hd S.J. Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ök
s.

ö"j - ed, ö"j - en

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ök

øj eller øj (samt øg, ngan uttal bland de yngre). ´ed. —, ´en. = ök. häst. øj lomme. Hackarp

´øjen e i fygl bå´a två, so dær e øjen kan ri´a på dom.

(Bunkö)

øj: Bunkö. Skabersjö. Tottarp. Bara

øj: J. N. Åhus Tottarp N. S. Ugley. Bara

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ök. II.

Èntan Øj ellor vøjn. Hyby.
(vanken häst eller vagn).

dær va bède te Øjen i skåwen
Skabersjö.

et tròed Øj. Tottarp.

han skole le Øjen ósan. Tottarp.

Barafhd
253 I. Ingers 1921-1931.

(A. J., Øj.)

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ök III

störa. gräva. välförade öj.

Burlöf. J. W. Åhagen
f. 1835.

Öjen di kone änte dröa han.

Burlöf. (mölkaren).

ja gar nör a förar öjen. Bara.
L. F.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.
1928 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ök II

han fsjöfte et liked svört öj.

Burlöf. K.P.P. Åkarp

tòra öj. Gudra håsten. Millebarpa.

de va gràna ög dén han hàr.

Bråglup.

fàr han hade làza ràr me öj. Tottarp.

L. N.

1912. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ôk:

di hàde et pår øj.

Flachorp H. C.

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ök E

so fort man kane häja

sjöjen på et öj ---

(uttryck för att rida) Tottarp. H.N.
f.66

öjen e kåda. Tottarp. J.L.

di hade inte mer en en hälsnes
fekräj a fina par öj. Tottarp. H.N.

Nr 253 Bara hd I.Ingers

1945

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ôk:

anoas ànorsen han hade

två dòlia öj.

Tottarp S. L.

1952 253 Bara kt

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ók:

do kan i koma hid a fjova
et par øj aw mæj

H. W.

di va so snèla som et par øj
kòne vá

Nr 253. Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1950. Exc. gr.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ö'k

de jäːa val dé, ad öjan
skola èda.

/oh./

jà hade tól a fjäːtan fekväj a
tré, fíra öj. /oh./

Nr 253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ôk
s.

ɛt øj' a vàŋa de ståk di,
a ~~ti~~ fek de spràŋa te de
se
styrt.

spàŋemalshàntaŋa di - hade
hàdoŋ te øj.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ök

én gång di skule hänt

han, di hade rét öjen upon

skawtöpana.

(u sägen om åsumspågen).

Nr253 Tottarp, Bara hd

I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ök
s.

1. Öjad nöjta tè. so han
falt baglägas aw vöjnen.
han hade et pa små öj, fèmtada.

Nr253 Tottarp, Bara hd
1.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ök. s.

Öjen

= hästarna

934:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ök, s.

Dc e bättor å va ena barn
än ena öj.

957:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ök

Di slåss sån barfutta

öj.

930:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

o'k
s.

õj , /1. =, n.

häst

14 a B s. 152

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren-Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åk

..å han ga si ente ti å
ta fatt sin fars öj....

1164:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Øja ökа 1-or (ö 2-or) øjtа, øjl. (ob) = ökn ökа

Bara. Lundbra

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öka
v.

o"j a o"j te o"j t

o"ka

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öka
v.

öja, öjte, öjt

Burlöf & Tottarp

i yngre mål öga, ögte, ögt.

1. di ska öja lönen te arbetarna; di kan inte sotenéra på di lönorna di hår. Burlöf. E.A.

2. di ska öja trädorna. Burlöf.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öka

ö.

öja, -or. öjte, öjt

Tottarp. Joh. J-n.

di ska öja a öja, so de kan höla.

Tottarp Joh. J-n.

1956. Nr 253. Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öka, vb.

öja farten

1112:13

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öka

-de stymde å ysla si
å ja öjte po farten, . .

1165:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öka sig

öja si, pres. öjer si

= förena sig.

de öjer si. Tolleryd.

1933. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ikafjät

ȯjafjȩ́d, -ad. pl. =. -en

hȧ́st-spår. steg efter hästar.

Bara.

1912 Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ökfjät, s.

õjafjed

1112:7.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ök-hjälp

öjajälp-en

ja ska ga° a° jåna
öjajälp

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ökahjälp

öjajälp, -en = lån av hästen,
hjälp med hästdagsverke.
han fek öjajälp ifra jens ånors.
Åhesp, Åsbo sn.
J. N.

Bara hd
253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Ökahäck

Öjahäk. -kn. -a. -ana

höhäck för hästen (öj. = ök).

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ök-håck

ö̀jahe̲k̲, -an -a -ana

fodenhäck för ök. hästar.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× åka-knicka
s.

Öjaknäfga pl. -or

dålig häst med långsam gång.

so hade han två små öjaknäfgor.

/oh./.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

~
öklort

Beteckning för hästtäck:

"-ja-lort."

3203:8

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ökmök, s.

ögamög

"gödsel"

956:11

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ökmök

gödsel: möj (komöj,

öjamöj o. s. v.)

2016:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ökpiss

För urin: "öjapiss."

(Hästaco.)

3203 : 8

Nr 18963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åk-skjuts

ȯja gȧs pl. -a

kåstskjuts. Vanligen: hästa gȧs.

Nr253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Bks-lass

öjslass

öjslas

så mycket en hått kan draga

däv er jo helt öjslass i denbonken

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1942.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ökstall

Namn på huset för
hästarna: hästastall,
öjastall.

2016:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ökstubb

Namn på foder som
nytats: kostobb, ögastobb
o. s. v.

2016:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ökatatter

ö̆jatatter, -en, -tattra, -tattrana

en som bär sig illa åt med

hä̆star

de har bled en räkkti ö̆jatatter.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öl, -ed, öl (n) - öl (allm) öl

Mt 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

õl

ǫl. -ed. Allm. i Bara hd.

di brǫjde sǫl ǫl te jul. Tollag.

i hälgen skole di ha ǫl, a di syna

dåna skole di ha drika.

Barlöf.

№ 253 Bara hd. I. Ingers
-1929.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öl II

nu ska du gau a bjuda öl på
dina främade.

Bulöf (n 3)

vi hade so gruvelia gott öl.

Bulöf (n 3)

Nr 253 Bara hd I. Ingers.
1948
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öl IV

han tar öl för ärane,
som di' slår.

Tottarp m. fl.

Om en som gärar gör sig ärende eller finner upp anledningen får att bjuda på öl el. snaps.

1949 253. Barakt

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å

de ble øl, de fýsta di bèøjde

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ölfjäding

ölfjäding, en olfjäärg

ölfjäding

ölfjädingen lå på stolen

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ölkar

Ölkär, -ed, pl. =, -en
kan för Hbygd.

Burlöv.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ölost

Olȯ́st, -en

mjölk och dricka sammankokta. Låneord
från stadsspråk (Malmö); målets eget
ord är drèffasùa el. drèkasùa.

Lomma, Bunkeflo

di skȯ́le ha olȯ́st te kvéllsmȯ́d
(uttal. lärlingarna på Alnarp)

Nr 253 Bara hd I. Ingers
1944 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ölänning

ölänning, -en, -ar, -arna

liten lätt

han kom tjänares me en ölänning.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ö länning

ölänning. -en. -a. -ana

pl. ölänningar etc.

Carten ligger i ölänningen

(talesätt om ärvde anlag)

Comma

1925.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ólänning II

i bet. 'ólänningahåst':

skåla som den värste ólänig

(talesätt) Bulöf

1918 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

õm

adj.

t m

l

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömr

imm, -n. of =, -t

pl. ar, -ane, -ast

ja e så imm i mina ben

№ 948. Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ön (adj) = ön. ön (adv.)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ön
adj.

l m

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååtn 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ön

imm, immt, pl. imma
ön

ja e imm i sian

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

òm

èm, èmt, èma. ffem.

(i Skabersjö: em / Millebega "

dære sò èmt.

lomme

jà e so èm i tènen (ynge: gèm

i tènen). Tottarp.

dærva ènte en bøl som kone va

èmare en dé. Bara hd

Tottarp.

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ön

De to po de simma.

1063:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömfotad

infött, -n. d. -on =

pl. -a, -ane, -ant

ja e så infött så ja kan knapplt gå

№ 948. Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ömfötte

immfgått immfgått

pl. immfgåtta

ömfotad

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x ömfött

ömfytt, - nr. f. o. nr. =

pl. - a, - ane, - ast

ömfotad

jare så ömfytt så ja kan

kniafft gå

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ómfóte

ómfót

med ómma fóten, ómfotad.

yngre ómfót, ómfót (komma, rotang)

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1929.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömföff, a.

vi va blena så imfutta

934:10

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2
ønska, -ar - a - ad ønska

= önska, ha medlidande med,

a de e synd om han, gobalived,

ja ønskar han liafolt.

Tottarp

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ŏnka II

ynka:

fǫk, de jɨk ĉiasoɨn ĉeta omstȳr
for han, a mànana di ȳnka si_ǫvor
han a bǫjde òp et hɨs te han.

Tottarp. O.J.

(fǫk = Fenk, en Länsman i Bara hd)

1935

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

å imsa

imnsa imnsa imnsad

byta

imnsa sjørta,
imnsa sjing,
även i betydelsen "nöra på sig"
nu bärjar hann a imnsa sig

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömsa

èmsa -ar -a -ad

byta; byta om. Lyngby.

èmsa Jörta.

1933. Nr 253 Bara hd I Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömsa, - ade, - ad

"

ömsa

han har nåkk ut fåra han
ömsar de då.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömsa

..men kula kröv nära
i gräven å missa
skjorta, . . .

1064:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

imfiyad . adj. ömskinnad

= ömskinnad. omtålig

Lomma m. fl.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ôməskinnad

imməsjingad

ômhudad

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömskinnad

innsjinjad, - nr. f - n - =

pl. de emsjinjad

ömskinnad

hane så innsjinjad är di.

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1939-40.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömtålig
a.

ymtóli

man blev ymtóli a fyplnéin

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingers 1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömtålig

emtóli, neutr. emtólet

Burlöf.

ant. 16/12 1912.

yngre: ymtóli (E.L.)

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ómtänd

imntänd, imntänd

pl. imntända

ön i tänderna

ja kann ente eda eble

fåe ja bler sa° imntänd

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ŏn

ǧn. obǰl., endast i förb.

i ǧn = dråkig, om förhållanden.

Tottarp. Ivarp. Genarp.

de fåred e stört i ǧn. Tottarp.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ön

ɸn, endast i utan.

i ɸ́n = drägtig, om får.

G.

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ōn

ɸn, endast i utta. i ɸ́n
= duktig, om får.

8384. Bjereshög, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ön

ynn

i ynn
(med lamm, dräktig)

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ön

Beteckning för dräktig tacka:

"i ömm, i lämm."

3203:7

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x i ön

i ön

dåktig (om fårs)

(r 3335 Burlöv, Bara hd

Kristina Pålsson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x öna

öunar, -or, -de, -d

lamma ȳna

mitt får ska öuna i da

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ōna

unna un[3] a[2] (u drages åt ō) s: ȳna

-er -de -d.

Om får: lamma.

№ 2430 Bara hd S.J. Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ŏ̄na

v.

ɣ̀n̲a, ɣ́n̲or, ɣ̀n̲da, ɣn̲d

föda lamm (om får)

8384. Bjereshög, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ǫ̃na

v.

ǫ̀na, ⁻on, ǫ̀nda, ǫnd

föda lamm (om får)

G.

Nr 4481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× öra

v.

ynna ynnde ynnt

fa° lamm

fåred har ynnt

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ōna

ǥ̄na. -or. ǥ̄nde. ǥnd

= föda lamm (om får).

Tottarp. Bsarp. Genarp.

Möllebergа, Bjereshög

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ōna

ǫ̀n̲a . ǫ́n̲or . ǫ̀n̲de . ǫn̲d

föda lamm (om får).

Tottep.

fåuren di skol̲e ǫ̀n̲a .

sòm̲a si̲or „tòm̲a" a nån si̲or „ǫ̀n̲a".

Tottep. G. L.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1924.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öna, ob.

... när fåren skolle unna

...

[föda]

935:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Önneups-främmet

M. ǵnorpafrå̄mada,

främmande el. gåsten från byn Önneup i Gelie sn.

mǵlors di skå̄la ha ǵnorpa-
frå̄mada, a ja fe̱k ga̱ ta lå̄ŋ a
tjǿva kå̀gor.

kv. f. 1874.

1965. 253. Burlöv, Bara hd.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

önska

ønska, -ar. -a. -ad.

allm.

vi har so brå, so vi kan änte ønska vor bétor.

Bunlöf. f.-N.

láas kan va eye a ønska sörens hýns en gå jul. Bunlöf. A.-A.

1928

№ 253 Bara hd. I.Ingers
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

önskeväder

önskevär, -ed önskevär

sådant väder som man hälst vill ha

hon har hållet önskevär på hela

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1942.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

önskevåder

Uttryck för vackert
väder: "Unskeväär."

938:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åven (adj) opin = oppen.

öppen I

Uppsken. Nefvertalsv

Kyrkhelsa

jfr åwen

M 248. Fr. Bååth 1906.

Da

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åven opin /adj/ = öppen öppen /

Mölndals sn. Bara Skånebergs hög

ff åven

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen I

adj.

Öven, neutr. Öved

(samt öppen, neutr. öpped, vard. nyare uttal)

Lomma. Uppåkra,

Bunkeflo. Tottarp, Nevishög.

du kan jänna la dären sta öven

Bunkeflo (men Måns Ols. Åkarp)

däret stor piv öven (vidöppen) Tottarp

Nr 253 Bara hd I.Ingers

1923-

jfr öwen.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen II

åven, neutr. åved

Jenaryn, Lyngby.

Hyby. Bara.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 253 Bara hd. I.Ingers. 2 öppen

öpen el. öpen, neutr. öpet, adj.

– pl. öpna (Hultön)

vanligt nyare uttal av oven = öppen

förekommer i den yngre dialekten.

I samma personer som uttala öpen

säga dock t.ex. kröva, slöva,

tröva med – v; dessa ord avvika

mindre från riksmålet än oven. Det

genuina uttalet av öppen Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen II

de rèjna som himelen va öpen.

Tollaya.

ja kan öndras vafor dæ stø so

piv öved. Tollaya

dræzahusdåren, den övonste dåren den

stø övan; iblån snide de ig po sæzen po

dom. Uppåka.

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

1928-29.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen

forts.

ja har ènte vad ùde ogon

ôven himel.

Bulöf (Åkarp)

fönstorna va öppna. Bulor (m fl)

dårarn skola ènte sta ôven.

Nen'tshög.

1934. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen:

Ovan skorsten. Yngre:
Öppen skorsten el. Öppen skorsten,
gammaldags skorsten, nedtill vidgad och
med ingång, så att en vuxen person kan
stå i den.
Vi laga fläsk i öppen skorsten.

Nr 253. Bara hd Burlöv.

I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen
adj.

ǫ̀wan, ruta. ǫ̀wad

L

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen, a.

åuen, nr. o.d. = n,- ed

u = w

ǎppen

stǎnj dauen, den stǎr ǎuen

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen
adj.

ǫ̀wən, reute. ǫ̀wəd

1924

G

Nr 1491 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingvars Enc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppna

v.

ɛ̀wna -ar -a -ad

ɛ̀wna dɛ́ran

Nr 1481 Genarp, Bara hd

Ingemar Ingers Exc.

S.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppna

ǫ̀wna -ar -a -ad

Gyngby. Genap

ǫ̀wna dǫ̀ren.

Nr 253 Bara hd I Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppna

uppna näbbed, - tala

upna nebed

jartore enté uppna näbbed
å di om ja fitt leidja inje i
vannen.

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1947.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

Övna, -ar, -a, -ad = öppna

(uttalas numera vanligen öppna,
även av dialekttalande personer)

Bulör, Tottarp, Gönlöv

kan ste öp a öppna fönstored.

Bulöf.

pret. pass. öppnas.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppna II

so fört di kom óp a ỳppna dåren,
so kördes dær ènte rad.
(en benàttelse om ett spökeri/ Bunlöf.

Nr 253 Bara hd J. Ingers.
1936

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppna

öppna -ar -a -ad

från upp. i inlånat under denna form; den genuina formen torde vara *ǫpna.

Burlöv (Sunnanå)

Nr 367 Oxie hd

I. Ingers

1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öppna
v.

Öppna etc.

so Öppna den ene fönstored

Nr253 Burö v, Bara hd
I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppna

Hon tore inte uppna
näbbed.

1063:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppna

..men när ja åuna
daren lå alla kräjin
po sina plassor....

1165:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 EXC.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppning

öppning, - en

anordning

Obs. Från läkarspråket!

ja har ente hatt öppning po
itt par da

№ 948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppning

ỳpney . -en- or -orna

(Nyare uttal. Äldre torde vara ỳvney)

de va en liden ỳpney dær

Bulöf

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ǫ̊ra, -d, ǫ̊rena, ǫ̊rnen. (n) = Öra
(allm)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 2 2 2 öra

öra, örad, örem, örenen

eller örn, örnen = öra

Så kallas även handtagen på

baljor, korgar, krukor etc.

Små grytor har öse örem.

(talesätt)

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öra 4

ja skola tjöva en spánskon flua
a legga bag örnen:

Burlöf (mållaren)

han hade en knuda hör bag örad.

Burlöf.

han hade fad hål bag örad. Burlöf. A.A.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

1929

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öra III

toska ozor ǫrad, troska unde öra,
om viss metod att hålla plejen (slagan):
halenrzana di task ozor ǫrad.

Bankö B.P.

testa i att hålla plejen lägt till höger om
det högra öret:

du toskor ozor ǫrad nué. Tollarp.

G. L.

1931. Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öra

forts.

Öra i'bst. handtag:

+/

en kåws, dar e ít öra po dén.

+/ett slags lerskål.

Toltorp. O.J.

1935. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öra IV

ja hade fad en byL i ørad en gaz.

Mölleberga.

ja hade hat byLor i ørad för.

Mölleberga.

dær va rt hágeL som va gad i de
ena ørad.

Mölleberga.

1942

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öra

För spetsa öronen: "spissa örn."

3203:8

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öra, s.

Klippa me örnen

= " köra på örnen "

1112:4.

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ôra

ȍra, -ad, pl. ȍrn, -en

han drȏ ȍrnen ád si =
ängrade sig; blev försiktigare.

Nr 948 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öra, s.

han e ente rektet four
bag om öronen

957:3

Nr 10963 Lyngby, Para hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öla
s.

de e blad gàlad i de èna ànad

Burlöv m. f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öra
s-

best. f. sg. brad

M & B s. 175

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gre[illegible]-Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öla
s.

ja sa ta mànana, di skole
lega nón réa, man di vele
ènte hùna pa dé ùrad (=
vore likgiltiga, oförstående)

Nr 11679 Tottarp Bara hd Tottarp

Ingemar Ingers 1975–76

1976

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öra, s.

Små grydor har åsse örn.

örnen, b. pl.

957:6

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öra

Han dro örnen ad si.

1063:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

örabalja

ärabal, -en, -er, -erna

balja med ären

har du en ärabal å låna mi

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

Örabal -en -or -orna Örebalja

= örebalja, balja med handtag

Ullm

Ett Örabalja i en bouppteckning
fr. Soltorps sn 1839.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Örabalja

Örabål, -en. -or. -orna

balja med öra eller handtag.

di bar vid hela örabålen me

brännevin te dom.

Uppby.

1926 № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ örd

adj.

ørd eller ørdor, pl. ørda.

= yr.

ørd i høeded.

nar de va rèktat vàrnt so ble di

liasònn ørda i høeded.

jins ørdor. ôknamn i Tollerp.

1985

№ 253 Bara hd. I.Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

~~yr~~ (örd)

a.

örd, m. sf. o. m. =

pl. örda, -ane, ast.

yr

ja e så örd i hoved så ja kan knafft stå.

hau e så örd å galen

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× öra

öra

yr

ja ble rent öra

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× örd, a.

han jitti sån han va örd.

"gå (oroligt) av och an."

1112:8

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örd, a.

... å där sprant piorna om
hin andra sån örda huns.

933:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

~~44~~ ~~ö~~rd

Han spratt omkring
såm en ~~ö~~rdor humra.

930:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Örder-Berlin

ö"rdorbarlin -en -a -ana

ostyrig person

en nä"kti ö"rdorbarlin

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ôrh, -d, ôri, -n; (n/-öre (allm) öe

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öre

Öre, -ed. pl. =, -en

(mynt)

nör i vänstra mun käftfjälen,
han e inte vör fém Öre.

Tottag.

1928 № 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öre II

Hàde man ett pàn Öre, so
skole man gau te jùnfan a
fjöva karamélor.

Burlöf. P.H.

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× öreb̊alja

öra bal-en - or- orna

balja med öron

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

orfil. -en - a - ana örfil

=örfil. från ord nh

opsetare.

Uppåkra
Kurlöv
Tottarp

253 I. Ingers 1921-1931. Hara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Örfil

Pär a Pål a ji ini en
di bòde i sáma hús,
nær Pär a Pål va ùde
vém va dó èga ?
so skwle di sí "ji ini en", a so
fékk di en örfil.

Tottarp
K.L.

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1977

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öafil:

va de ènte so man lỳstna,
so fek man en ofil'.

Nr 253 Tottarp Bara hd
I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örfil s.

örfil

865V:8

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Örhänge
s.

örnhäge, -ad. n.

han nu en av smébälana
fad örnhäge!

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers 1972-75

1973

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Örla

Örla, -ar, -ade, -ad

ställa till galenskapen och oreda

Kom ente hid å örla

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× örla
v.

örla örla örlad

inna omkring

hann lu dan a° örla

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Örla

pres. Örlor ; impf. Orl

= bimla .

Burlöf.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

† örla

örla, -ar, -a, -ad

virla; driva omkring, springa hit och dit.

skrädaren han sprang omkring

a örlar. Tollarp.

där har han lurad a örlad hela

förmiddan. Tollarp.

1931 Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x örlande

åulane; - d

stim och ovåden

de va itt fault åulane.

№ 948 Lyngby. Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örlande

..a där ble itt farlet

örlana, ...

1164:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x örlig

Öuled, nr. sf. o. u. =

pl. a, -ane, -ast

dägt om en person, som fått
omkring utan reda och ordning

hare så öuled åu si

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x örling

örling, -en, -ar, -arna

örfil

han fått ti en örling då han
hade nära satt ti.

M 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Örling

Örling - en - a - ana

örfil

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× örling

ø örleg, -en, -a, -ane

i gngse mål örleg, etc. = örfil.

få en örleg.

Burlöv - Torup

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ örling

örlig, yngre örlig, -en. -a

örfil.

Bulsj.

e de so du ènte holon di i

fèzad, so ska du fa di en ordéntali

örlig!

1938 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öra

Ora. -an. -a, -ana

allm.

Bud. Tokarp

Hyby

1924 № 253 Bara hd. I. Ingers Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ôrna
v.

ôrna ôrna ôrnad

ge ôrfilar

hann ôrna hinge redet

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ôrna
v.

ôrna -ar - a - ad

örfila, giva örfilar.

han bejgga a skola ôrna dom.

Bulöf (mor Malmberg)
ja ska ôrna dæj so du ska änte vrida
har du har hima. Bulöf. efter H.P.

1941-42 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Örna II

han holt dom i tókt a Örna dom.

Sunlöv.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943-

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 1
örna op, -or-a-ad, öna opp

= öna upp i: örfila upp,
kildela örfilar.

Lomma m. fl.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x örnamätte

örnamätte, -d; =, -w

en som är uthungrad och får sig
en grundlig måltid, detta säges
även om person, som intager starka
drycker så han blir överlastad

han fick sin sitt örnamätte

№ 948.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* Örnamätte

Örnamäte, -ed

= lystmåte, hållstånd av mättnad

nu har ja fått mi et

örnamäte.

Lomma.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

*ónnastjärta

ònnastjærta; -an -or -orna

=tvestjärt

Ant. fr. Ingers. (A. H.)

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x Örnastörta
s.

Örnastùrta, -an

trestjärt.

Nr 3385 Nevitshög, Bara hd

Carin Book 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

i ungott

örnegaått-ed, örnegaått-en

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ôngott

Ènnegot -ad. pl. =, -en

de nèna ènnegoted dwor ènta
a làga.

1949. Nevitaboj, Bara hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ôngott

Ôngott. -tt. pl. =, -tta

bsnp.

Ongott ete.

Bulöf.

vida, fina Ongott. H. P.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1927

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ örnhäng

ä. örnhäj, -ed, pl. =, -en

y. örnhäjy etc.

Burlöf.

den va sö̲n̲a fä̲sa̲lia gra̲n̲a örnhäj.

H.P.

1929 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ǒinklo

ǫrnaklǫ́, -en

Nr 253 Bara nd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Trondhjemsk

ordhäxa, -an. pl. ordhäxa

Lomma, Bulöf. Torup.

di präja i ordhäxan. Torup

1934. Nr 253. Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Óronljud

Örna ljud (oböjl.)

tystnad eller stillhet, så att vad som talas kan uppfattas.

en kan inte höra örna ljud

(för oväsens skull inte uppfatta vad som sägas)

Burlöf.

Nr 253 Bara hd I.Ingers.

1942 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Örongjut

öˆrna lyˊ

ti stilla onga, i galjo
seˊ en kann ente höˆra
öˆrna lyˊ.

I: icke uppfatta M som talas.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hóra ãna ly ör³na ly 2x örönjut

"Po kued va många fulla, o di garma o skrej', so man skunne inte hóra ãna ly.": göa sig hörd eller uppfatta, vad som sades med annans hörbar röst..

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärshög 1850. Upptecken. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

öronljud

öronalj

tystnad så att man kan höra

det knastet en kan få öronalj så

en kan höra va du säjer

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öronlös ?

örnalös, m: o. f. = m: f

pl. a, - ane, - ast

sägs om en galenpanna utan

reda och ordning

han e så örnalös, så en kan

skäms för han:

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× öronpina

Örenpina, -an

öronvärk. -smärta, ont i öronen

Bulsf

ja har hat söden örenpina.

1940 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överspets

örenspiss- en -a- ana

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öronspets

Ørspis, -en, -a, -ana

= örtipp

Skabersjö

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* öronstjärta

örnastärta, -n, -ar, -arna

tvestjärt.

äjta di fåra dära en örnastärta

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ärnasturta ärnastur²ta. † ironstörta

f., -an -or.

Tvärstjärt.

Man trodde, att ärnasturtan gärna "kröu ing i örenen po folk."

№ 2430 Bara hd S.J. Malmén

Bjärshog 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

grustjyrta örona styrta . -n. -or-orna (1) = tvetjyrt x, öronstörta

(grustjyrta ant. i Bara) (Hyby)

måna haus stafans hon hade
fad grustjyrtor en i hövedend a
di va blena sa gamla sa di hade
tjyglad a kas va hon dojde

(Hyby)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x Öronsnäcka

örnastyrrta-n,

örnastyrrtor-na

twestjärt

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Öronstörta

Örnastjärta, -an, -or. -orna

trestjärt.

Burlöv. Tottarp

1945 Nr 253 Bara hd I Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Öronsvans

Örnasvåns -en -a -ana

Lappar som fruntimmer vid stark Köld
bunda för öronen.

Burlöf. H. P.

1942 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Örontäpp

Örontäpp. -an

Dialekt. Hälsingska

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ört

ört, - ev

det första kraftigaste ölet då
man bryggde, innan det än jäst.

de e stört såm de va ört.

№ 948. Lyngby, Bara hd.

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ört

urt ur^{4} t.

t., -en -er.

Ört, blomma. D. Urt.

urtakärl ur^{3}ta-kä^{2}rl.

t., -en -a.

Blomsterkvast, bukett. D. Urtekort.

№ 2439 Bara hd S.J. Malmén

Bjärshög 1850. Uppteckn. 1890. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Örtstr.

gärt-en

det första av drickat vid bryggning

man brua a° ta. litta gärt a° sätta pyllsan me,

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ört, -en. -or. -orna ört

= ört.

Finnes i sms. såsom malört,

sankhänsört m. fl.

De stakals små örtorna dær står

ude, de e rént forfrysna.

Tottarp. O.J.

Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ört.

~~ört, -en~~ ellen ört = id.

ett slags småfisk ~~t-mört~~?) i Segerå

Bulöf. Gårslöfs kyrkoby.

de va mést ört. Bulöv. A-K.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öat
s.

ig. unta, /4. untor (ùntor)

blomsor

M. & B. s. 170
vår unta s. 206

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ Örr

Örr, 'an

ett slags åfisk = id.

en séks Örn för en Örr de va

de vanlia pi'sad.

Burlöv (Skåne)

1947

Nr 253 Bara hd

i Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Lärka -n -or -orna (61) = +örta

åt. blomma

Hylten Cavallius. Uppsalien Bure

M 248. Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örta, s.

yta, -n, -ar, -arna

blomma

ja vka sätta en yta där

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× öita

uta, - ar
utor, - na

blomma

a ji mej en uta!

948:10 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ öra
s.

ära -an -or -orna

öra. Homma

Nr 249 B Genarp, Bara hd
F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ɣ ö̃rta
s.

ɣr̀rta-n, ɣr̀rtor-na

blomma

Mor Jins Lars har sånna
granna ɣr̀rtor,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örtfat

ˋ

örtafad-ed

fat under blomsterkruka.

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örtafjäll

örtafjäl, -ld. pl. =, -ln

fjäll-liknande blad på blomsterstjälken.

Gotlövs-Kyrkoby.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Utfot

Örta fod-en-a-ana
blomsterställ för fönster-
karm,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ört-hage

Urtahave

blomsterträdgård

St 74

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örthage

gɔ̀rtahave-n, gɔ̀rtahava-na

trädgård

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Vårtkvast

vintakåst (vintakåst)

bukett

M & B s. 153

Nr 13012 Genarp Bara hd

Lina Gren–Nilsson 1931-34 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örtkvast

gnnta kåst-en – a – ana

blomsterkvast

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× örtakvast

ùrtakàst. -en. -a. -ana (el.-kàust)
= blomsterbukett. förält.

Comma. Uppåkra. Tollarp,
Burlöf

so to honen ùrtakàust mé si.

Burlöf.

1925. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örtakvast

yttakärt, -en, -a, -ana

blomstenkvast

hän ska du få en yttakärt

åt mi.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Örtkvast
forts.

Mårtakåst.

Vid sommartiden medföres till kyrkan en
Mårtakåst av lavendel, selört m.m.

Lomma
Tollarp

1934 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Örtkoast, s.

urtakåsten, b. sg.

939:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ört-pall

ȯrtapall-en - a - ana

blomsterpall för fönster-
karm

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

urta potta

Ûrtapòtta. -n, -or. -orna + örtapotta (5) 2

= blomsterkruka

Uppåtvänd

№ 248. Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ Örtapotta

Ùrtapòta, -an

blomsterkruka.

Nr 3374 Genarp, Bara hd

K. Lindgren 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ örtapotta

ùrtapò̀ta . pl.-or

blomsterkruka.

Nr 3330 Lyngby, Bara hd

Anna Börjesson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

örtapotta

yrtapotta, -n, -or, -orna

blomsterkruka

ja vet ej säga den i en yrtapotta

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ört-potta

gröta·potta -n, gröta·pott·or -na

blomkruka

Nr 6217. Genarp, Bara hd

Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

ùrtapòta, -an örtapotta

= blomsterkruka (örtapotta)

Lomma. Uppåkra
Hunlöf
Tollarp

ja har sat pàpor omkrej
ùrtapòtorna. Tollarp.

Dara

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× örtapotta tt

ùrtapó'tan e lr̲t̲a for l̲íden.

Bunlör. (m 3.)

Nr 253 Bara hd I. Ingers

1944.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Örtapotta
s.

Ùrtapò̀ta pl. -or

blomsterkruka, såväl inom- som utomhus.

i gå̀r så̀ ja no̲a grà̀na

blò̀mstorknò̀kor i tý̀skakrù̀ud.

Tottarp. G. L.

Nr 11 679 Tottarp, Bara hd

Ingemar Ingers 1971–72

1970

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ösa, -r, -de, -dda

ett mindre träkärl med handtag att öса med.

ja vill tjöва en öса.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x Øsa
s.

Øsa, -an, -or, -orna

= skopa

allm

der hæyde en Øsa på kåred.

Tottarp.

en Øsa di øste óp te svínen me.

Surløf.

1928

№ 253 Bara hd. I.Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× " öra s

" öra

' " öskar, skopa '

3760:5

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Pålsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ósa

Ǫ̀sa . -or. Ǫ̀ste , Ǫst

allm.

pǫ̀r han jálp vos a Ǫ̀sa po
bygan. Lomma.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

1928

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öra.
v.

vi sto a hólt sèffana men
hán osta í.

Nr 253 Tottarp Bara hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öja

skvala: svala, öja, ...

1113:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-,50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öja

Regn.

"..de öjor.."

938:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ösa
v.

i Hab. Ösa nóa, om vega.

de väjna, so de östa nóa.

Burlöv 14. f. 1901

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ösa
s.

Ösa . m. -or . skopa.

dæ va rektat skåft som på
en ösa.

Tottarp m. f. 1904

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ösa

Man sade vid starkt snöfall:
"De e såm di öste
nåre me skoffor."

938:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öja upp

ǫsa óp, ǫste, ǫst

anonsnélsen ǫste óp et hélt fádfolt
sòpa te han.

Tollerup. O.J.

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ösa út
v.

Ösa úd

äv. i bet. slösa bort

di ska ösa úd ma en skövel på
ält som änte e nåd vöt
(om statshushållning) Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Ingemar Ingers

1983

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ösehål

öseholl - ed, a, -en

vid torvskärning gör man hål i marken djup vilket man öser vatten på torven.

gräva ett öseholl här.

M 948.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öshål

..och därefter grävdes
vattenrännor och "ösholl"
i marken och vatten-
ösningen började.

1486:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öjregn

olika grader av regnande:
"regnäjn, hällregnäjn, störregnäjn,
soldregnäjn, öskregnäjn, .. "

938:3

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östan
adv.

Där står en stôr âlm ùde
bâg óm. Östan tí, liàsom i en
kjønsagùr, so kalad.

Burlöv 14. f. 1907

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1982

1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östan

östan

när östan sól sénor på västan
mån . blir de rén .

Möllebergs.

deva östan vén . Tollarp.

östan té = östan ifr, på östra sidan.

Bunkeflo.

1929.

Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östan

Adjektiv: ustan, vestan, ..

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

7

öster-norden

östan-norr

nordost

de e östan-norr vinjen e

ifrå

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1935.

183

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östan-nordan

ystannåran

nordóstlig

på måndan blåste den ystannåran

stórm.

Hóllebega. L. P.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östanom

Östanom ell(n) östan om.

adv. o. prep. Hlm

östanom bäcken. Upsala.

öpad landsvägen, mitt för böjntsens

gård, östanom mässegraven.

Tottarp.

Bara hd

1923-24. 253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östanom

den lägor östanom gården

(om vanningen i Tågarp) P.N.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östanom

so lejgon de jöstan óm

den vöjen, som gon te fliäga

Nr253 Tottarp, Bara hd

I.Ingers 1962

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

?

Östan-tunnen

östan-dönnan

sydost

de e östan-dönnan po de håled

№ 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1935.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Östan-lunnan
adv.

Östansynnan el. östan synnan
sydost.

Nr 253 Totterp, Bara hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östan till
adv.

ystan té = östeut, på den
östra sidan

dan stan en stór álm lida
bág om ystan té, liasom i en
kyrksagán. m. f. 1908

1961 253. Burlöv, Bara hd 1.1.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östantill

jå, di båda östan té.

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× östast

adj. o. adv.

östast

östligast.

Tottarp m. fl.

andelsahusen de lo östast.

1945 Nr 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östast

Superlativ: Ustast,
vestast, ...

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östanväder

"Ustanvän å tjurrinje-
trätta börjär me storm
å slutar me väta."

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östen

ýstor

nær de e sýt i ýstor om
mànnana, so betydor de býst

1929 L

Nr 4185 Lyngby, Bara hd
J. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östra S.

på ýstan, i bet. av den östra delen
el. riktningen:

--- hólplásan dær èje på ýstan
i målma, so kalad.

Burlöv 14. f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östra S.

Ystor, anv. om Malmö östra

stadsdelar.

de va lide på Ystor, så kalad.

(på tal om fölk. i Malmö)

Burlöv m.f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1982

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östor : öster öster (allm.) Öster

Östor - sönor / : sydost / genom

Nr 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Da

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öster

Gässtor
Öster

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öster

ýstor. flm.

ságt i ýstor.

imot ýstor.

när de e ryt i ýstor om mànana,
så betydor de bést.

Lyngby.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östen II

do jrk væjen læzor öston hène.

Sottarp. S. B.

Sörensen han e kömen öston hénad ifrå.

Bunlöf. H-P.

dær va en läza som lå ta öston.

Knästorp.

sin so név di so kalad vízkalen ta öston.

Bunlöv

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öster

han bår ude på östan

i målma

Bunlöv S-å

1947

Nr 253 Bara hd

I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östen:

de e läyst lide i ýstan. Tottarp.

han va lånt kånad ifra ýstan ...

Tottarp Joh. J-n.

farbran ånans han både den lidad i ýstan. Tottarp.

Nr 253 Bara hd I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öster

Hämnad i ustor

"Österut"

936:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öster

Beteckning för de olika
väderstrecken: ustor, vestor, ..

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Östergassing

Östongás'eŋ -an -a -ana

invånare på den s.k. Östonlén =

sydöstra Skåne.

1925 L.

Nr 4185 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x östergassing

Östergassing, -en; -ar, -arna

personen från östliga delen
av Skåne.

det är en östergassing, de syns på
klänna.

№ 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

23

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östergässing

Östergässing, -en-a-ana.

"Östergässing", invånare i den s.k. Östergässlén, Österleden, d.v.s. östra Skåne. Tottarp

Millebergа; Bara, Lyngby

Anm. Invånarna i Vebersöd i ö. delen av Torna Hd kunde i Millebergа räknas såsom Östergässerna.

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× Östergassing II

Östergasingana di hade
smörmåd me si a sad a åd
på vöjen

(id matnadsbesök i Lund)

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östenfrån
adv.

gistonifrå

han va én hénad gistonifrå.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I, Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

österleden

ystorlé(a)n

om östligare delen av Sydskåne

hetta på ystorlé(a)n

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x österleden

Österleen

östra delen av Skåne

han e bårtad ifrå Österleen.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Österleden

Ysstorlen

Österlen, östra delen av sydskåne

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Österleden

Östorléen eller östorlén

om östligare delen av Skåne (t.ex. Fås.
Gärds. Herrestads och Ingelstads härad)

hena på östorléen.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östorlänningar (s. i pl) "österländingar". invånarna i östra delen av Skåne

(Lyngby)

№ 248 Bara hd

Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˈøstorˌnøːr eller ˈøstor-nøːr, Öster-nord

adv. = nordost. Hlm.

ˈøstor-nøːr om ²myːlebarja fjorka

Tottep. L.P.

253 I. Ingers 1921-1931. Dara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östernorr

Beteckning för de olika
väderstrecken: ustor, vestor,
sunnor, nor, ustornór,

938:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östergö

östergö

= östsvenskt. fllm. i Bara hd.

di flytte östergö. Jordbro Kyrkoby.

kane kawbönasön hänadigä östergö.

Tottarp.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Österpå II

de har tåd hårt östorpå = dl har tagit hårt österut; tades engång då flera dödsfall inträffat i östra delen av byn.

Åhaga i Burlöf.

Nils Möller

1926.

№ 253 Bara hd. I.Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östergö:

de va en kénad gástergö i évorlöv

ant. i Barlöf.

№ 253 Bara hd. I. Ingers.

19 2/1 17

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östergö

han både dæn hänne östorpa
hænsténs.

de va hénad östorpå.

J.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östergå

nué i kíndàn, doen va
màrkad i fjíurk a fóbø, di
fjøede lánt udad mídnat; doen
va ènte udan lèjtor østorpå.

Joh. J-n.

Nr 253. Tottarp, Bara hd.
I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× öster-söder

östan-sönan

= sydost

9

Nr 248 B Genarp, Bara hd

F. Bååth 1906 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ɣ́stɔrsɣ̀nɔr, adv. = <u>östen - söden</u>.

d.ɔ.s. sydɔst

bɔ̀red e ɣ́stɔrsɣ̀nɔr. Tottarp

lɔ̀nt ɯ̀de i ɣ́stɔrsɣ̀nɔr dɔr

lí̀fɔr it hɯ̀s. Kyrkbeddinge

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östra

...når di kom dranes
fram po vejin hämnad
ifrå di ysstre gossen, ...

1164:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östra

in. östra

dær va vöjnmagen i på den östra
änen.

Nr 253 Tottarp Bara hd

I. Ingers 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östre

ȳstra . fem-och neutr. ȳstra

den ȳstra ēn̄en .

lōgs i mēn den ȳstra sīan .

i den ȳstra nōra ēn̄en (Nerikshög) (nordöstra) Tollarp.

Bara hd

253 L. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östre II

de jrk lìa höjt ma den yöstra lèyan

(rämb. trön) Tottarp. S. B.

sòmarstùan va på den yöstra è̀nen.

Tottarp. H. S.

di yöstra lrdana, benämning på ett

par grinden lik Tottarps kyrkogård; jfr.

di syndra lrdana. Tottarp

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östra:

den spèlas o dànsas på

den östra Lå'n

Timp i Tollarp

J. L.

14/1 51

Nr 253 Bära hd

I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östra III

so både han på den östra
gårdan.

J.J.

ena nåra ve de östra Gård

J.J.

Nr 253 Tottarp, Bara hd
I. Ingers 1961-62.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Östra

dæa stæa en kóranpil

i' den östra sydna jänan

I: i' den sydöstra.

J. J.

dæa va jo nonstjänal hæa ve den östra sian

Nr 253 Tottarp, Bara hd

I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

översatten

"Ösevann" vid torv-
skärning.

1113:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Öva, vb.

övar si ; pres.

"gymnastisera, göra kroppsövningar."

1.

1112:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över I

adv. & prep.

ýjor Bunlöf (N.O.), Tollarp, Nevitshög (N.Å.)
Lyngby

óvor Bunlöf. Tollarp

ǻvor Möllebarga, (L.A.), Bara. Skabersjö,
Hyby

gammaldags och sällsynta formen; nu nästan alltid óvor.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1925—

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över II

Gjön, äldre form för Övan.

Buelöf (hört i gång hos Nils Olsson. Tågarp.
f. 1840 † 1927). jfr övan

Tottarp (ej mera i bruk men uppgivet ss. förr
brukligt).

Lyngby (ännu något i bruk)

Nevitshög (använt av Nils Åkesson, f. 1827, d. 1914)

1925.

№ 253 Bara hd. I. Ingels
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˈåwər ovir (prep) = över (Skabersjö. Bara över)
(vanligare ˈǫvər.)

M 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Ba

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

óver

ýjor

de gar ýjor mit forstán

= så obegripligt.

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över:

dær va jo spöjè a dölihèd
ävon ält.

Skabesjö.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Över

adv. & prep.

Yjor

fsäldr. form; senare Över, Öwer

1925

L

Nr 4485 Lyngby, Bara hd

I. Ingers Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över

you
u
over

kan du hoppa you kattjen.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öve

gjor
över

nu e snart ovåred gjor
va°ss

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över

ramla yor ãnna .

"falla omkull (fränsete falla)"

1112:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över

å dan ettor motta han
gå dom yor ijen å sjorra
om han vad å böed.

933:4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över

... å dan ettor e där knafft
så mied yor ad di kan
eda si mätta

933:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1927. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över

pågatamsen gnöla sin moor
gor, å hon ble han ente
bevuren får än hon fitt
fjufft en solving... ti hanom.

934:9

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1926. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

över

..fitt ja se skåmamman
fara tvärs yor vejen
framför mi.

1165:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-'50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Övernästänget
a.

Övernästänget

Möllebergs

Nr 12505 Mölleberga Bara hd

Ingemar Ingers 1975–77

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överbalansen

(+ över-Per Larsson)

Överparlårsen

(folketym.) ; kanske individuellt.

han tå Överparlårsen.

Tollare.

1941 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ò̀vərdrɑ̀gən

ò̀vərdrɑ̀n . -drɑ̀d . pl. -drɑ̀na

só va di ò̀vərdrɑ̀na me smält sókər

(om kakor)

Tollep

№ 253 Bara hd I. Ingers

1940

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Övervinden

Övervinden, neutr. -et

Bur löf.

di snåka om spöjet på kalénde gådan;
de e en övervinden aftén.

H. P.

1938 Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Øvandrèven

Øvandrèven, neutr. -et

de e Øvandrèvet

Lomma. Hackarp

Nr 253 Bara hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2

övordreved . adv. överdriva

= överdrivet.

han va vist ente so övor-
dreved fint kled.

Burlöv

Bara

253 J. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överdängare

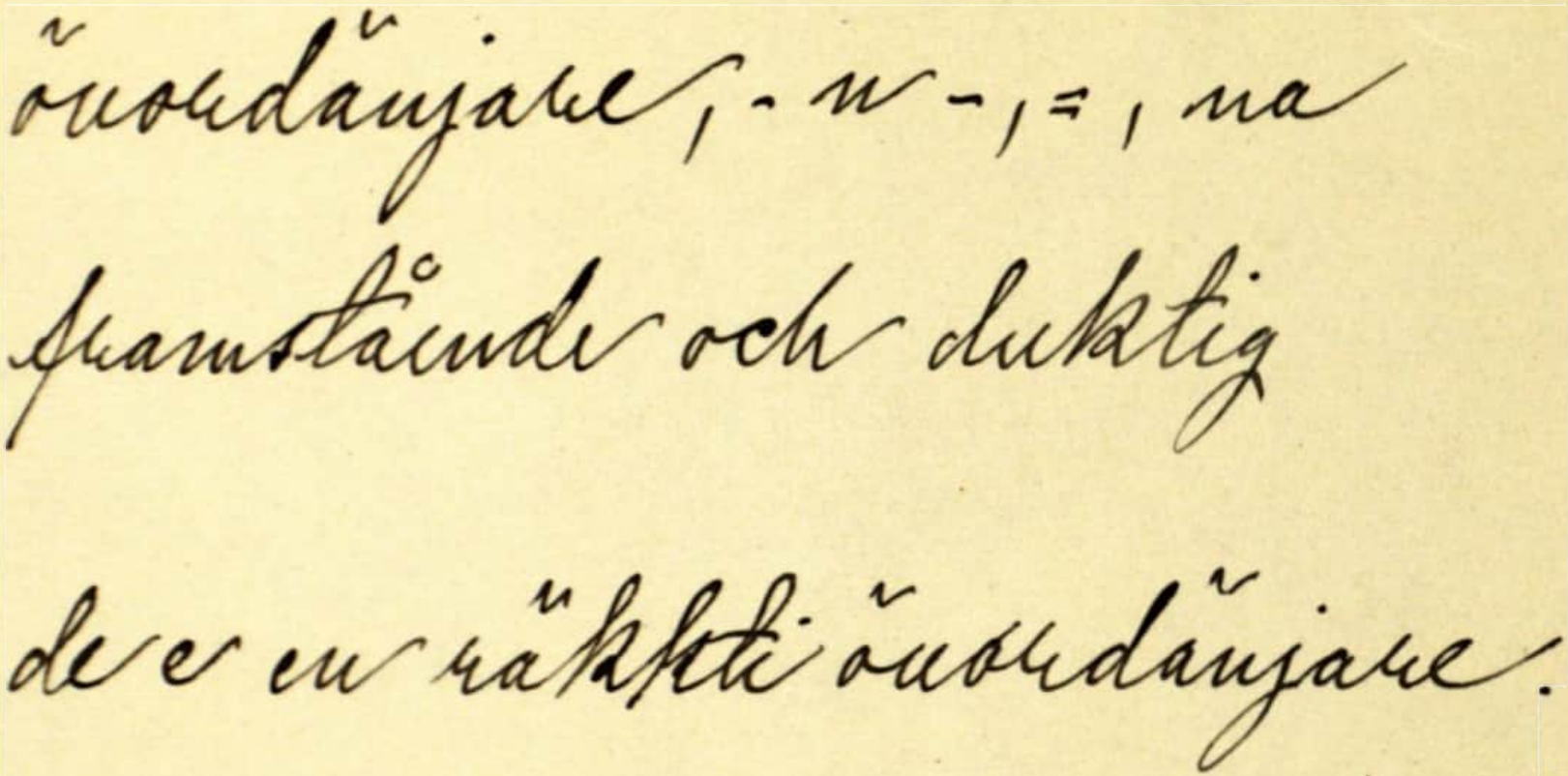

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ovorẹ́ns adv. (jmfr ovorẹ́ns)

= ȯ́verens.

va ovorẹ́ns

koma ovorẹ́ns

Bulin, Tottarp.

253 I. Ingers 1921-1931. Dana

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överens:

pärpåsen å jä vi' e
komna överens, ad vi' ska sälja
störa tömtor.

Burlöv (Åkarp)

1959 Nr 253. Bara hd, I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överfall

överfall - ed överfal

den krampa som höll "klinkan"
på sin plats å lås.

slå fast överfalled

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1939-40.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

///

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överfalla
v.

övərfálla, övərfált, övər-
fálad

Burlöv. Gårslöv.

Nr 253 Bara hd

I.Ingers 1951-52.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ǫ̀vorflǫ̀d, ed. (n) 2 (överflöd) övərflöd.

jfr inca gramint yorflö, belagt i Lyngby, och ǫ̀vorflǫ̀, belagt i Bunlö.

J. J.

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överflöd

yœflö̃, - ed

ö̃verflöd

de e nent ått yœflö̃ me dä
mien mad.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Österfärd
s.

Österfärd

den va mäd i Österfärd.

Burlöv J. S.

Nr 12498 Burlöv, Bara hd

Ingemar Ingers 1970–72

1971

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övorflödig

övorflödi, -are, -ast

övorflödi

lösaktig

di vill si ad hon har vad
litt övorflödi åu si

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1944

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övərfull

ö̀vərfǫ́l

pǫ̀tan e rə́nt ö̀vərfǫ́l .

Tollare.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övergiven

övergen ö³verge²n.

pa., pl. -a.

"Hans ångrar nu, att han sålde,
o e rent övergen."

Förkvivlad.

№ 2439 Bara hd S.J.Malmén

Bjärehög 1850. Uppteckn. 1934. S.J.M.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övergiven

Beteckning för sorgsen: nårslan,
nårbrydden, nårstämd,
hänjhoad, lissen, betyttad,
hänjfläbbad, grädefäri,
ifiä si, öuorjinn, ...

3122:4-5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övergrodd

övergrȯd ; neutr. =

der va övergrȯd me grés på
fȯrgården . Torlaw.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övergrodd

yaxgrod, - ar. f. o.v. =

pl. - a; - ahe, - ast

övergrodd

han e så sjitt så han e kent

yaxgrod

1948:12 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1933

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övergången

n. ȯorgȧd = ȯnorgȧd

ȯorgȧd

dee gorgȧd nu

Nr 943 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1950

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överhand I.

övərhån

i förb. ta övərhån. Aulöv. Tottarp. Hyby.

so lo di fjled ta övərhån

Hyby.

1926. № 253 Bara hd. I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

II.

överhand

nyfikenheden den tar

överhån.

J. J.

ogiesad tar ja överhånen.

/oh./

Nr 253. Tottarp, Bara hd.

I. Ingers 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överhumpla

Anstränja med för mycket
arbete: "överhompla."

3123: 4

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Övenhörd

Övenhörd, pl.-a

eftersägd, mycket använd

vi va övenhörda i hela Skåne.

Skabersjö.

1942 Nr 253 Bara hd I. Ingers.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x

överhörd

yorhörd, m. f. o. u. =

pl. a, - are, - ast

överlupen

ja e då yorhörd då ja kan ente
hinja me allt.

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öuorhöud, m of = Öuorhöud

anlitad

hon e så öuorhäud så hon kan
ente hinja me allt

Nr 948 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1946

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överhörd

öˈvorhöˈrd

öˈvorhöˈrd me arbäj
(tingad fråˈn olika haˈll)

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× övverklind

övverklind, neutr. =, pl. -a.

övversmetad

övverklinda med sirap a sókor

Bunlóv.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1943

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övorkört

övorfjörd (p. p. av köra övr. fjora övor).

En av kàtana e blen övorfjörd.

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1976-77

1976

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överkörsel

Övorfjörsel, -en, pl Övorfjörsla, -ena
= vägkorsning ellen gatukorsning.

di skola tita ète i sönа
Övorfjörsla.

Uppåkra.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överlastad

övərlástad

de va en klábore te a dretja bír;
han bler ènte övərlástad.

Skabersjö.

1925.

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

óvanlevana

ö.

ǫvanlęvana, pl. =,

som leva óver sina likgångar.

de e änta bęä di kan for möga

męga, for dǫ blev di ǫvanlęvana.

Burlöv

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överliggare

Det trä vari hjulaxeln är
infälld: axelträ, samt över
detta baktill: överliggare ...

3134:1

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åwelyv ɛ/(awelin)(ⁿ) = överlin (plur)
ovitlif

uppsvenska Kyrkhistorie
Spec.

fr åwelyv (rovanlin)

№ 248 Bara hd
Fr. Bååth 1906.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överliv

åvelyv, -ed, -=, -ew

övealiv

här e ått åvelyve me sällnaljor i

M 948. Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överliv

àwelìv. -ed

gammaldags kvinnoplagg, av brokadtyg.
utan ärmar (användes ej i vardagsdag)

eller àwelÿv ete. Burlöf Bara Möllebarga.

di hade sprètetöjor a àwelìv, di kala.

Burlöf. (Nr 3.)

№ 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överliv

Åhliv, Åwaliv eller Åwaliv, -ed
pl. =i -en (Bråld.),
ett gammaldags kvinnoplagg av brokadtyg
utan ärmar.
Tottarp i Kyrkoby
& Åwaljv ant. i Burlöf.

1922 № 253 Bara hd. I. Ingers Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Svedin

kvinnodräkten.

..åsedjur av siden eller
vadmal kantad med
sidenband, ..

3097:5

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1930-50 Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överlopp

öˈvorlåpps [inlånat].

du kann få löj åv
maj, fåv ja har föd
ti öˈvorlåpps,

Nr 6217. Genarp, Bara hd
Helge Andersson 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överläder

Övorläder. -ed.

(på skodon)

Bulof.

1935. № 253 Bara hd. I.Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överläder

Övorläder, -ed

ovanläder på skodon och tåtofflor.

Burlöf

№ 253 Bara hd. I. Ingers

1926

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Övermorgon

Övermorgen

på övermorgen ska sjön frysa.

Nr 3334 Lyngby, Bara hd

Emil Christensson 1938.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övermorgon

övermånen

i fjol. i övermånen ellen på övermånen.

hålen ska vårad blé i månen? — de ska ja si i övermånen.

Barlöv.

Nr 253 Bara hd, I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övermorgon s.

i övermaren

i övermorgon

Nr 5113 Burlöv, Bara hd

K. Palsson 1938-39. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Övermorgon 5.

i Öurmarn

942:2

Nr 10963 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1931. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övər-rägen, adj. över-ruken

= över-ruken, översandad:
lättare övərrägen

fälstorbs fjörka ble sent

övər-rägen me sån.

Tottarp

den va sént övərrägen me sån.

Bunkeflo. Bara

253 I. Ingers 1921-1931.
Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ovor

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2 ǫvorskrá -ad öveskrå

= överskrift (Bunkö)

Rättare: ǫvorskrá

253 I. Ingers 1921-1931. Dara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överskuren

Överskören, neutr. Överskört

om grovt tyg, som på visst sätt blivit behandlat på färgeri.

Lomma. Uppåkra

1940 № 253 Bara hd I. Ingers

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Övernöad

Övorsnid, neutr., pl. -a

di e nent Övorsnida (nånt. gravarna på kyrkogården)

Tollarp.

Nr 253 Bara hd I. Ingers.

1942

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överspelare

Överspelare -en, -are, -arna

person som leven över sina tillgångar, festprisse

Hyby.

1941. Nr 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övverspelare

Övverspelare

En som leker över sina tillgångar; som förlorar pengar på kortspel.

Han var övverspelare å hägda sej.

Möllebergа

Nr 12505 Möllebergа, Bara hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

2
åvast, adj. = överst överst

han bödde i de ålor 2 åvaste
hüsed. Knästorp.

dær va haldåror (halvdörrar)
a den 2 åvaste dåren
sto 2 öpe. Tollarp

253 I. Ingers 1921-1931. Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

åvorst

åvorst

skabesjö

åvorst åpe.

1935. № 253 Bara hd I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överst
adj. o. adv.

Íprst ; best. f. Íprsta. fem. och neutr.
Íbsta.

Anmärk.

Den vanen kanál emellom den Íprsta
hàven a den nästa hàven. 8/5 32.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överst II

den kvinnan som var mest i slöjt skola
ha sin smörkök överst. (räml. på ett
gille)

Burlöf. H-P.

M 253 Bara hd. I.Ingers
1927. Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överst
a sv.

hun e so mäga, som vil
jänna seda önst, nun de
jälon jästa böd

H.P.

Nr 253. Burlöv, Bara hd

I. Ingers.

1943.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överst

östa (obest. f. pl. st)

överst

ta lätt åu de östa

№ 948:9 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

östˊ, adv. = överst

Överst adj. o. adv.

Mölleberga. Bara. Hyby.

månen sidˊan östˊ ve böˊred

a pägen sidˊan nästˊ (nederst)

~~Tollarp~~ Hyby.

han va blˊen so vilˊi so han kom te

a sˊda ålˊan östˊ (om en läjunge i

skolan) Mölleberga. Bara

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Ôverst

adj. o. adv.

Ǫ́vǫrst

Rep.-pån. form: den gemina formen torde vara *Ǫst.

à_Lǫr Ǫ́vǫrst

253 Hyby Bara hd I.Ingers 1966.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

-händen
övergatt

yarståd

överstäff

de er vel ad de nue yarståd

№ 948:8 Lyngby, Bara hd

Per Andersson 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Överståndet

öonståd = överstått

Øwonståd

de e öonståd nu å allte bra.

Nr 943 Lyngby, Bara hd
Per Andersson 1950

128

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överstånden

ỳjorstån . neutr. ỳjorståd

Uppåkra.

nu e de ỳjorståd.

förälder.; nu ỳvorstån. ỳvorståd.

1916. № 253 Bara hd. I.Ingers Bara

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Översvämning

Översvämning, pl. -ar

när de blev två, så blev det

översvämningar.

Burlöv

N. H. f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

Irgemar Ingers 1978-79

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Övertaga

v.

pret. övertog

sv. övertog et bageri i Bilastholm.
Burlöv

Bete. övertagande av hemman, ibl. taga emot,
ta imot.

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers 1980–81

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övertaga

v.

övertå, -tog, -tagit

dötonan övertog gården, so kalad

Burlöv M. f. 1895

Nr 12498 Burlöv Bara hd

I Ingers

1981

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

övertaga
v.

övertå. -tå, -tått (alltså ta över)

han hade övertått jården, sården
(: sonen hade övertagit jorden)

Tottarp

Nr 11679 Tottarp Bara hd

Ingemar Ingers 1978

1977

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ö'vertaga

ö'vertå', -tå', -tå'd

fram. lete. övertagande av hemman användes mest tå' imå'd, taga emot.

vi ö'vertå' skåldorna, nar vi fjöpte stå'lad.

Nr 253 Burlöv, Bara hd

I. Ingers 1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

óverveta ↳

* óvervidda

ǫvorvída

= hinna öven, hinna med, rå med

ja han so mièd a gǫ̀ta so ja

kan ènte ǫvorvída ált

Lomma. B. J.

Bara hd

253 I. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× överveta II

även om utgiften som övergå ens
förmåga, utgiften som man ej rår med.
man kan inte öververda allt.

Burlöf. A. t.

Nr 253 Bara hd. I. Ingers.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

överensnelig

överensstämmelse, syngn överensstämmelse,

neutr.-et. adj.: överensstämmig.

de hade vad överensstämmelse.

Nerikeshög.

Bara

253 J. Ingers 1921-1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund